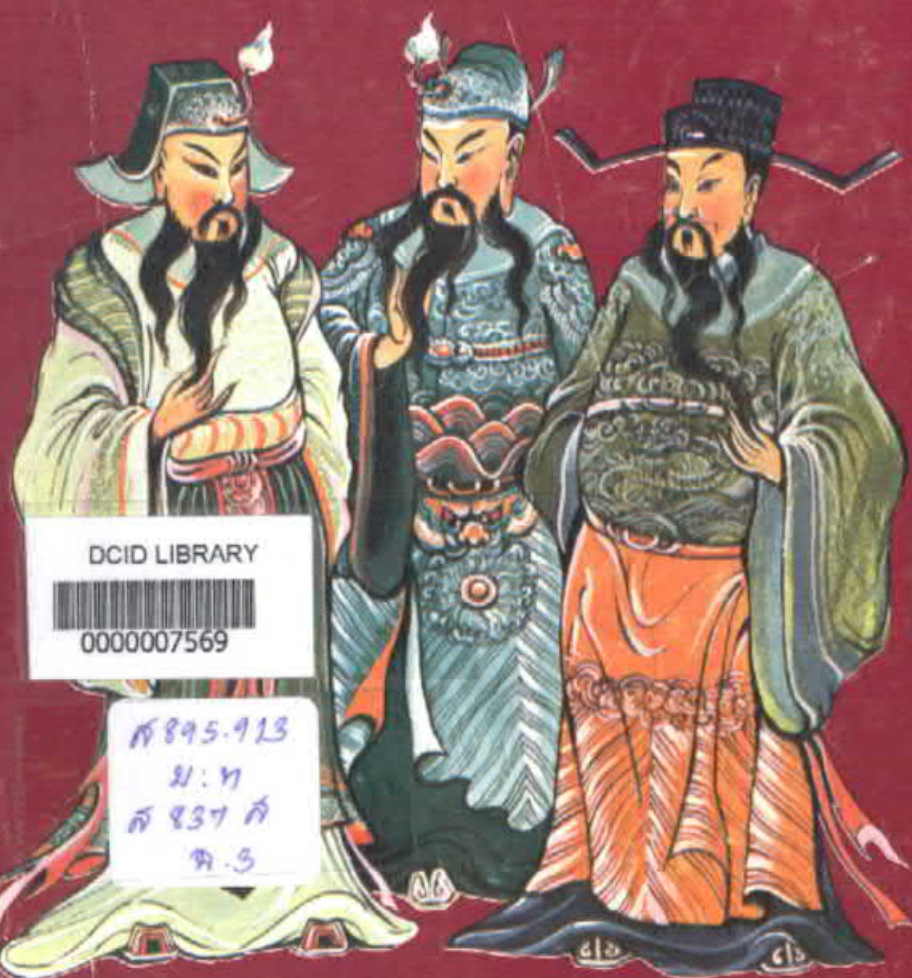

ကျွန်းကျွန်း

DCID LIBRARY

0000007569

၈၈၅.၅၁၃

၈: ၇

၈ ၃၃၇ ၈

၈.၅

พิมพ์ครั้งที่ 1

จำนวน 8,000 เล่ม

หนังสือส่งเสริมการอ่าน
ระดับมัธยมศึกษา

เรื่อง

เล่าเรื่องสามก๊ก

จากฉบับแปลและเรียบเรียงของเจ้าพระยาพระคลัง (หน)

สุภา สิริสิงห

เรียบเรียง

สามารถ สุขสาธุ

เขียนภาพ

กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

๑๗๕๖

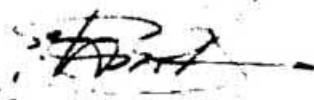

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน “เล่าเรื่อง
สามก๊ก” สำหรับชั้นมัธยมศึกษาขึ้น กระทรวงศึกษาธิการ ได้พิจารณา
แล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ 6 มิถุนายน 2523

วันที่ 26 ต.ค. 2544
เลขทะเบียน ๓๐5657 ค.9
เลขเรียกหนังสือ ศ 895.913 ม: ๓
ส 837 ส

(นายรังสฤษดิ์ เขาวาน์ศิริ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

กรมวิชาการได้พิจารณาเห็นว่า วรรณคดี เรื่อง สามก๊ก ซึ่ง
เจ้าพระยาพระคลัง (หน) ได้รับพระบรมราชโองการจากพระบาท
สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ให้เป็นผู้อำนวยกาแปลและเรียบเรียง
ขึ้นเป็นภาษาไทย เป็นวรรณคดีที่มีคุณค่าให้ความรู้เกี่ยวกับพงศาวดารจีน
และมีเรื่องราวสนุกสนาน สมควรส่งเสริมให้นักเรียนได้อ่านเพื่อให้
เกิดความรู้ความเพลิดเพลิน และเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาใน
ชั้นสูงต่อไป จึงได้มอบหมายให้นางสุภา สิริสิงห เรียบเรียงขึ้นใหม่
เพื่อให้อ่านง่ายขึ้น ให้ชื่อว่าเล่าเรื่องสามก๊ก และกระทรวงศึกษาธิการ
ได้แต่งตั้งให้นายนรินทร์ นวมารค เป็นผู้ตรวจ เพื่อนำมาจัดพิมพ์
เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับมัธยมศึกษา

กรมวิชาการหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์และให้
ความเพลิดเพลินแก่นักเรียนและผู้สนใจโดยทั่วกัน และขอขอบคุณผู้
มีส่วนในการจัดทำทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

(นายเอกวิทย์ ณ ถลาง)

อธิบดีกรมวิชาการ

31 พฤษภาคม 2523

สามก๊ก

คำนำ

เรื่องสามก๊ก เป็นนิยายอิงพงศาวดารจีน เจ้าพระยาพระคลัง (หน) ได้จัดให้มีการแปลและเรียบเรียงขึ้นเป็นภาษาไทย ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

เรื่องสามก๊กนี้ เดิมเป็นตำนานหรือนิทานเล่ากันมาแต่ก่อน ในสมัยราชวงศ์ถัง (พ.ศ. 1181-1449) พวกจิ๋วชอบนำเรื่องสามก๊กไปแสดง จนนักปราชญ์จีนคนหนึ่งชื่อ ล่อกวนตง เป็นชาวเมืองฮั่นจิ๋ว ได้นำมาแต่งเป็นหนังสือขึ้นยาวถึง 120 ตอน ในสมัยราชวงศ์ใต้เหม้ง (พ.ศ. 1911-2186) ต่อมานักปราชญ์จีนอีกสองคน คนหนึ่งชื่อ เม่าจงกั๋ง คิดพิมพ์หนังสือสามก๊กจึงแต่งคำอธิบายเพิ่มเติม แล้วขอให้กิมเสี้ยต้ง ช่วยตรวจ แก้ไขคำอธิบาย และเขียนคำนำให้ แล้วเม่าจงกั๋งจึงนำไปพิมพ์เป็นเล่ม หนังสือสามก๊กจึงมีแพร่หลายในประเทศจีน และได้มีผู้แปลเป็นภาษาต่าง ๆ กว่า 10 ภาษา เช่น ภาษาญี่ปุ่น เกาหลี ญวน เขมร มลายู ลาติน สเปน ฝรั่งเศส อังกฤษ มองโกเลีย และไทย เป็นต้น

สามก๊กเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และเป็นตำราสำหรับศึกษาอุบายการเมือง การสงครามด้วย เป็นเรื่องที่นับถือกันมากในประเทศจีน และในประเทศอื่น ๆ สามก๊กฉบับภาษาไทยได้รับยกย่องจากวรรณคดีสโมสร ในสมัยรัชกาลที่ 6 ว่าเป็นหนังสือประเภทความเรียงร้อยแก้วที่ดีที่สุด

ชื่อเรื่องสามก๊กนี้ แปลตรงตามตัวอักษร คือ การแตกแยก
ออกเป็นสามพวกในประเทศจีน แผ่นดินจีนนั้นกว้างใหญ่ไพศาลมาก
สมัยก่อนการเดินทางลำบาก ปกครองไม่ทั่วถึง เมื่อพระเจ้าแผ่นดิน
ไม่อาจดูแลปกครองประชาชนได้ทั่ว ก็มีผู้ตั้งตัวเป็นใหญ่ แบ่งออก
เป็นหลายเขตแคว้น จนในที่สุดก็รวมกันเป็น 3 แคว้นใหญ่ ไม่ขึ้นแก่
กัน ต่างตั้งตัวเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ในยุคที่เรียกว่า สามก๊ก นี้ ต่อมา
ภายหลังจึงได้มีผู้มีความสามารถรวมก๊กทั้งสามนี้เข้าด้วยกัน เป็น
ประเทศจีนประเทศเดียวอีกครั้งหนึ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 ก่อนสามก๊ก	1
บทที่ 2 โจโฉมหาอุปราช	26
บทที่ 3 ขงเบ้งเจ้าปัญญา	53
บทที่ 4 เล่าปี่ตั้งตัว	81
บทที่ 5 โจโฉ เล่าปี่สั่น旗鼓	102
บทที่ 6 รวมสามก๊ก	129

บทที่ 1

ก่อนสามก๊ก

แผ่นดินจีนปกครองกันมาตามระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช ถึงรัชสมัยพระเจ้าเลนเต้ เริ่มใน พ.ศ. 710 พระเจ้าเลนเต้ไม่ปกครองแผ่นดินโดยธรรม เชื้อฟงขันที่ประจบสอพลอ (ในพระราชวังเมืองจีนแต่ก่อน พระเจ้าแผ่นดินจะมีชายรับใช้ที่ถูกตอนแล้ว เรียกว่าขันที) ตามธรรมเนียมที่มีหน้าที่ดูแลรับใช้พระเจ้าแผ่นดินและบรรดาเจ้านายฝ่ายใน แต่หัวหน้าขันทีของพระเจ้าเลนเต้ชื่อ เทาเจียดกับพวกอีกเก้าคน มีอำนาจมาก พระเจ้าเลนเต้เชื้อฟงถึงกับเรียกขันทีคนหนึ่งเป็นบิดา เทาเจียดกับพวกจึงกำราบ คิดทำการทุกสิ่งตามใจตน ถอดถอนขุนนางที่ตนไม่ชอบ ฆ่าขุนนางบางคนเสีย บ้านเมืองไม่สงบ เกิดโจรผู้ร้ายเป็นอันมาก มีโจรก๊กใหญ่ก๊กหนึ่งโหดเหี้ยมด้วยผ้าเหลือง จึงเรียกชื่อว่าโจรโพกผ้าเหลือง หัวหน้าชื่อเตียวก๊ก เที้ยวโจมดีจึงบ้านเมืองต่างๆ ส้องสุขพรรคพวกได้มากมาย เตียวก๊กกำราบถึงตั้งตัวเป็นเจ้า ยกพวกหลายสิบหมื่นไปตีเมืองอู่วิว

เมื่อเกิดโจรโพกผ้าเหลืองขึ้น ทางการประกาศหาผู้กล้าหาญช่วยปราบโจร มีผู้อสาหมากมาย ในจำนวนคนเหล่านั้นมีบุคคลสำคัญเกิดขึ้นหลายคน ที่สำคัญมากคือ เล่าปี่ เล่าปี่นี้ต่อไปจะเป็นใหญ่ในก๊กหนึ่งในจำนวนสามก๊ก

เล่าปี่ เป็นชาวเมืองคู้กั๋ว เป็นเชื้อพระวงศ์ กำพร้าพ่อ ฐานะยากจนแต่มีปัญญา น้ำใจนั้ดี ความโกรธความยินดีมิได้ปรากฏออกมามากนอก ใจนั้นอารีนัก มีเพื่อนฝูงมาก ใจกว้างขวาง หมายจะ

เป็นใหญ่กว่าคนทั้งปวง กอปรด้วยลักษณะรูปใหญ่สมบูรณ์ สูง
ประมาณห้าศอกเศษ หูยานถึงบ่า มือยาวถึงเข่า หน้าขาวดั่งสีหยก
ฝีปากแดงดั่งชาดแต้ม จักขุขำเลื่องไปเหินหุ

เล่าปี่เรียนหนังสือมาตั้งแต่อายุได้ 15 ปี มีเพื่อนเรียนหนังสือ
มาด้วยกันสองคน คือ โลติด กับ กองซุนจ้าน เรียนหนังสืออยู่ด้วยกัน
จนอายุได้ 25 ปี

เล่าปี่ได้รู้จักกับ กวนอู เตียวหุย ทั้งสามคนสนทนากันถุกคอ
มาก จึงสาบานเป็นพี่น้องกัน เล่าปี่เป็นพี่ใหญ่ เตียวหุยเป็นน้องเล็ก
เตียวหุยนั้น สูงประมาณห้าศอก ศีรษะเหมือนเสือ จักขุกลมใหญ่
กางพองโต เสียงดังฟ้าร้อง กิริยาดังม้าควบ เป็นผู้มีฐานะดี มีทรัพย์สิน
ไร่นา มีร้านขายสุรา ขายหมู

กวนอูสูงประมาณหกศอก
 หนวดยาวประมาณศอกเศษ
 หน้าแดงดั่งผลพุทราสุก
 ปากแดงดั่งชาดแต้ม คิ้วดั่ง
 ตัวไหม จักขุยาวดั่งนกการเวก
 เห็นกิริยาผิดประหลาด
 กว่าคนทั้งปวง

เล่าปี่ กวนอู เตียวหุยปราบโจรโพกผ้าเหลือง

ทั้งสามเกลี้ยกล่อมผู้คนไปรบกับโจรโพกผ้าเหลือง มีผู้นำเงิน และเหล็กมาสมทบด้วย เหล็กนั้นนำมาตีเป็นอาวุธ เล่าปี่ใช้กระบี่ สองเล่ม กวนอุใช้จ้าว เตียวหุยใช้ทวน เหล็กที่เหลือดีเป็นเครื่องเกราะ และอานม้า สามพี่น้องอาสารบได้ชัยชนะหลายครั้ง

ต่อมาจึงพากันไปหาโลติด โลติดรับราชการอยู่แล้ว จึงชวนให้เล่าปี่อยู่รับราชการด้วยกัน เล่าปี่กับน้องได้ช่วยราชการปราบโจร โพกผ้าเหลืองอีกหลายครั้ง แต่ราชการในยุคนั้นสับสนวุ่นวายเต็มไปด้วยการกินสินบน หากผู้ใดแข็งขันไม่ยอมให้เงินแก่ผู้ตรวจราชการ ก็จะถูกกล่าวโทษ โลติดไม่ยอมให้เงินสินบนแก่ผู้ตรวจราชการจึงถูกกล่าวโทษว่าไม่ตั้งใจรบพุ่ง พระเจ้าเลนเต้ให้ทหารจับโลติดไปขังไว้ในเมืองหลวง แล้วให้ตั้งโต๊ะมาเป็นนายทัพแทนโลติด สามพี่น้องร่วมสาบานจึงจะกลับไปเมืองตุนกัวน ระหว่างทางพบตั้งโต๊ะนายทัพ คนใหม่แตกทัพมาไม่อาจดูดยได้ จึงเข้าช่วยรบพุ่ง แต่ตั้งโต๊ะเห็นว่าทั้งสามคนมิได้เป็นขุนนางมีตำแหน่งก็ไม่นับถือ มิได้คิดถึงบุญคุณ เล่าปี่ กวนอุ เตียวหุย จึงยกทหารไปหาแม่ทัพอีกคนหนึ่งซึ่งเคยร่วมรบกันมาก่อน ตั้งแต่ครั้งอยู่กับโลติด และอยู่ช่วยรบสู้กับโจรได้ชัยชนะหลายครั้ง

ในการรบโจรโพกผ้าเหลืองนั้นมีนายทหารหลายคนมาจากเมืองต่าง ๆ ช่วยกันปราบปรามอย่างแข็งขัน บุคคลสำคัญในครั้งนั้นมี โจโฉ นายทหารเมืองลกเอี้ยง อันเป็นเมืองหลวง โจโฉสูงประมาณ ห้าศอก จักขุเล็ก หนวดยาว เป็นบุตรโจโก้ว และโจโฉเมื่อน้อยนั้น มักพอใจไปเล่นปายิงเนื้อ มักพอใจฟังร้องรำทำเพลง มีปัญญาความคิด

รวดเร็ว โจโจเป็นคนขยัน ทำราชการเข้มแข็งมาก

นายทหารอีกคนหนึ่งที่มีความชอบในการปราบโจรครั้งนี้คือ ชุนเกียน กิริยาเหมือนเสือ หน้าผากใหญ่หน้ายาว เกิด ณ เมืองต่งง่อ เมื่อปราบโจรราบคาบแล้วได้เป็นกรมการหัวเมือง ส่วนเล่าปี่ได้ไปรักษาเมืองอันห่อก้วน กวนอู เตียวหุยก็ไปอยู่ด้วย

แต่เล่าปี่เป็นสุขอยู่ได้ไม่นานก็เกิดเหตุ มีขุนนางในเมืองหลวงมาเรียกส่วยสาอากร เล่าปี่ไม่มีให้ ขุนนางก็หาเรื่องจะกล่าวโทษ เตียวหุยเป็นคนใจร้อนรู้เข้าจึงทำร้ายขุนนางนั้น เล่าปี่ กวนอู เตียวหุย และพรรคพวกอีกยี่สิบคนหนีออกจากเมืองไป เล่าปี่พาพรรคพวกไปอาศัยเจ้าเมืองได้จิวซ่งแซ่เดียวกันอยู่

แม้ว่าการปราบโจรโพกผ้าเหลืองจะราบคาบไปแต่โจรที่หนีไปได้ก็มี และได้สอ่ส่งสมผู้คนก่อการร้ายขึ้นอีก พวกชนที่ก็ปิดบังเนื้อความ มิได้กราบทูลพระเจ้าเลนเต้ แต่จัดการงานกันเอง แต่งหนังสือรับสั่งให้ชุนเกียนไปปราบโจร ชุนเกียนปราบได้จึงได้ไปเป็นเจ้าเมืองกังแฮ

ส่วนเล่าปี่นั้นได้รับการอนุเคราะห์จากคนแซ่เดียวกันให้ช่วยปราบโจรอีก และได้ชัยชนะ โทษที่เคยมีเมื่ออยู่เมืองอันห่อก้วนก็เลยมลไป และได้ไปรักษาเมืองเพงวงก้วน ซึ่งเป็นเมืองใหญ่บริบูรณ์กว่า เล่าปี่กับพวกจึงก่อมีสุขขึ้น

พระเจ้าเลนเต้มีพระราชบุตรสององค์ องค์หนึ่งชื่อหงจูเบียน เกิดแต่นางโฮเฮา พระมเหสี อีกองค์หนึ่งชื่อหงจูเหียบ เกิดแต่นางสนม พระมารดาพระเจ้าเลนเต้เป็นผู้เลี้ยงไว้และรักมาก อยากให้ได้

ราชสมบัติ นางโศเภากับโศจินพี่ชายก็อยากให้องค์เจ้านางโศจินขึ้นเป็นราชสมบัติ เมื่อพระเจ้าเลนเต้ประจวบสวรรคตจึงเกิดแก่งแย่งกันขึ้น เมื่อแรกโศจินซึ่งเป็นขุนนางผู้ใหญ่มียศชื่อนั้น ได้เป็นผู้สำเร็จราชการ มีอำนาจสิทธิขาด กับโศเบี่ยน้องชาย แต่ไม่อาจปราบปรามคนที่ทั้งสิบคนของพระเจ้าเลนเต้ได้เพราะนางโศเภาคอยป้องกันอยู่ โศจินจึงปรึกษากับอ้วนเสี้ยวขุนนางผู้ใหญ่ อ้วนเสี้ยวแนะนำว่าหากให้หัวเมืองยกทหารเข้ามาบังคับนางโศเหา นางโศเหาจะยอมส่งตัวคนที่ทั้งสิบออกมาให้ โศจินก็เชื่อ ดันหลิมและโจโฉห้ามไว้ไม่สำเร็จ ตั้งโต๊ะเจ้าเมืองซีหลง มีทหารถึงยี่สิบหมื่น ได้ทราบข่าวทางเมืองหลวงต้องการให้ตนยกทหารเข้าไปช่วยปราบคนที่สิบคนก็ยกทหารเข้ามา โศจินก็อนุญาตให้ตั้งโต๊ะและทหารเข้าเมือง มีผู้คัดค้านด้วยรู้ว่าตั้งโต๊ะเป็นคนมักใหญ่ใฝ่สูงโศจินก็ไม่ฟัง นายทหาร ข้าราชการผู้ใหญ่เสียใจพากันลาออกจากราชการเป็นอันมาก

เมื่อตั้งโต๊ะเข้ามา พวกคนที่รู้เข้าก็ทำอุบายหลอกโศจินเข้าไปในวังแล้วฆ่าโศจินเสีย อ้วนเสี้ยว อ้วนสุด และโจโฉ กับทหารทั้งปวงซึ่งรอโศจินอยู่ภายนอกประตูวังรู้เข้าก็บุกเข้าไปในวัง จับคนที่ฆ่าเสียเกิดไฟไหม้วังวุ่นวาย คนที่คนหนึ่งพาพระราชบุตรสององค์หนีไฟไปนอกวัง แล้วพลัดกัน พระราชบุตรพากันไปอาศัยบ้านของชาวบ้านคนหนึ่งอยู่ จนทหารตามมาพบเข้าจึงเชิญเสด็จกลับ ระหว่างทางพบตั้งโต๊ะ ตั้งโต๊ะกับขุนนางทั้งปวงก็ส่งพระราชบุตรเข้าวัง นางโศเหาให้ตรวจตราสิ่งของทั้งปวงปรากฏว่าตราหยกสำหรับว่าราชการเมืองหายไปแล้ว

ตั้งโต๊ะเมื่อเข้าเมืองได้แล้วก็เกลี้ยกล่อมนายทหารทั้งปวงให้อยู่ในอำนาจคนได้เป็นอันมาก คิดกำเริบ จะถอดหองจูเปียน ให้หองจูเหียบพระราชบุตรองค์เล็กเสวยราชย์แทน แล้วตนจะว่าราชการแทนพระองค์ เพราะเมื่อหองจูเปียนได้ราชสมบัติจะมีพระราชมารดา พระราชมารดาก็ว่าราชการแทนอยู่ หากหองจูเหียบเสวยราชย์ตนจะได้เป็นใหญ่ เมื่อคิดการกับลียุคนสนิทแล้วก็จัดการเลี้ยงโต๊ะ เชิญขุนนางมากินเลี้ยงเป็นอันมากแล้วแจ้งเรื่องจะให้หองจูเหียบเสวยราชย์ ขุนนางทั้งหลายคดอยู่ได้อำนาจตั้งโต๊ะก็พากันเญิบ นอกจากเตงหงวนเจ้าเมืองเตงจิ๋วได้ลุกขึ้นคัดค้านเพราะรู้ทันความคิดของตั้งโต๊ะ ตั้งโต๊ะโกรธจะฆ่าเตงหงวนเสียแต่ไม่กล้าเพราะเตงหงวนมีนายทหารฝีมือดีมาด้วย ชื่อ ลิโป้

วันต่อมาเตงหงวนก็ยกทหารมารบด้วยตั้งโต๊ะ ตั้งโต๊ะและทหารทั้งปวงสู้ฝีมือลิโป้ไม่ได้แตกพ่ายไป ตั้งโต๊ะจึงปรึกษากับทหารของตนว่าจะทำประการใดดี ทหารคนหนึ่งรู้จักกับลิโป้มาก่อน รู้ว่าลิโป้เป็นคนโลก ไม่นึกถึงบุญคุณใคร จึงแนะนำให้ตั้งโต๊ะใช้เงินทองเพชรพลอย ล่อลิโป้มาอยู่กับตน นอกจากเงินทองเพชรพลอยแล้ว ตั้งโต๊ะยังให้ม้าฝีเท้าดีชื่อ เช็กเซาว์ ขนแดงดังถ่านเพลิง มิได้มีสัใดเกมลักษณะเป็นม้าศึกชั้นเยี่ยม ลิโป้เห็นของกำนัลแล้วก็เกิดความโลภ ฆ่าเตงหงวนตัดศีรษะไปให้ตั้งโต๊ะ

ตั้งโต๊ะต้อนรับลิโป้แล้วว่า ตัวเรานี้อุปมาเหมือนทอณา ตกกล้าลงแล้วฝนแล้ง กล้านั้นใบแดงไป ซึ่งทอณาหาเราบัดนี้เหมือนฝนตกลงมาหาใหญ่ น้ำท่วมเลี้ยงต้นกล้าชุ่มชื้นขึ้น ใบนั้นเขียวสดขึ้น เมื่อ

ได้อำนาจมาเป็นกำลัง ตั้งโต๊ะก็ยิ่งกำเริบ ขุนนางทั้งปวงในเมืองก็ตกอยู่ใต้อำนาจตั้งโต๊ะหมดสิ้น ตั้งโต๊ะคิดการถอนกองจูเบียนจากตำแหน่งกษัตริย์อีก อ้วนเสี้ยวคัดค้านแต่ไม่อาจขัดแย้งตั้งโต๊ะไว้ได้ จึงพาทหารในอำนาจของตนไปเมืองกจิ๋ว ตั้งโต๊ะและที่ปรึกษาแย่งเกรงอ้วนเสี้ยวอยู่เพราะอ้วนเสี้ยวเป็นขุนนางผู้ใหญ่ ผู้คนนับถือมาก จึงแต่งตั้งให้เป็นเจ้าเมืองปุดไฮเป็นการเอาใจไว้ก่อน แล้วจัดการถอนกองจูเบียนออกจากราชสมบัติ ตั้งกองจูเหียบขึ้นเป็นกษัตริย์ เวลานั้นกองจูเหียบพระชันษาเพียงเก้าขวบ ได้พระนามว่าพระเจ้าเหียนเต๋ เริ่มต้นรัชกาลในปี พ.ศ. 733 ตั้งโต๊ะตั้งตัวเองเป็นผู้สำเร็จราชการ ภายหลังเกรงว่ากองจูเหียบและพระมารดาจะคิดการแก้แค้นจึงให้ฆ่าเสีย

พวกข้าราชการในเมืองหลวง และอ้วนเสี้ยวซึ่งไปอยู่เมืองปุดไฮนั้นมิได้นิ่งนอนใจ คิดการจะกำจัดตั้งโต๊ะอยู่เสมอ แต่คิดการไม่ตลอดเพราะเกรงอำนาจตั้งโต๊ะและกลัวฝีมือลิโป้ โจโฉนั้นพากเพียรตีสนิทกับตั้งโต๊ะจนตั้งโต๊ะไว้นับถือเชื่อใจ โจโฉอาสาองอุ้นจะเข้าไปฆ่าตั้งโต๊ะเสีย อองอุ้นให้ขี้มกระบี่สั้นอย่างดี ให้โจโฉเข้าไปฆ่าตั้งโต๊ะ โจโฉเข้าไปหาตั้งโต๊ะ รอเวลาให้ลิโป้อยู่ห่าง ๆ ชักกระบี่จะฆ่าตั้งโต๊ะ แต่ไม่ทันการ พอลิโป้เข้ามา โจโฉจึงแกล้งทำเป็นว่าตนนำกระบี่ดีมาให้ตั้งโต๊ะ ตั้งโต๊ะก็เชื่อ แต่โจโฉกลัวตั้งโต๊ะระแคะระคายความคิดของตนจึงหนีออกจากเมืองหลวงไปหาบิดา ตั้งโต๊ะให้ประกาศจับตัวโจโฉไปทุกตำบล แต่จับไม่ได้ เพราะมีผู้ช่วยเหลือ โจโฉคิดอ่านเกลี้ยกล่อมผู้คนได้เป็นอันมาก ตั้งใจจะปราบตั้งโต๊ะ ผู้คนที่มาเข้าด้วยก็ล้วนมีฝีมือ เช่น แสหัวดุ้น แสหัวเอียน โจหยิน โจทอง จักจั่น ลิเตียน

กานอู

เด๋อปี

เตยวายุ

เมื่ออ้วนเสี้ยวได้ข่าวโจโลออกมาต้องสมผู้คนที่ยกไปเข้าด้วย และช่วยกันชักชวนหัวเมืองต่าง ๆ สิบห้าหัวเมืองใหญ่ให้มารวมมือกัน เจ้าเมืองแต่ละเมืองก็คุมทหารเมืองละหมื่นสองหมื่นหรือมากกว่า นั้นไปรวมกับทหารของโจโล กระทั่งกองขุนจ้าน เล่าปี่ กวนอู เตียวหุย ก็ไปสมทบด้วย รวมเป็นสิบเจ็ดหัวเมือง ทหารหัวเมืองทั้งปวงไป สมทบกับทัพโจโลที่ชายแดนเมืองลกเอียงเมืองหลวง ตั้งค่ายรายเรียง กันไป อ้วนเสี้ยวเป็นนายทัพใหญ่ ให้อ้วนสุดน้องชายคุมทัพล่าเตียง ชุนเกียนเป็นทัพหน้า ตั้งโต๊ะก็จัดทหารฝีมือดีออกมาต่อสู้ นายทหาร คนนี้ชื่อฮัวหยง ฝีมือดีมาก ฆ่าทหารฝ่ายหัวเมืองตายไปหลายคน

กองทัพซึ่งโจโลและอ้วนเสี้ยวนำมาปราบตั้งโต๊ะนั้นมาจาก แหล่งต่าง ๆ เจ้าเมืองแต่ละเมืองก็ล้วนแต่ชิงดีชิงเด่นกัน ไม่สามัคคีกัน อ้วนเสี้ยวควบคุมมิได้ การปราบตั้งโต๊ะจึงไม่ประสบผลสำเร็จ เริ่ม ด้วยอ้วนสุดไม่ส่งเสบียงอาหารแก่ทัพของชุนเกียน ชุนเกียนจึงแตกทัพ เสียที่ฮัวหยง กวนอูได้อาสาออกรบกับฮัวหยง ฆ่าฮัวหยงได้ในเวลา อันรวดเร็ว เป็นที่พอใจของโจโลมาก

ตั้งโต๊ะเมื่อเสียนายทหารจึงได้ตัดสินใจส่งลิโป้ซึ่งตนเลี้ยงไว้ เป็นบุตรบุญธรรมออกรบ ฝีมือของลิโป้นั้นกล้าแข็ง แม้เล่าปี่ กวนอู เตียวหุย สามคนเข้ามารบก็ยังไม่อาจเอาชนะลิโป้ได้โดยเด็ดขาด ม้า ของลิโป้ที่ดังโต๊ะให้ก็มีฝีเท้าจัดเกินกว่าม้าใดจะตามได้ทัน ลิโป้จึง รอดชีวิตไปได้ ตั้งโต๊ะให้เกลี้ยกล่อมชุนเกียนแต่ไม่สำเร็จ การสงคราม ก็จะขัดเยื้องต่อไป จึงคิดย้ายเมืองหลวงจากเมืองลกเอียงไปยังเมือง เตียงฮัน ให้จุดไฟเผาเมืองลกเอียงเสีย ต้อนราษฎรให้อพยพไปได้

ความลำบากกันถ้วนหน้า

ทหารหัวเมืองทั้งหลายจึงยกทัพเข้าเมืองลกเอียง โจโลยกทหารติดตามตั้งโต๊ะไป ลีซูที่ปรึกษาของตั้งโต๊ะคิดการป้องกันทัพที่ยกตามมา โจโลและทหารสู้ไม่ได้ โจโลได้รับบาดเจ็บ จำต้องล่าถอยมา ตั้งโต๊ะก็อัญเชิญเสด็จพระเจ้าเหี้ยนเต้ไป

ซุนเกียนแม่ทัพหน้าของทหารเมืองเข้าไปในวัง ได้พบตราหยกสำหรับราชสมบัติซึ่งหายไปแต่ครั้งไฟไหม้วัง (คราวโฮจันคิดกำจัดซุนที่ทั้งสิบแล้วไม่สำเร็จ) เมื่อได้ตราหยกสำคัญดังนั้นซุนเกียนจึงคิดตั้งตัวเป็นใหญ่จะยกทหารกลับเมืองกังตั๋ง อ้วนเสี้ยวได้ข่าวระแคะระคายเรื่องตราหยกจึงไม่ยอมให้ไป จะให้ซุนเกียนมอบตราหยกแก่ตนซึ่งเป็นแม่ทัพ ซุนเกียนไม่ให้ เกิดทะเลาะกันขึ้น ซุนเกียนก็จัดทหารยกออกจากเมืองลกเอียงไป

ส่วนโจโลนั้นเห็นว่าหัวเมืองทั้งปวงไม่สามัคคีกัน เห็นจะคิดการไม่ตลอด ก็ยกทหารของตนออกจากที่ชุมนุมไป กองซุนจ้าน เล่าปี่ กวนอู เตียวหุย ก็พากันยกทหารกลับไปเมืองของตน พวกหัวเมืองที่เหลืออยู่ก็ทะเลาะเบาะแว้งกันถึงรบพุ่งกันเอง

อ้วนเสี้ยวนั้นต้องการตราหยก จึงมีหนังสือไปบอกเล่าเปียว เจ้าเมืองเกงจิวให้ไปชิงตราหยกจากซุนเกียนมาให้ตน ซุนเกียนรบกับทหารของเล่าเปียว ต้องสูญเสียทหารไปเป็นอันมาก แต่ยังนำตราหยกกลับไปเมืองกังตั๋งได้ และเป็นอริกับเล่าเปียวมาตั้งแต่นั้น

อ้วนเสี้ยวยกทหารไปอยู่เมืองโห่ลาย ขาดเสบียงอาหาร แต่ได้อาศัยสันสกเจ้าเมืองกิจัวส่งเสบียง จึงยังคงอยู่ในเมืองนั้นได้ อ้วน

เสี้ยวและพรรคพวกคิดการว่าเมืองกัจจิบิบูรณ์ดี คิดอยากได้ไว้เป็นของตัวเอง จึงออกอุบาย แต่งหนังสือลบล้างไปถึงกองขุนจ้าน ให้ยกทหารมาตีกระหนาบอีกด้านหนึ่ง หากคนดีเมืองกัจจิบิบูรณ์สำเร็จจะยกเมืองให้กึ่งหนึ่ง กองขุนจ้านก็เตรียมทัพยกมาตามคำชวน

อ้วนเสี้ยวกลับแต่งหนังสือไปถึงฮั่นฮก หลอกหลวงว่ากองขุนจ้านชักชวนตนให้ตีเมืองกัจจิบิบูรณ์ ฮั่นฮกกลัวกองขุนจ้านเพราะรู้ว่าเป็นเพื่อนกับเล่าปี่ หากกองขุนจ้ายกมาตีเมืองตน เล่าปี่ กวนอู เตียวหุยก็ยกมาด้วย ฮั่นฮกหมดความคิด เชิญอ้วนเสี้ยวและทหารเข้าเมือง หวังจะให้ช่วยรักษาเมือง อ้วนเสี้ยวก็ยึดอำนาจจากฮั่นฮกหมดสิ้น

กองขุนจ้านจึงส่งน้องชายไปหาอ้วนเสี้ยว ทวงสัญญาที่ว่าจะแบ่งเมืองกัจจิบิบูรณ์ให้ตนกึ่งหนึ่ง แต่อ้วนเสี้ยวไม่ยอมทำตามสัญญา ซ้ำลอบฆ่าน้องชายของกองขุนจ้านตาย กองขุนจ้านโกรธมาก ยกทัพมารบอ้วนเสี้ยว

กองขุนจ้านมีทหารน้อยกว่าอ้วนเสี้ยว ทหารมีฝีมือก็น้อยกว่า จึงสู้อ้วนเสี้ยวไม่ได้ ต้องแตกพ่ายไป เกือบจะถูกขุนทิ้ว ทหารเอกของอ้วนเสี้ยวฆ่าได้ หากแต่มีทหารคนหนึ่งมาช่วยไว้ ทหารคนนั้นชื่อจูล่ง จูล่งเคยอาศัยอยู่กับอ้วนเสี้ยว แต่จูล่งเห็นว่าอ้วนเสี้ยวเป็นคนหยาบช้า ไม่รักษาสัตย์ จึงมาช่วยกองขุนจ้าน และอยู่กับกองขุนจ้านต่อมา

เล่าปี่รู้ว่ากองขุนจ้านรบกับอ้วนเสี้ยวก็พาทหารมาช่วยกองขุนจ้าน กองขุนจ้านได้จูล่งมาเป็นกำลัง และได้เพื่อนมาช่วยจึงเข้ารบอ้วนเสี้ยวอีก ตั้งทัพประชิดกันอยู่คนละฟากแม่น้ำ แต่ตั้งโต๊ะ

รู้เรื่องบาดหมางครั้งนี้ จึงแต่งหนังสือรับสั่งพระเจ้าเหียนเต๋มาห้ามทัพ ทั้งสองทัพจึงต่างพากันกลับเมือง

ขุนเทียนเจ้าเมืองกังดั่งมีใจผูกพยาบาทอยู่กับเล่าเปียว เจ้าเมือง เก่งจิวด้วยเรื่องชิงตราหยกสำหรับแผ่นดิน แล้วอ้วนสุด น้องอ้วนเสี้ยว ซึ่งโกรธกับพี่ชายด้วยเรื่องขอเสบียงแล้วไม่ได้ ยังขุ่ยอีกขุนเทียนจึง ยกทัพไปตีเมืองเก่งจิวเพื่อแก้แค้น ขุนเทียนได้ชัยชนะหลายครั้ง แต่ ภายหลังต้องอุบายทหารเล่าเปียวถูกยิงตายในซอกเขา ขุนเซ็กลูกชาย ซึ่งมารบด้วยจึงต้องหย่าศึก กลับเมืองกังดั่ง

ส่วนในเมืองหลวงตั้งโตะตั้งตัวเป็นใหญ่ มีอำนาจมากยิ่งขึ้น สร้างเมืองใหม่อุดมสมบูรณ์เป็นที่อยู่ วางอำนาจฆ่าคนเสมอ หาหญิง มาบำเรอตนเป็นจำนวนมาก ข้าราชการทั้งปวงก็กลัวเกรงไม่กล้า แข็งข้อ อ้องอื้น ข้าราชการผู้ใหญ่คนหนึ่งมีความทุกข์เป็นอันมาก ด้วยหวั่นบ้านเมือง คิดการจะกำจัดตั้งโตะก็คิดไปไม่ตลอด ด้วยตั้งโตะมี อำนาจสิทธิ์ขาด และยังมีลิโป้เป็นกำลังด้วย

อ้องอื้นมีบุตรบุญธรรมคนหนึ่ง ชื่อ นางเดี๋ยวเสียน อายุได้ สิบหกปี รูปร่าง ขบรื่องก็เพราะอ้องอื้นจึงคิดใช้สตรีงามทำให้ตั้งโตะ และลิโป้ขัดใจกัน อ้องอื้นบอกนางเดี๋ยวเสียนว่า ทุกวันนี้แผ่นดินร้อน ทุกเส้นหญ้า เจ้าก็ยอมแข็งอยู่แล้ว พระเจ้าเหียนเต๋นั้น อุปมาดัง ฟองไข่อ้นวางอยู่เหนือศิลา ขุนนางกับอาณาประชาราษฎร์นั้น อุปมา ดังหยกเบื้องอันใกล้กองเพลิง มิได้รู้ว่าการตายจะมาถึงเมื่อใด อ้องอื้น จะคิดอุบายให้นางกำจัดตั้งโตะเสีย นางเดี๋ยวเสียนก็ยินยอม อ้องอื้น จึงเชิญลิโป้มาบอกว่าจะยกนางเดี๋ยวเสียนให้ลิโป้เป็นภรรยาน้อย

ลิโป้ก็ยินดีเพราะนางนี้รูปร่างมาก อ่องอึ้งจะส่งตัวนางให้เมื่อหาฤกษ์
วันดีได้แล้ว

วันต่อมาอ่องอึ้งก็เชิญตั้งโต๊ะไปที่บ้าน และตกปากยกนาง
เดียวเสียนให้ตั้งโต๊ะ ตั้งโต๊ะก็รับนางเดียวเสียนไปบ้านในวันนั้นเลย
ทีเดียว ลิโป้มาถามข่าวอ่องอึ้งกลับบอกว่าตั้งโต๊ะมารับนางไปจะ
แต่งงานให้ลิโป้ แต่เมื่อลิโป้กลับถึงบ้านก็รู้ว่าตั้งโต๊ะรับนางมาเป็น
ภรรยาเสียเอง ลิโป้โกรธมาก นางเดียวเสียนเมื่อมีโอกาสดพบลิโป้ก็

ร้องให้ทำอุบายว่าถูกตั้งโต๊ะบังคับ เมื่อตั้งโต๊ะมาเห็นนางอยู่กับลิโป้
นางก็มารยาว่าถูกลิโป้ลวนลาม ตั้งโต๊ะกับลิโป้ก็มีใจระแวงกัน ลิโป้คิด
การฆ่าตั้งโต๊ะร่วมกับอ้องอุ้น หลอกตั้งโต๊ะให้เดินทางไปเฝ้าพระเจ้า
เหียนเต๋ ว่าพระเจ้าเหียนเต๋ประชวร ขุนนางทั้งปวงจะมอบราชสมบัติให้
ตั้งโต๊ะก็ถูกลิโป้ฆ่าตาย นางเดียวเสียนก็มาอยู่กับลิโป้

ลิจุกุยกิและพรรคพวกของตั้งโต๊ะคนอื่น ๆ หนีไปได้ สมทบ
กับลูกเขยของตั้งโต๊ะ ยกทัพมาจะแก้แค้นอ้องอุ้นและลิโป้ ลิโป้แตกทัพ

ตั้งโต๊ะ เห็นลิโป้ประคองนางเดียวเสียนในสวน

เพราะต้องอุบายลิดลยก็ หนีไปหาอันสุด อ้ออันไม่ยอมหนีจึงถูกฆ่าตาย ลิดลยก็ก็เข้ายึดอำนาจในเมืองหลวงแทน ได้สิทธิขาดทั้งปวง เช่นเดียวกับเมื่อตั้งโตะมีอำนาจ ม้าเท่งเจ้าเมืองเสเหลียงกับหันซุย เจ้าเมืองเป็งจิวยกทัพมาจะกำจัดลิดลยก็ก็ก็ไม่สำเร็จ ต้องยกทัพกลับ ลิดลยก็ก็ก็ยังกำเริบ

บ้านเมืองในยุคนั้นเกือบจะไม่เคยสงบสุขเลย เกิดสงครามไม่หยุดหย่อนระหว่างเจ้าเมืองต่าง ๆ โจรโจกผ้าเหลืองก็กำเริบขึ้นอีก โจโลซึ่งยกทหารไปตั้งตัวอยู่ได้ปราบโจรโจกผ้าเหลืองสำเร็จอีกครั้ง จึงได้เป็นใหญ่ทางหัวเมืองตะวันออก ตั้งอยู่เมืองกุนจิว โจโลเกลี้ยกล่อมคนมีสติปัญญาและฝีมือมาอยู่กับตนเป็นอันมาก เมื่อได้เป็นใหญ่โจโลก็ให้คนไปปรับบิดามาอยู่ด้วย แต่ระหว่างเดินทางผ่านเมืองซีจิว โตะเทียมเจ้าเมืองซีจิวให้ทหารคุ้มครองบิดาของโจโลไปส่งให้ถึงที่ แต่เคราะห์ร้ายทหารของโตะเทียมเกิดความโลภ ฆ่าบิดาของโจโลแล้วชิงทรัพย์ไปจนหมดสิ้น โจโลโกรธมากคิดว่าโตะเทียมเจ้าเมืองซีจิวสมรู้ร่วมคิด จึงยกทัพมาตีเมืองซีจิว ผู้ใดจะห้ามปราบว่าโตะเทียมเป็นคนดีก็ไม่ยอมเชื่อฟัง แม้ว่าผู้นั้นจะเคยมีบุญคุณกับตนมาก่อนก็ตาม

โตะเทียมไม่อาจต่อต้านโจโลตามลำพังได้ ต้องขอความช่วยเหลือไปตามเมืองต่าง ๆ ที่เป็นมิตรสหาย เช่น ขงหยง เจ้าเมืองปักไฮ ขงหยงเองกำลังมีปัญหาเรื่องโจรโจกผ้าเหลือง ต้องขอความช่วยเหลือจากเล่าปี่ เจ้าเมืองเพงจวนก้วน ขงหยงขอให้เล่าปี่ช่วยโตะเทียมด้วย เล่าปี่จึงไปขอยืมทหารจากกองขุนจ้าน รวมทั้งตัวจู่งทหารเอกด้วย นอกจากนั้นยังมีเจ้าเมืองอื่นยกมาช่วยโตะเทียมอีกด้วย เล่าปี่นั้นพยายามห้าม

ทัพทั้งสองฝ่ายมิให้รบกันแต่ยังไม่สำเร็จ

ลิโป้เมื่อหนีออกจากเมืองหลวงไปหาอ้วนสุต อ้วนสุตไม่ยอมรับไว้ จึงไปอยู่กับอ้วนเสี้ยว อยู่กับอ้วนเสี้ยวได้ไม่นานก็เคืองใจกัน ลิโป้ก็หนีไปอยู่กับเจ้าเมืองอื่นแต่ก็อยู่ไม่ได้นาน ในที่สุดก็ไปอยู่กับเตียวเม่าเจ้าเมืองตันลิว เตียวเม่าได้ข่าวว่าโจโฉยกไปตีเมืองซีจิ่ว ทางเมืองกุนจิ่วของตนเองกลับไม่มีผู้ใดป้องกัน เตียวเม่ากับลิโป้ก็ยกทัพมาตีเมืองกุนจิ่วของโจโฉได้ โจโฉจึงจำต้องหย่าทัพกับโตเกี่ยม ยกกลับไปตีเมืองกุนจิ่วคืน ทางโตเกี่ยมนั้นเห็นว่าตนไม่อาจรักษาเมืองซีจิ่วได้จึงจะยกเมืองให้เล่าปี่ แต่เล่าปี่ไม่ยอมรับ โตเกี่ยมจึงขอให้เล่าปี่ไปอยู่เมืองเสียวฟ่าย ซึ่งขึ้นกับเมืองซีจิ่วเพื่อว่าจะได้อาศัยกำลังต่อไปในภายหน้า เล่าปี่ก็ยินยอม ส่วนจูสงกลับไปหากองซุนจ้านตามเดิม

โจโฉรบกับลิโป้ไม่ได้ชัยชนะ ตีเมืองคืนไม่ได้กลับแตกทัพ ต้องยกทหารไปอยู่เมืองเล็ก ๆ ชื่อเมืองเอียนเสียบ ได้ข่าวโตเกี่ยมถึงแก่ความตาย ก่อนตายได้ยกเมืองซีจิ่วแก่เล่าปี่ คราวนี้เล่าปี่ยอมรับ โจโฉอยากจะยกทัพไปตีเมืองซีจิ่วอีก แต่ที่ปรึกษาห้ามไว้ จึงยกทัพไปปราบโจรโพกผ้าเหลืองได้ทหารเอกมีฝีมือมากมาอีก โจโฉไปตีเมืองกุนจิ่วคืนได้ ขณะนั้นลิโป้ยกทัพไปอยู่เมืองปักเอี้ยงตั้งแต่ครั้งรบชนะโจโฉคราวแรก ยังไม่กลับเมืองกุนจิ่ว โจโฉได้เมืองคืนแล้วก็ยกทัพไปรบกับลิโป้ที่เมืองปักเอี้ยง อ้วนเสี้ยวได้ข่าวก็ยกทัพมาช่วยโจโฉปราบลิโป้ ลิโป้เห็นจะสู้มิได้ก็หนีไปอาศัยเล่าปี่อยู่ เตียวหุขไม่ชอบลิโป้เล่าปี่จึงให้ลิโป้ไปอยู่เมืองเสียวฟ่าย

ในเมืองหลวง ลิลุขกษัตริย์เป็นใหญ่อยู่ ทำการหยานข่าวเหมือน

เมื่อครั้งตั้งโต๊ะ จึงมีผู้เกลี้ยขยงให้ผิดใจกันเรื่องภรรยา ทั้งสองจึงยก
 ทหารมารบพุ่งกัน ลิฉุยยึดพระเจ้าเหี้ยนเต้ไว้ กุยกี้ก็ยกทหารมาจะชิง
 คืนไว้เป็นหลักของตน ทั้งสองฝ่ายรบกันอยู่นานนับเดือน เดียวเจมา
 ห้ามไว้ ขณะนั้นทหารของลิฉุยกุยกี้ก็เบาบางลง ทั้งสองฝ่ายจึงตกลง
 จะเลิกรบกัน เดียวเจอัญเชิญพระเจ้าเหี้ยนเต้ย้ายที่ประทับอีก กุยกี้ก็
 ยกทหารจะไปตามจับพระเจ้าเหี้ยนเต้แต่มีทหารมาช่วยพระเจ้าเหี้ยนเต้
 ไว้ได้ พาไปอยู่เมืองสองหลง ลิฉุยกุยกี้กลับคืนดึกัน ยกทัพจะตาม
 พระเจ้าเหี้ยนเต้ แต่มีผู้มาห้ามไว้ ต่อมาพระเจ้าเหี้ยนเต้ก็ย้ายกลับไป
 อยู่เมืองลกเอียงเมืองหลวงเก่า ลิฉุยกุยกี้ยกทหารมาตีเมือง โจโฉ
 ยกทหารมาอยู่ด้วยพระเจ้าเหี้ยนเต้ ต่อมาอัญเชิญพระเจ้าเหี้ยนเต้ไป
 ประทับ ณ เมืองสุโต ตั้งตนเองเป็นมหาอุปราชว่าราชการทั้งปวง
 เกลี้ยกล่อมทหารมีฝีมือมาอยู่กับตนเป็นอันมาก

แต่โจโฉก็ยังไม่เป็นสุข เพราะใจยังห่วงเรื่องเล่าปี่กับลิโป้เป็น
 อันหนึ่งอันเดียวกัน เกรงจะร่วมมือกันยกทัพมารบกับตน จึงปรึกษ
 กับทหารและพรรคพวกที่ปรึกษาทั้งปวง มีผู้ออกอุบายให้โจโฉทำดี
 กับเล่าปี่ แต่งตั้งเล่าปี่ให้เป็นเจ้าเมืองซีจิ๋วอย่างเป็นทางการ ด้วยเดิม
 เล่าปี่ได้เมืองซีจิ๋วเพราะโคตเกียมยกให้เอง โจโฉก็เห็นด้วย จึงแต่งตั้ง
 เล่าปี่ให้เป็นเจ้าเมืองและขยงให้เล่าปี่ฆ่าลิโป้เสีย แต่เล่าปี่ไม่เชื่อฟัง
 โจโฉจึงอุบายแต่งหนังสือรับสั่งให้เล่าปี่ยกทัพไปปราบอ้วนสุดที่
 เมืองลำหยง

เล่าปี่เห็นเป็นหนังสือรับสั่งพระเจ้าเหี้ยนเต้ก็ยกทัพไปตาม
 รับสั่ง ให้เตียวหุยอยู่รักษาเมืองซีจิ๋ว เตียวหุยเมาสุรา ตีพ่อตาของลิโป้

ซึ่งอยู่ในเมืองซีจิว พ่อตาของลิโป้จึงแจ้งไปยังลูกเขยให้มายึดเมืองซีจิว
ได้ในระหว่างที่เตียวหุยเมาสุราอยู่ เตียวหุยจึงต้องหนีไปหาเล่าปี่ ทั้ง
ครอบครัวของเล่าปี่ไว้ในเมือง ลิโป้มิได้ทำร้ายภรรยาของเล่าปี่ อ้วนสุด
คิดสินบนลิโป้ให้กำจัดเล่าปี่เสีย ลิโป้ตกลง ให้ทหารยกไปกระหนาบ
เล่าปี่ไว้ แต่อ้วนสุดไม่ให้ของลิโป้ตามสัญญาเพราะยังจับเล่าปี่ไม่ได้
ลิโป้โกรธจะยกไปรบอ้วนสุด ที่ปรึกษาห้ามไว้ ลิโป้กับพรรคพวกจึง
คิดการเกลี้ยกล่อมเล่าปี่ไว้ก่อน เชิญให้ไปอยู่เมืองเสียวฟ่าย เล่าปี่ก็
ยินยอม ลิโป้จึงได้เมืองซีจิวมาแต่ครั้งนั้น

บัดนี้สามก๊กได้เริ่มมีการตั้งตัวกันขึ้นแล้ว ในจำนวนผู้ที่มัก
ใหญ่ใฝ่สูงนั้น บุคคลแรกซึ่งตั้งตัวได้คือ โจโฉ บัดนี้โจโฉได้เป็นมหา
อุปราช ตั้งเมืองฮูโตเป็นเมืองหลวง ที่ประทับของพระเจ้าเหี้ยนเต้
โจโฉกุมอำนาจทั้งปวง แล้วยังสามารถอ้างพระราชอำนาจพระเจ้า
เหี้ยนเต้ได้อีกด้วย นับเป็นความสำเร็จขั้นแรกของโจโฉ

อีกสองก๊กนั้น ก๊กหนึ่งยังตั้งตัวไม่ได้ ส่วนอีกก๊กหนึ่งคือก๊ก
ของพวกแซ่ซุน ณ เมืองกังตั๋ง ซุนเกี๊ยน ลั่นซีพิเสียแต่อายุน้อย
บุตรยังเล็กตั้งตัวไม่ได้ พอซุนเกี๊ยนตาย ซุนเช็กกับมารดาและน้อง
ได้รับความลำบากมาก ถูกพวกเมืองใหญ่ข่มเหงอยู่เนือง ๆ ต้องไป
อาศัยอ้วนสุดอยู่ อาสาทำสงครามหลายครั้ง อ้วนสุดก็ไม่นับถือ มิได้
บำเหน็จอะไร ซุนเช็กน้อยใจมาก จึงคิดการจะตั้งตัวดังเช่นบิดา ซุนเช็กมี
ตราหยกสำหรับว่าราชการแผ่นดินเป็นมรดกมาจากบิดา ซุนเกี๊ยน
ได้มาแต่เมื่อครั้งเข้าเมืองหลวง จึงนำไปวางประกันกับอ้วนสุดไว้
ขอขมทหารไปรบเล่าอ้ว ที่ตำบลขยงไ้อ์ แก่แก่นที่เคยเบียดเบียนมารดา

กับน้ำชาย อ้วนสุดเห็นตราหยกก็ยินดีนัก ขอมให้ขี้มทหารไป ชุนเช็กก็ให้ทหารมาไว้เป็นกำลัง พอได้พบจิวอี้เพื่อนเก่า จึงชักชวนกันไปทำการ จิวอี้เป็นคนมีสติปัญญาแลฝีมือ ได้ช่วยเหลือแนะนำกิจการงานแก่ชุนเช็กต่อมา

ในการรบชุนเช็กได้ชัยชนะเล่าอ้วนและยังได้ทหารเอกมาคนหนึ่งชื่อ ไทสุจู้ ไทสุจู้มีฝีมือมาก เคยไปช่วยขงหยงปราบโจรผ้าเหลืองมาแล้ว แต่กลับมาอยู่กับเล่าอ้วน ชุนเช็กกับไทสุจู้รบกันหลายครั้ง ไทสุจู้แพ้ชุนเช็กถูกจับได้ จึงได้อยู่กับชุนเช็กต่อมา ชุนเช็กตีเมืองอื่น ๆ ได้อีกหลายเมือง ตั้งตัวได้จึงให้ทหารไปทวงตราหยกจากอ้วนสุด อ้วนสุดไม่ยอมคืนให้ เพราะคิดการจะเป็นเจ้าเมืองเอง แต่จะยกไปตีเมืองของชุนเช็กก็ไม่กล้าเพราะดินแดนเมืองก่งตั้งอยู่ริมทะเล อุดมสมบูรณ์ กว้างขวางใหญ่โต ขึ้นแรกจึงคิดปราบเล่าปี่ก่อน จะได้ไม่มีศึกกระหนาบ แต่จะไปปราบเล่าปี่ก็เกรงลิโป้ เพราะเล่าปี่อยู่เมืองเสียวฟ่าย อันเป็นเมืองน้อยของเมืองซีจิวที่ลิโป้ครองอยู่ อ้วนสุดจึงคิดจะให้ลิโป้แตกกับเล่าปี่เสียก่อน ลิโป้เป็นคนโลภ อ้วนสุดจึงให้ทหารเอาของไปให้ ลิโป้ก็รับไว้ รับปากว่าจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับหาคอ้วนสุด ยกทัพมาตีเล่าปี่ แต่พออ้วนสุดยกทัพมาจริง ๆ ลิโป้กับที่ปรึกษาทั้งปวงได้รับหนังสือขอความช่วยเหลือจากเล่าปี่ก็กลับได้คิดว่าให้เล่าปี่อยู่จะปลอดภัยกว่าให้อ้วนสุดมาได้เมืองเสียวฟ่ายไว้เพราะอ้วนสุดกำลังกำเริบใจ ลิโป้ก็กลับยกทหารไปช่วยเล่าปี่ แต่ไม่ทันได้รับฟัง ลิโป้แต่งหนังสือห้ามทัพฝากทหารของอ้วนสุดไปให้อ้วนสุด อ้วนสุดโกรธมากเพราะลิโป้รับของแล้วไม่ทำตามสัญญา แต่อ้วนสุดมิได้ถือว่า

ลิโป้ กลับคบคิดกับทหารไปขอลูกสาวของลิโป้ จะให้แต่งงานกับลูกชายของตน หวังว่าเมื่อได้เกี่ยวดองกันแล้ว แม้นยกไปตีเมืองเสียวฟ่ายของเล่าปี่ ลิโป้ก็ต้องเห็นแก่ญาติมากกว่า

ลิโป้เมื่อแรกก็ยินดีจะยกลูกสาวให้แต่งงานกับลูกชายของอ้วนสุด แต่ต่อมามีผู้ชี้แจงให้เห็นว่าหากยกให้ก็จะต้องเสียเมืองเสียวฟ่ายแน่นอน เมืองซึ่งจะไม่เป็นสุข ลิโป้ก็กลับเปลี่ยนใจไปขังลูกสาวกลับมาในระหว่างเดินทางอีก

เตียวหุยนั้นมีใจเจ็บแค้นลิโป้อยู่ตลอดมาที่ซึ่งเมืองซี้จัวไปจากเล่าปี่ เมื่อลิโป้ให้ทหารไปเที่ยวซื้อม้ามาจากเมืองต่าง ๆ เตียวหุยก็คุมทหารไปตีชิงม้ามาไว้ ลิโป้รู้เข้าก็ยกทัพมาตีเมืองเสียวฟ่ายจะกำจัดเล่าปี่เสีย เล่าปี่สู้ไม่ได้ จำต้องยกทหารตีฝ่าออกไป หนีไปอาศัยโจโฉ โจโฉรับไว้และส่งให้ไปเป็นเจ้าเมืองอิจิว เพื่อจะได้ไว้ใช้ในการปราบลิโป้ต่อไป

โจโฉเองก็มีศัตรอยู่มาก เตียวสัว เจ้าเมืองอ้วนเซีย คบคิดกับเล่าเปียว เจ้าเมืองเกงจิ๋วจะยกทัพมาตีเมืองสุโต โจโฉจะยกทัพไปปราบเล่าเปียวและเตียวสัวก็เกรงว่าลิโป้จะยกทัพมาตีเมืองสุโต ตนจะตกที่นั่งลำบาก จึงทำเป็นหนังสือรับสั่งพระเจ้าเหี้ยนเต้ แต่งตั้งลิโป้เป็นเจ้าเมืองซี้จิวโดยถูกต้องไว้ก่อน หวังจะให้ลิโป้ไม่ยกทัพมาตีเมืองสุโต

ต่อจากนั้นโจโฉก็ยกทัพไปตีเมืองอ้วนเซีย เตียวสัวเห็นว่าโจโฉยกทหารมามาก คงสู้ไม่ได้จึงยอมเข้าเกลี้ยกล่อมด้วย แต่โจโฉทำการเหมือนดูหมิ่นเตียวสัว ไปพานางงามอันเป็นหญิงม่ายอาสาสะใภ้ของเตียวสัวมาไว้บำเรอตน เตียวสัวโกรธ ออกอุบายเผาค่ายโจโฉ โจโฉ

ถูกเกณฑ์มาจับมัดจับ จำต้องหนีออกจากเมืองอ้วนเซีย แต่โจโลมีทหารมากกว่าและยังเป็นทหารมีฝีมือจำนวนมากกลับตีเมืองอ้วนเซียได้อีก เดียวสัวหนีไปหาเล่าเปียว โจโลก็ยกทัพกลับเมืองฮูโต

อ้วนสุดเมื่อได้ตราหยกจากซุนเซ็กมาไว้ก็ตั้งตัวเป็นเจ้าเมือง ยกทัพไปรบกับลิโป้ ลิโป้ขอความช่วยเหลือไปยังเล่าปี่ โจโล และส่งคนไปเกลี้ยกล่อมนายทหารบางคนของอ้วนสุดให้เอาใจออกหากเล่าปี่ ให้กวนอูยกทัพมาช่วย ลิโป้ตีอ้วนสุดพ่ายแพ้กลับไป อ้วนสุดให้ทหารไปขอความช่วยเหลือจากซุนเซ็ก ซุนเซ็กไม่ให้อ้วนสุดยังโกรธอ้วนสุด เรื่องตราหยกอยู่

โจโลเตรียมการปราบอ้วนสุดซึ่งตั้งตัวเป็นเจ้าเมือง ให้ซุนเซ็กยกทัพไปตีกระหนาบอีกด้านหนึ่ง โจโลเองให้เล่าปี่กับน้องและลิโป้ยกทัพไปช่วยรบอ้วนสุดด้วย โจโลเป็นทัพหลวง จำนวนทหารของโจโลมีเป็นอันมาก ตีเมืองลำหยงได้ อ้วนสุดหนีไปแต่โจโลมิได้ตาม เพราะเมืองน้อยของตนถูกเตียวสัวและเล่าเปียวโจมตีอยู่ โจโลขอลิโป้ให้เล่าปี่กลับไปอยู่เมืองเสียวพ่ายตามเดิม ทั้งนี้เพราะโจโลคิดจะเอาเล่าปี่ไว้ปราบลิโป้ต่อไป คนยกกลับเมืองฮูโต มีทหารมาแจ้งว่ามีผู้ฆ่าลิฉุยกุกี้ได้ และมาขออยู่ด้วย

โจโลจัดแจงทหารยกไปรบกับเตียวสัวอีก ปราบยังไม่ราบคาบ การรบติดพันกันอยู่ ทหารก็มาแจ้งข่าวว่าอ้วนเสี้ยวเตรียมทัพจะยกมาตีเมืองฮูโต โจโลจำต้องยกทัพกลับมารักษาเมืองไว้ก่อน โจโลคิดจะยกไปตีเมืองของอ้วนเสี้ยวก็เกรงลิโป้จะยกมาตีเมืองฮูโต จึงคิดปราบลิโป้ก่อน แล้วจึงจะยกทัพไปปราบอ้วนเสี้ยว

จิรายุ

จู๊กคักกัน

โลซก

โจโลวางอุบาย แต่งหนังสือส่งไปถึงอ้วนเสี้ยว ขอให้ยกทัพไปตีกองขุนจ้าน อ้วนเสี้ยวเคยเป็นอริกับกองขุนจ้านมาก่อนก็จัดการตามนั้นทันที ยกกองทัพไปตีกองขุนจ้าน ณ เมืองบั๊กเป้ง และโจโลมีหนังสืออีกฉบับหนึ่งถึงเล่าปี่ให้คิดทำการจับลิโป้ เล่าปี่ก็ตอบจดหมายโจโลไปว่าตนมีกำลังน้อยจะคิดการตามลำพังคงไม่ได้ หากโจโลยกทัพมาเมื่อไรก็จะเข้าด้วยโจโล

ลิโป้จับคนเดินหนังสือได้ จึงยกทหารไปตีเมืองเสียวฟ่าย เล่าปี่ส่งคนไปขอความช่วยเหลือ โจโลยกทัพไปช่วยแต่ไม่ทันการ เล่าปี่เสียเมือง ต้องหนีออกจากเมืองเสียวฟ่ายไปหาโจโลตามลำพังกับทหารอีกคนหนึ่ง หากวนอุเตียวหุยกุไม่พบ ส่วนภรรยาตกค้างอยู่ในเมือง ลิโป้มิได้ทำร้าย ให้ทหารพาไปไว้เมืองซีจิ๋ว โจโลมิได้สืบทอดอยู่กับลิโป้ ลิโป้สู้ทัพโจโลไม่ได้จะกลับไปเมืองซีจิ๋วก็เข้าเมืองไม่ได้ ทหารไม่ยอมเปิดรับ ลิโป้ยกทหารจะไปเอาเมืองเสียวฟ่ายคืนอีก แต่ไปพบเข้ากับเตียวหุยกุและกวนอุ ทั้งสองไปซ่อนสมุททหารยกมารบกับลิโป้ ลิโป้แตกหนีไปเมืองเห่ฝื่อ กวนอุเตียวหุยกุพาไปหาเล่าปี่ โจโลได้เมืองซีจิ๋วแล้วยังคิดการกำจัดลิโป้ต่อไป ยกทัพไปตีเมืองเห่ฝื่อ ลิโป้เห็นว่าตนเองสู้โจโลไม่ได้ จึงส่งคนไปหาอ้วนสุต แจ้งว่าจะยกลูกสาวให้ตามที่เคยขอไว้ให้ลูกชาย อ้วนสุตไม่ยอมรับไมตรีเพราะลิโป้ทำกลให้เห็นเล่ห์หลายครั้งแล้ว บอกกับทหารของลิโป้ว่าหากลิโป้จริงใจให้ส่งลูกสาวมาให้ก่อน จึงจะยอมเชื่อ ที่จะให้ไปช่วยรบโดยที่ยังไม่ได้ตัวลูกสาวของลิโป้นั้น อ้วนสุตไม่ยอม ลิโป้จึงจำต้องพาลูกสาวหนีออกจากเมืองจะนำไปส่งอ้วนสุต แต่ไปพบกวนอุเตียวหุยกุเข้ากลางทาง

ลิโป้เกรงว่าลูกสาวจะเป็นอันตราย จำใจกลับเข้าเมือง โจโฉล้อมเมือง
 แห่ฝื่ออยู่ถึงสองเดือนก็ยังไม่ได้ ลิโป้รักษาเมืองไว้มั่นคง โจโฉเป็น
 ห่วงเมืองสุโต อยากจะยกทัพกลับ แต่ก็อยากจะกำจัดลิโป้ให้ได้เสียก่อน
 พอดีเข้าหน้าฝน โจโฉจึงรั้งรอทัพอยู่ น้ำท่วมรอบเมือง ลิโป้ก็เอาแต่
 ดื่มสุรา ไม่ตั้งใจทำงานทำการ โจโฉให้ทหารทอดน้ำเข้าท่วมในเมือง
 ลิโป้หยุดดื่มสุราด้วยเห็นว่าดื่มแล้วชুবชื้นเศร้าหมอง แล้วห้ามทหาร
 ทั้งปวงให้หยุดดื่มสุรา กาดโทษผู้ดื่มสุราถึงตาย จะเอาโทษทหารที่
 มาขออนุญาตดื่ม ทหารเสียใจกันหมด มีผู้เอาใจออกหาก ขโมย
 ม้าเช็กธำของลิโป้ไปให้โจโฉ เมื่อขาดม้าเช็กธำ ลิโป้ก็ทำการรบ
 ไม่สะดวก ต้องเหนื่อยกับการรบพุ่งเป็นอันมาก ถึงกับม่อหยลกลับไป
 ประชุมเมือง จึงถูกทหารเลวมัดตัวจับส่งโจโฉ โจโฉเข้าเมืองแห่ฝื่อได้
 ลิโป้พยายามขอชีวิตกับโจโฉ แต่โจโฉเห็นว่าลิโป้เป็นคนไม่รู้จักบุญคุณ
 ใคร เห็นแก่สินบน เคยฆ่าแต่งหงวนเสียแล้วไปเข้ากับตั้งโต๊ะ ต่อมา
 ยังฆ่าตั้งโต๊ะอีกด้วย เล่าปี่เคยให้เมืองอาศัยก็ยังยึดเมืองของเล่าปี่เสีย
 นับเป็นคนไม่ควรไว้ใจ โจโฉจึงให้ฆ่าเสีย ไม่ยอมเลี้ยงไว้

โจโฉพาเล่าปี่เข้าเมืองหลวง เล่าปี่ได้เข้าเฝ้าพระเจ้าเหี้ยนเต้
 พระเจ้าเหี้ยนเต้ให้สอบลำดับญาติดู ปรากฏว่าเล่าปี่มีศักดิ์เป็นอาของ
 พระเจ้าเหี้ยนเต้ พระเจ้าเหี้ยนเต้ก็เรียกเล่าปี่เป็นอา โจโฉมิได้มีความ
 ใ้วางใจเล่าปี่เลย หากแต่ยังเชื่อมั่นในอำนาจของตนอยู่ จึงยังมิได้
 กำจัดเล่าปี่และพรรคพวกเสีย

บทที่ 2

โจโล มหาอุปราช

โจโลเป็นใหญ่อยู่ ณ เมืองสุโต แม้จะยังมีพระเจ้าเหียนเต้เป็นกษัตริย์ แต่โจโลก็กระทำการได้ทุกอย่างตามอำเภอใจ และเป็นธรรมดาเมื่อเป็นใหญ่แล้วมนุษย์เรามากจะกำเริบ โจโลจึงลบหลู่พระเจ้าเหียนเต้จนพระเจ้าเหียนเต้กับแค้นพระทัยอยู่เนื่อง ๆ พระเจ้าเหียนเต้ค่อยพระทัยนัก จึงแกลงน้ำให้ไหลหืดไหล ไข้ไหลหืดเขียนหนังสือบนสื่อระบายความคับแค้นให้ตั้งสินพระราชวงศ์คนหนึ่งไว้ เพื่อจะได้หาพรรคพวกทำการกำจัดโจโล

ตั้งสินได้หนังสือไหลหืดของพระเจ้าเหียนเต้ก็ชักชวนพรรคพวกได้สี่คน คือ จูชก ดันอับ โง่ห้วน จูลัน ต่อมาได้ม้าแท่ง เจ้ามืองเสเหลียงซึ่งบังเอิญเข้ามาในเมืองหลวงและไม่พอใจการกระทำของโจโล ม้าแท่งไปชักชวนเล่าปี่ให้เข้าด้วย ทั้งเจ็ดคนได้ทำหนังสือสัญญาว่าจะทำงานร่วมกัน แล้วลงชื่อไว้เป็นสำคัญ

เมื่อเล่าปี่อยู่ในเมืองหลวงนั้น ทางเมืองใหญ่ต่าง ๆ ยังทำสงครามกันอยู่เสมอ กองขุนจ้านเพื่อนเก่าของเล่าปี่เสียเมืองแก่ฮวันเสี้ยว และถึงแก่ความตายเสียแล้ว ฮวันสุดกับฮวันเสี้ยวสองพี่น้องคิดร่วมมือกันตั้งตัวเป็นใหญ่ โจโลและเล่าปี่รู้ความก็ร้อนใจเป็นอันมาก ฮวันสุดจะนำตราหยกไปให้พี่ชาย แต่ยังเดินทางไม่ถึง โจโลให้เล่าปี่นำทหารไปสะกดไว้ทางเมืองซีจิ๋ว มิให้ฮวันสุดเดินทางไปหาฮวันเสี้ยวได้ เล่าปี่รีบเร่งเดินทางไปทั้งกลางวันกลางคืน

ที่ปรึกษาหลายคนของโจโลรู้ว่าโจโลให้เล่าปี่คุมทัพไปสะกด

อ้วนสุดก็ตกใจมาก พวกกันหัดทานโจโฉ โจโฉให้ทหารไปตามเล่าปี่
เล่าปี่ไม่ยอมกลับเพราะได้โอกาสแล้ว รีบเดินทางไปเมืองซีจิ๋วโดยเร็ว
ส่วนม้าทั้งสี่ร่วมคิดกำจัดโจโฉก็เกิดศึกทางเมืองเสเหลียง ต้องเดิน
ทางกลับไป

เล่าปี่รบกับอ้วนสุด อ้วนสุดแตกทัพ เสียทหารเป็นอันมาก
เสบียงอาหารขาดแคลน ได้รับความคับแค้นใจถึงแก่ระอกลิดหนาสีชีวิต
เล่าปี่จึงอยู่รักษาเมืองซีจิ๋ว ไม่ยอมยกทหารกลับเมืองหลวง ทหารซึ่ง
โจโฉให้มาปราบอ้วนสุดก็เอาไว้ในบังคับบัญชาหมดสิ้น โจโฉพยายาม
ให้คนของตนซึ่งอยู่ในเมืองซีจิ๋วกำจัดเล่าปี่เสียแต่ก็ไม่สำเร็จ

เล่าปี่เห็นว่าตนจะเป็นอันตราย จึงให้แต่งหนังสือชักชวน
อ้วนเสี้ยวไปรบโจโฉ โจโฉให้ทหารยกทัพไปรบกับเล่าปี่และอ้วนเสี้ยว
คนละด้าน แต่ก็ไมอาจกำจัดเล่าปี่และอ้วนเสี้ยวได้ เล่าปี่เกรงว่าหาก
ตั้งรับอยู่แต่ในเมืองซีจิ๋วจะไม่สามารถรักษาเมืองไว้ได้ จึงให้แบ่ง
ทหารไปไว้เมืองเล็กหน้าด่าน ให้กวนอูพาภรรยาของเล่าปี่สองคนไป
อยู่เมืองแฉฝอ เล่าปี่กับเตียวหุยไปอยู่เมืองเสียวฟ่าย เมืองซีจิ๋วให้ทหาร
ที่ไว้ใจได้รักษาไว้ ส่วนอ้วนเสี้ยว นั้นไมอาจเอาชนะโจโฉได้ จึงยก
ทหารกลับเมือง เพราะเข้าฤดูหนาวแล้วจะรบพุ่งก็ลำบาก โจโฉก็ให้
ทหารยกทัพกลับเช่นกัน ระหว่างนั้นก็ส่งคนไปเกลี้ยกล่อมเมืองต่าง ๆ
เข้าไว้เป็นพรรคพวก แต่ไมอาจเกลี้ยกล่อมเล่าเปียว เจ้าเมืองเกงจิ๋ว
กับหองจ้อเจ้าเมืองกังแฮได้ ได้แต่เมืองอื่น ๆ ซึ่งไมใช่เมืองสำคัญ

ตั้งสินนั้นตั้งแต่ได้หนังสือลิดหนาสีชีวิตของพระเจ้าเหียนเต๋แล้วก็ไม่
เป็นสุข เพราะไมอาจคิดการกำจัดโจโฉได้ เล่าปี่กับม้าทั้งสี่ก็เดินทาง

ไปนอกเมืองหลวงเสียแล้ว จึงคิดมากถึงกับเป็นไข้ใจ เกิดเบ่งหมอหลวงมารักษาจึงได้ทราบความเรื่องดังสนเป็นไข้ใจ เกิดเบ่งอาสาจะวางยาพิษโจโล แต่คิดการไม่สำเร็จเพราะบ่าวคนหนึ่งของดังสนเป็นชู้กับภรรยาของดังสน ถูกดังสนทำโทษ จึงหนีไปหาโจโล และเล่าเรื่องทั้งหมดให้โจโลทราบ โจโลจับเบ่งมาโบยตี จะให้สารภาพว่ามีผู้ใดคิดการด้วย แต่เบ่งไม่ยอมบอก โจโลทราบแล้วว่าไม่มีใครคิดการร้ายต่อตน จึงให้ทหารไปจับมาฆ่าเสียจนหมด ไม่เว้นแม้แต่น้องสาวของดังสนซึ่งเป็นพระสนมของพระเจ้าเหียนเต๋และกำลังตั้งครรภ์อยู่ บุตรภรรยาของคนทั้งห้าซึ่งคิดการกับบ่าวไพร่ก็ให้ฆ่าเสียสิ้นประมาณเจ็ดร้อยคน หลังจากเกิดคดีนี้แล้วโจโลก็ยังควบคุมพระเจ้าเหียนเต๋มากขึ้น เชื้อพระวงศ์ทั้งหลายซึ่งอาศัยอยู่นอกเขตวังก็ห้ามมิให้เข้าไปเฝ้าพระเจ้าเหียนเต๋ในวัง ให้ทหารสามพันอยู่กำกับตรวจตราพระราชวังและประตูตลอดเวลา

โจโลคิดแค่นเล่าปีและม้าทั้งอยู่ แต่จะกำจัดม้าทั้งนั้นไม่ถนัด เพราะเมืองเสเหลียงเป็นเมืองใหญ่มีทหารมาก จึงคิดการกำจัดเล่าปีก่อน โจโลยกทัพไปตีเมืองซีจิวด้วยตนเอง

เล่าปีกับเตียวหุยอยู่เมืองเสียวฟ่าย เมื่อรู้ว่าโจโลยกทัพมาก็กยกทหารออกมารบกับทหารของโจโล เล่าปีและเตียวหุยแตกทัพ พลัดกัน เล่าปีจึงหนีไปหาอ้วนเสี้ยว อ้วนเสี้ยวก็รับไว้ โจโลได้เมืองเสียวฟ่ายและเมืองซีจิว ให้ทหารไปเกลี้ยกล่อมกวนอูที่เมืองแห่ฝือ โจโลอยากได้กวนอูไว้เป็นทหารด้วยเห็นว่ามีฝีมือประจักษ์แก่ตาเมื่อครั้งรบกับทหารเอกของดั่งโโต๊ะ กวนอูจนปัญญา เกรงว่าจะดูแลภรรยา

ของเล่าปี่ไว้ไม่ได้ จำใจอยู่กับโจโฉ แต่ขอสัญญาสามข้อ คือ จะขอยุ่ดูแลพี่สะใภ้ทั้งสองคน ขอเบี้ยหวัดของเล่าปี่ซึ่งได้รับพระราชทานนั้นแก่พี่สะใภ้ทั้งสอง และประการสุดท้ายหากทราบว่าเล่าปี่อยู่ที่ใดตนจะไปหา แม้โจโฉห้ามก็จะไม่เชื่อฟัง โจโฉก็ยินยอม กวนอูจึงอยู่กับโจโฉมาแต่นั้น โจโฉมิได้ให้กวนอูอาสารบ ด้วยเกรงว่าเมื่อกวนอูทำความชอบแทนคุณตนแล้วก็จะหนีไปหาเล่าปี่

อ้วนเสี้ยวลดทหารไปรบโจโฉที่เมืองสุโต เล่าปี่ไปด้วย กวนอูได้ข่าวศึกอ้วนเสี้ยวก็อาสาโจโฉ จะเป็นทัพหน้า โจโฉไม่ยินยอม ให้ทหารเอกของตนออกรบพุ่ง แต่ไม่สามารรถต้านทานจนเหลือทหารเอกของอ้วนเสี้ยวได้ กวนอูจึงอาสา ฆ่าจนเหลือได้ อ้วนเสี้ยวจึงให้ขุนทิวกุมทหารจำนวนมากไปแทน เล่าปี่ยกไปอีกกองหนึ่งต่างหาก

กวนอูออกรบ ฆ่าขุนทิวยากอีก เล่าปี่ได้ข่าวกวนอู แต่ยังหาทางส่งข่าวมิได้ อ้วนเสี้ยวรู้ว่ากวนอูไปอยู่กับโจโฉ ออกมารบ ฆ่าทหารเอกของตนตายก็โกรธ จะฆ่าเล่าปี่ แต่เล่าปี่อธิบายเหตุและผลจนอ้วนเสี้ยวเปลี่ยนใจ จะเกลี้ยกล่อมกวนอูมาอยู่กับตนแทน

ขณะนั้นพอดีม้าไ้มาส่งข่าวต่อโจโฉว่าเมืองยี่หล่าเกิดโจรร้าย ยกมาเที่ยวทำร้ายราษฎร กวนอูอาสาไปปราบโจร เมื่อยกทัพไปถึงชายแดนเมืองยี่หล่าก็ตั้งค่ายมั่นอยู่ พอในเวลากลางคืนทหารจับเชลยได้สองคน คนหนึ่งคือซุนเชียน คนสนิทของเล่าปี่ กวนอูประหลาดใจเป็นอันมาก ซุนเชียนเล่าว่าเมื่อแตกทัพกับเล่าปี่ พลัดกัน เล่าปี่ไปอาศัยอ้วนเสี้ยวอยู่ ณ เมืองกิจัว ตนมาอาศัยอยู่กับเล่าเพ็ก นายโจร กวนอูได้ข่าวเล่าปี่ก็คิดจะพาพี่สะใภ้ทั้งสองหนีโจโฉไปหาเล่าปี่ แต่

เกรงอยู่ว่าอ้วนเสี้ยวจะกินแครงเพราะตนฆ่าจันเหลียง บุณทิว ตาย
 ชุนเจียนอาสาไปสืบข่าวที่ทัพเล่าปี่ กวนอุปราบโจรรอบคานแล้วก็
 ยกทัพกลับเมือง แต่ใจไม่สบายเพราะคิดจะลาโจโฉไปหาเล่าปี่ เกรง
 ว่าโจโฉจะไม่ยินยอม

กวนอุเข้าไปหาโจโฉหลายครั้ง จะลาไปหาเล่าปี่แต่โดยดีตาม
 สัญญา โจโฉแกล้งทำเป็นป่วยไม่ให้เข้าพบ กวนอุจึงเขียนหนังสือทิ้ง
 ไว้กับนายประตูบ้านโจโฉ แจ้งให้ทราบว่าจะไปหาเล่าปี่ มอบสิ่ง
 ของที่โจโฉให้ไว้กับหญิงคนใช้ แล้วพาภรรยาเล่าปี่ทั้งสองคนขึ้นรถ
 ตัวกวนอุถึงง้าว ชีม้าเช็กเข่าป้องกันไปข้างหลัง (ม้าเช็กเข่าตัวนี้
 เดิมเป็นม้าของตังโต๊ะ ให้ลิโป้เป็นกำนัล ลิโป้ได้ใช้ขี่ทำศึกมา เป็น
 ม้าที่มีกำลังมาก ไม่มีม้าใดทัดเทียม ลิโป้จึงรบพุ่งว่องไว เมื่อลิโป้
 ถูกโจโฉจับได้ โจโฉจึงเอาม้าเช็กเข่าไว้ และกำนัลแก่กวนอุ หวังจะ
 ให้กวนอุจงรักต่อตน)

โจโฉนั้นยังรักกวนอุอยู่มาก จึงมิได้ให้ทหารติดตามจับ ปล่อย
 ให้กวนอุเดินทางไปโดยดี แต่นายด่านหลายด่านไม่รู้ความ จึงขัดขวาง
 การเดินทาง กวนอุหักด่านรายทางมาหลายแห่ง ผ่านนายด่านและทหาร
 เสียหลายคน

กวนอุยังกังวลด้วยเรื่องตนฆ่าทหารเอกของอ้วนเสี้ยว แต่เมื่อ
 เดินทางมาถึงแดนเมืองของอ้วนเสี้ยวก็พบกับชุนเจียนซึ่งไปสืบข่าว
 ชุนเจียนมาบอกข่าวว่าเวลานี้เล่าปี่ไปอยู่เมืองยี่หล่าแล้ว เพราะเมื่อ
 กวนอุกลับไปเมืองหลวงนั้นเล่าเพ็กกับพวกยกมาตีเมืองยี่หล่าได้แล้ว
 ไปเข้าด้วยอ้วนเสี้ยว เล่าปี่จึงขออนุญาตอ้วนเสี้ยวมารักษามืองยี่หล่า

จะได้คิดการกำจัดโจโลต่อไป อ้วนเสี้ยวก็ยอม

กวนอูจึงพาภรรยาของเล่าปี่เดินทางไปเมืองยี่หล่า แต่ยังไม่ทันไปถึงก็พอดีเส้าหัวตุ้น ทหารเอกของโจโลยกทหารมาตามจับกวนอู ขณะจะรบกันม้าใช้มาห้ามไว้ แจ้งข่าวว่ามหาอุปราชให้กวนอูเดินทางไปได้ มีให้ขัดขวาง เส้าหัวตุ้นยังไม่ยอมเพราะโจโลยังไม่ทราบว่ กวนอูมานายด่านหลายตำบล เส้าหัวตุ้นเข้ารบกับกวนอู ม้าใช้อีกคนหนึ่งถือธงสำหรับทัพโจโลมาห้ามเส้าหัวตุ้นโดยเฉพาะ เส้าหัวตุ้นยังไม่ยินยอมเพราะคิดว่าโจโลยังไม่ทราบรายละเอียดว่ากวนอูมานายด่านจนกระทั่งเดี๋ยวเดียว นายทหารอีกคนหนึ่งของโจโลมาด้วยตนเอง และแจ้งเส้าหัวตุ้นว่าโจโลทราบแล้วว่ากวนอูหักด่าน แต่โจโลต้องการให้กวนอูไปตามสัญญาที่ให้ไว้ ทั้งนี้เพราะโจโลเกรงว่าคนทั้งปวงจะครหาว่าตนกลับคำ อีกประการหนึ่งกวนอูก็ออกไปจนพ้นแดนของตนแล้ว แม้จะตามจับกวนอูมาได้ก็หาประโยชน์มิได้ จึงจะทำบุญคุณแก่กวนอูไว้พึ่งพาในภายหน้า ก่อนไปกวนอูยังบอกแก่เดี๋ยวเดียวให้กลับไปแจ้งโจโลว่าภายหลังจะแทนคุณมหาอุปราช

เดี๋ยวหุยมาตั้งตัวอยู่ที่เมืองเก๋าเซี่ย กวนอูเดินทางผ่านมารู้ว่า เดี่ยวหุยอยู่ที่นั่นก็ยินดี ให้ขุนเขียนไปแจ้งข่าว ตอนแรกเดี่ยวหุยโกรธที่กวนอูไปเข้าด้วยโจโล ยกทหารจะออกมารบกับกวนอู พอดีชั่วหยง นายทหารคนหนึ่งของโจโลยกทหารตามมาจะแก้แค้นที่กวนอูฆ่าหลานของตนตาย กวนอูรบกับชั่วหยง ฆ่าชั่วหยงตาย เดี่ยวหุยจึงยอมเข้าใจกวนอู พา กวนอู และภรรยาเล่าปี่เข้าเมือง น้องภรรยาของเล่าปี่ บิดักกับบิฮองพาทหารมาหาเดี่ยวหุย ได้พบกันมีความยินดีมาก กวนอู

ตั้งโต๊ะ

ลิโป้

นางเตยวเสียน

จึงฝากพี่สะใภ้และคนทั้งปวงไว้ที่เมืองเก่าเชย ตนเองกับขุนเจียน
เดินทางไปเมืองยี่หล้า แต่เมื่อไปถึงเมืองยี่หล้ากลับไม่พบเล่าปี่เพราะ
เล่าปี่เดินทางไปหาอ้วนเสี้ยว เมื่อไม่พบจึงกลับเมืองเก่าเชย บอกข่าว
แก่เตียวหุยและพี่สะใภ้แล้วจึงพาขุนเจียนกับทหารอีกยี่สิบเศษเดิน
ทางไปเมืองกิจัว พอใกล้ถึงเมืองก็พาทหารไปพักบ้านคนแซ่เดียวกัน
ขุนเจียนลอบเข้าไปพบเล่าปี่ เล่าเรื่องที่พบกวนอูเตียวหุยให้ทราบ
เล่าปี่ยินดีเป็นอันมาก

เล่าปี่ออกอุบาย หลอกอ้วนเสี้ยวว่าจะไปเกลี้ยกล่อมเล่าเปียว
เจ้าเมืองเกงจิว อันเป็นเมืองใหญ่ เล่าเปียวนี้ผู้ได้ไปเกลี้ยกล่อมก็ไม่
ยอมเข้าด้วย ตั้งตนเป็นอิสระอยู่ อ้วนเสี้ยวอยากได้เล่าเปียวไว้เป็น
พวกจึงยินยอมให้เล่าปี่เดินทางไป แต่เล่าปี่มิได้เดินทางไปเกลี้ยกล่อม
เล่าเปียว ตั้งใจจะไปหาเตียวหุย ระหว่างทางพบจูล่ง จูล่งเคยอยู่กับ
กองขุนจ้าน เมื่อกองขุนจ้านแพ้อ้วนเสี้ยวถึงกับฆ่าตัวตาย จูล่งหนี
จะไปหาเล่าปี่เพราะเคยรู้จักและช่วยรบพุ่งกันมาก่อน แต่ยังไม่พบ
เล่าปี่ เมื่อได้ข่าวเตียวหุยอยู่เมืองเก่าเชยก็จะเดินทางไปพบ พอได้
พบเล่าปี่เสียก่อน เล่าปี่ยินดีมากที่ได้จูล่งมาเป็นทหารเอกอีกคนหนึ่ง
เล่าปี่อยากได้จูล่งมานานแล้ว หากเกรงใจกองขุนจ้านเพื่อนเก่าจึง
มิได้ชักชวนให้มาอยู่กับตน

เมืองเก่าเชยนั้นเป็นเมืองจัตวา จะตั้งเป็นที่มั่นไม่ได้ พอได้
เล่าเพ็กซึ่งดูแลเมืองยี่หล้าอยู่ส่งหนังสือมาเชิญให้เล่าปี่ไปอยู่เมือง
ยี่หล้าอีก เล่าปี่ยินดีมาก พาครอบครัว กวนอู เตียวหุย จูล่ง และทหาร
ทั้งปวงยกไปตั้งตัวอยู่ที่เมืองยี่หล้า

อ้วนเสี้ยวรู้ว่าว่าเล่าปีมิได้ไปเกลี้ยกล่อมเล่าเปียวก็โกรธ คิดจะยกทหารไปกำจัดเล่าปี แต่ที่ปรึกษาทัดทานไว้ เนื่องจากวัดคัสโกโจโลมากกว่า อ้วนเสี้ยวและที่ปรึกษาจึงแต่งหนังสือไปเกลี้ยกล่อมซุนเซ็ก เจ้าเมืองกังตั๋ง

ซุนเซ็ก เจ้าเมืองกังตั๋ง เป็นบุตรซุนเกี้ยน ตั้งตัวเป็นใหญ่ได้ยิ่งกว่าเมื่อครั้งบิดา ได้เมืองน้อยหลายเมือง ซุนเซ็กต้องการจะได้ตำแหน่งอย่างเป็นทางการ จึงให้ทหารถือหนังสือไปกราบทูลพระเจ้าเหี้ยนเต้ แต่โจโลมิได้นำหนังสือขึ้นไปกราบทูลพระเจ้าเหี้ยนเต้ ซุนเซ็กมีความอาฆาตโจโลอยู่

เล่าก่องเจ้าเมืองง่อกุ่น เป็นเมืองขึ้นของเมืองกังตั๋ง ไม่ชอบซุนเซ็ก จึงแต่งหนังสือไปร้องโจโลว่าซุนเซ็กกระทำการหยาบช้านานา ทหารซุนเซ็กจับหนังสือได้กลางทาง ซุนเซ็กจึงแต่งกลอุบายไปเชิญเล่าก่องมาเลี้ยงโต๊ะ แล้วจับเล่าก่องฆ่าเสีย ทหารของเล่าก่องสามคนเที่ยวซ่อนอยู่ในป่าเมืองกังตั๋งหวังจะลอบทำร้ายซุนเซ็ก วันหนึ่งซุนเซ็กพาทหารไปล่าเนื้อ ทหารสามคนนั้นแอบอยู่ใกล้ ๆ พอซุนเซ็กตามกวางห่างทหารไป ทั้งสามคนนั้นก็เข้าทำร้ายซุนเซ็ก เอาเกาทัณฑ์ยิงถูกหน้าผาก อีกคนเอาทวนแทงถูกเท้าซ้ายของซุนเซ็ก ซุนเซ็กชักเกาทัณฑ์ยิงถูกทหารนั้นตายไปคนหนึ่ง อีกสองคนเข้ารุมแทงซุนเซ็กเป็นบาดแผลหลายแห่ง พอดีทหารของซุนเซ็กตามมาทัน เข้าฆ่าทหารทั้งสองคนนั้นตาย แล้วพาซุนเซ็กกลับเข้าเมือง ซุนเซ็กให้คนไปตามหมอฮัวโต หมอผู้มีความสามารถที่สุดของยุคนั้นมาจะให้รักษาแผล แต่ไม่ได้ตัวเพราะหมอไปรักษาคคนในเมืองหลวง ได้แต่ลูกศิษย์ของ

หมอมาคคนหนึ่ง หมอทำแผลให้แล้วส่งให้ขุนเช็กไปอยู่ในที่สงบ ดับ
ความโกรธกำหนดร้อยวัน มิฉะนั้นพิษยาในแผลเกาทัณฑ์จะกำเริบ

เมื่อรักษาตัวอยู่ได้ประมาณยี่สิบวันก็ได้ข่าวจากเมืองสุโขทัย
โจโฉกับที่ปรึกษาไม่ยำเกรงตน กุยกะที่ปรึกษาคนหนึ่งของโจโฉกล่าว
ว่าขุนเช็กเป็นคนใจเร็ว คิดการโหด หุนเหี้ยโกรธมาก จะเกณฑ์ทหาร
ไปตีเมืองสุโขทัยที่ปรึกษาห้ามไว้ พอดีทหารของอ้วนเสี้ยวมาเกลี้ยกล่อม
ขุนเช็กก็คิดจะเข้าด้วย

ขุนเช็กไม่พอใจอภัยภูษิต อภัยภูษิตนำน้ามนต์มารดให้ชาว
เมืองซึ่งป่วยไข้ และเที่ยวรักษากันป่วยด้วยยาสมุนไพร อภัยภูษิตมีความ
สามารถเรียกลมเรียกฝนได้ ขุนเช็กเกรงว่าอภัยจะตั้งตัวแบบหัวหน้า
โจโฉฝากผ้าเหลืองซึ่งเมื่อแรกทำตนเป็นผู้วิเศษเหมือนกัน แต่อภัย
เป็นคนใจบุญ มิได้คิดจะเป็นใหญ่ หากขุนเช็กริษยาที่ชาวเมืองรักอภัย
จึงหาเหตุฆ่าเสีย เมื่อฆ่าอภัยได้แล้วขุนเช็กซึ่งยังไม่หายป่วยดีก็ยัง
ป่วยหนัก เห็นอสุรกายอภัยมาปรากฏตัวอยู่เนือง ๆ ขุนเช็กอาละวาด
เอากระบี่ขว้างถูกทหารตาย เห็นรูปอภัยอยู่ในวัดก็ให้เผาวัดเสีย
เมื่อขุนเช็กโกรธจัดอยู่บ่อย ๆ พิษแผลเกาทัณฑ์กำเริบขึ้น ขุนเช็กก็
ถึงแก่ความตาย ก่อนตายได้มอบอำนาจแก่ขุนกวนน้อยชายคนใหญ่
และสั่งไว้ว่าหากมีปัญหาด้านการปกครองภายในให้ปรึกษาเตียวเจียว
ส่วนเรื่องการสงครามให้ปรึกษาจิวยี่ จิวยี่เข้ามาอยู่กับขุนกวน แนะนำ
ให้เชิญโลซกมาเป็นที่ปรึกษาอีกคนหนึ่ง จู๊ตักกันเพื่อนของโลซกรู้
ข่าวว่าโลซกมาอยู่กับขุนกวนก็ตามมาอยู่ด้วย ขุนกวนก็ตั้งให้เป็น
ที่ปรึกษา

ขุนกวนปรึกษากับจูกัดกั้นถึงเรื่องอ้วนเสี้ยวส่งหนังสือมา
เกลี้ยกล่อมพี่ชาย จูกัดกั้นเห็นควรให้เข้ากับโจโฉ โจโฉจึงแต่งตั้ง
ให้ขุนกวนเป็นเจ้าเมืองกังตั๋ง มีตราตั้งจากพระเจ้าเหี้ยนเต้ ขุนกวนก็
มีความยินดี ปกครองบ้านเมืองร่มเย็นเป็นสุข ราษฎรทั้งหลายรักว่า
ขุนเช็กเป็นอันมาก

อ้วนเสี้ยวแม้จะเกลี้ยกล่อมเมืองกังตั๋งไม่สำเร็จแต่ก็ไม่คิด
ย่อท้อ ยกทหารไปตั้งอยู่ริมแม่น้ำเซตแดนของตนกับโจโฉ โจโฉก็ยก
ทหารไปบรรจบกับแฮหัวตุ้นทหารเอกซึ่งตั้งทัพอยู่ชายแดน

ทั้งสองฝ่ายรบพุ่งกันอยู่นาน ไม่แพ้ชนะกันเด็ดขาด อ้วนเสี้ยว
นั้นหุเบาและเชื่อความคิดของตนเป็นใหญ่ นายทหารหลายคนเสียน้ำใจ
พากันหนีไปอยู่กับโจโฉ ในที่สุดโจโฉก็ตีค่ายอ้วนเสี้ยวแตก อ้วนเสี้ยว
กลับไปถึงเมืองกิจัว มีความทุกข์ใจไม่สบาย อ้วนเสี้ยวมีบุตรหลายคน
ยกทหารมาช่วยรบ อ้วนเสี้ยวก็ยกทัพมารบโจโฉอีก แต่ก็ซำร่อยเดิม
แตกทัพทั้งพ่อและลูก โจโฉยกทัพติดตามไป พอตีมาถึงค่ายว่า
เล่าปี่ยกทัพมาดลหลังจะตีเมืองฮูโต โจโฉก็รีบดอยทัพไปสกัดทัพ
เล่าปี่ โจโฉออกอุบายตั้งค่ายรับทัพเล่าปี่แต่ไม่ยกทหารมารบพุ่ง เพราะ
ส่งแฮหัวตุ้นไปตีเมืองยี่หล่า แฮหัวตุ้นตีเมืองยี่หล่าได้ กวนอูยกไปจะ
ชิงเมืองกันก็ถูกทหารแฮหัวตุ้นล้อมไว้ เตียวหุยไปช่วยป้องกันเสบียง
ก็ถูกทัพโจโฉสกัดกั้นไว้ เล่าปี่จำต้องดอยทัพไปกับจูถ่ง แต่จวนตัว
นักเล่าปี่จึงขับม้าหนีไปแต่ผู้เดียว พบกับทหารของตนอีกกลุ่มหนึ่งก็
พากันหนีไป แต่โจโฉก็ส่งทหารมาสกัดไว้ จูถ่งตามมา ช่วยรบกับ
ทหารโจโฉแต่ก็ยังไม่อาจพากันหนีไปรอด จนกวนอูยกทหารมาช่วย

อีกแรงหนึ่ง กวนอุไปรบช่วยเดี่ยวหุ่ยออกมาจากที่ล้อมได้ เมื่ออยู่กัน
พร้อมหน้าจึงปรึกษากันว่าจะไปอยู่ที่ไหนดี ชุนเจียนอาสาไปหาเล่าเปียว
เพื่อขออาศัย ชุนเจียนเจรจาสำเร็จ เล่าเปียวให้เล่าปี่และพรรคพวก
เข้าอาศัยในเมืองเกงจิวของตน โจโฉไม่อาจยกทหารตามไปเพราะ
ห่วงเมืองสุโตและศึกอ้วนเสี้ยวจึงจำต้องปล่อยให้เล่าปี่รอดไปได้ เมื่อ
บำรุงทหารดีแล้วก็ยกทัพจะไปตีเอาเมืองของอ้วนเสี้ยว

พ.ศ. 746 พระเจ้าเหียนเต้เสด็จมาอยู่เมืองสุโตกับโจโฉได้แปดปี
โจโฉจัดแจงทัพใหญ่ไปตีเมืองของอ้วนเสี้ยวด้วยตนเอง ให้แฮหัวตุ้น
กับหมันทองทหารเอกไปรักษาเมืองยี่หล้า ให้ชุนฮกกับโจหยินอยู่ดูแล
เมืองสุโต เมื่ออ้วนเสี้ยวทราบข่าวศึกก็ให้อ้วนซงลูกชายคุมทหาร
ออกไปรบ อ้วนซงแตกกลับเข้าเมือง อ้วนเสี้ยวเมื่อรู้ว่าอ้วนซงลูกชาย
แตกทัพมาก็ตกใจ อาเจียนเป็นโลหิต เป็นลมสลบไป พอฟื้นขึ้นพูด
ไม่ได้แต่ได้ใช้กิริยาแสดงให้ชุนนางทั้งหลายเข้าใจว่าขอมอบเมือง
ก็จี้ให้อ้วนซงปกครอง แต่อ้วนซงนั้นเป็นบุตรคนเล็ก อ้วนถำบุตร
คนโตซึ่งไปรักษาเมืองอื่นเพิ่งเกณฑ์ทหารมาจะช่วยรบเดินทางมาถึง
อ้วนถำทราบว่าอ้วนซงได้เมืองก็จี้ก็ไม่พอใจ เมื่ออ้วนถำเข้ารบกับ
ทัพโจโฉอ้วนซงก็ไม่เต็มใจช่วย แดกสามัคคีกันรบกันเองขึ้น อ้วนถำ
จึงเข้าสวามิภักดิ์ต่อโจโฉเพื่อจะได้ชิงเอาเมืองน้องชาย แต่เมื่อโจโฉ
ตีเมืองกจิ๋วได้แล้วอ้วนถำก็มีได้เข้าด้วยจริง กลับจะยกทหารมารบชิง
เมืองจากโจโฉอีกทีหนึ่ง แล้วแต่งหนังสือไปชวนเล่าเปียวให้ร่วมรบ
กับโจโฉ เล่าเปียวปรึกษาเล่าปี่ เห็นพ้องกันว่าไม่ควรช่วย โจโฉจับ
อ้วนถำได้ให้ฆ่าเสีย ส่วนอ้วนซงหนีไปอยู่กับอ้วนฮัพพี่ชายอีกคนหนึ่ง

ที่เมืองอิวจัว โจโลก็ตามไป อ้วนฮ้อฮวนซงหนีไปอยู่กับกองขุนของเจ้าเมืองเสียวตัง โจโลมิได้ให้ทหารตามไป กองขุนของรับสองพี่น้องไว้ดูท่าที่โจโล หากโจโลตามมาก็จะให้ฮ้อฮวนซงออกรบ แต่โจโลไม่ยกทหารตามไปกองขุนของก็จับสองพี่น้องมา ตัดศีรษะส่งไปให้โจโล ทั้งนี้เพราะกองขุนของเกรงว่าฮ้อฮวนซงจะมาตั้งตัวชิงเมืองของตนด้วยเดิมเคยเป็นศัตรูกับฮ้อฮวนเสียวมาก่อน โจโลจึงได้อาณาเขตของฮ้อฮวนเสียวอันเป็นแดนใหญ่มาไว้ในอำนาจของตน บารมีของโจโลก็แพร่ขยายไปยิ่งขึ้น นับว่าตั้งตัวได้

ส่วนเล่าปี่ยังตั้งตัวไม่ได้ อาศัยอยู่กับเล่าเปียว เล่าเปียวก็เมตตาได้อยู่แต่ในห้องกรรยากับภรรยาของเล่าเปียวไม่ไว้วางใจเพราะเกรงว่าเล่าปี่จะคิดร้ายกับเล่าเปียวชิงเมืองเพื่อตั้งตัว เล่าปี่ทำราชการกับเล่าเปียวช่วยปราบกบฏ กวนอู เตียวหุย จูล่งก็คุมทหารไปรักษาด่านต่าง ๆ ระหว่างอยู่กับเล่าเปียวนี้เล่าปี่ได้ลูกชายคนหนึ่งชื่ออาเต้

เล่าเปียวมีบุตรชายสองคน คนหนึ่งเกิดกับภรรยาเดิมชื่อเล่าถี้ อีกคนหนึ่งชื่อเล่าจ๋องเป็นบุตรนางซำซุหยินภรรยาคนปัจจุบัน เล่าเปียวมีความทุกข์อยู่ด้วยคิดการไม่ตลอด จะตั้งเล่าจ๋องก็ผิดประเพณี เพราะเล่าจ๋องเป็นน้อง ครั้นจะตั้งเล่าถี้ก็เกรงว่าญาติพี่น้องนางซำซุหยินซึ่งเป็นขุนนางอยู่ในเมืองหลายคนจะคิดการร้ายต่อเล่าถี้ เล่าปี่แนะนำให้ค่อยคิดอ่านผ่อนกำลังคนของนางซำซุหยินเสีย นางซำซุหยินแอบได้ยินเข้าก็ยังเกลียดเล่าปี่ ยุยงเล่าเปียวให้กำจัดเล่าปี่เสีย เล่าเปียวไม่ทำ นางซำซุหยินจึงคิดการกับซำมอน้องชาย จะฆ่าเล่าปี่เสีย เล่าปี่จึงหนีไปเมืองชินเอี้ย กวนอูเตียวหุยจูล่งก็เดินทางมาหา เล่าเปียวตาม

เล่าปี่ให้เข้าไปช่วยรับรองพวกเจ้าเมืองจีน เล่าปี่ก็เข้าไปตามสั่ง แต่
เอาจุล่งไปด้วย ชั่วมจะฆ่าเล่าปี่อีก เล่าปี่เกือบเอาตัวไม่รอดต้อง
หนีไปแต่ผู้เดียว

ระหว่างเดินทางเล่าปี่ได้พบกับสุมาเต็กโซ เป็นครู มีสติปัญญา
มาก เล่าปี่ได้คำแนะนำจากสุมาเต็กโซให้หาที่ปรึกษาใหม่ ด้วยที่ปรึกษา
ที่มีอยู่เดิมนั้นยังไม่อาจช่วยให้ตั้งตัวได้ ล้วนมีปัญญาแต่พอประมาณ
เท่านั้น สุมาเต็กโซแนะนำให้หาคนสองคนมาเป็นที่ปรึกษา คือ ฮกหลง
กับฮองชู แม้ได้แต่เพียงคนเดียวก็คงจะช่วยคิดอ่านให้ตั้งตัวได้ จุล่ง
ตามมาทัน พาเล่าปี่กลับไปเมืองซินเอี้ย เมื่อเข้าเมืองเล่าปี่ได้พบกับผู้
มีปัญญากคนหนึ่งชื่อซี้หรือตันสวก จึงชวนมาเป็นที่ปรึกษา นายทหาร
ของโจโฉได้ข่าวเล่าปี่มาอยู่เมืองซินเอี้ย ประสงค์จะทำความดีความ
ชอบจึงยกทหารมาตีเมือง ถูกอุบายตันสวกแตกหนีไป โจหยินนายทหาร
ของโจโฉก็ยกทัพมาอีก ตั้งค่ายกลอยู่หน้าเมือง ตันสวกก็ดูออก เนะ
ให้เล่าปี่แต่งทหารตีค่ายกลของโจหยินแตกอีก โจหยินหนีไปเมืองฮูโต
เมืองหลวง เล่าปี่รักษาเมืองห้วนเสียแทนโจหยินอยู่ เล่าปี่ขัดเคือง
กับเล่าปี่และเป็นเชื้อพระวงศ์พอใจเล่าปี่จึงเปิดประตูเมืองรับเล่าปี่
เล่าปี่รับหลานของเล่าปี่มาเป็นบุตรบุญธรรมให้ชื่อว่าเล่าฮอง

โจหยินหนีไปแจ้งข่าวโจโฉ โจโฉประหลาดใจที่เล่าปี่ทำการ
ฉลาดขึ้นผิดปกติ จึงสอบถามดู ได้ความว่าเล่าปี่ได้อาศัยความคิด
ของตันสวกหรือซี้ จึงออกอุบายจะเอาซี้ขึ้นมาไว้ เทียหยกเคียวรู้จักซี้
มาก่อน จึงเนะให้โจโฉไปรับมารดาของซี้มาเลี้ยงไว้ จะให้เกลี้ยกล่อม
ซี้ขึ้นมาอยู่ด้วย มารดาของซี้ไม่ยอมทำเทียหยกก็อุบายส่งของไปให้

เนื่อง ๆ มารดาของชีชีเขียนหนังสือตอบขอบคุณมาตามธรรมเนียม เทียหยกจึงปลอมลายมือของนางเขียนจดหมายส่งไปถึงชีชีให้เดินทาง มาหาเพราะโจโลจะทำอันตราย ชีชีได้รับจดหมายก็ตกใจ อำลาเล่าปี เดินทางไปหามารดา ก่อนไปได้แนะให้เล่าปีไปหาขงเบ้ง หรือจูกัดเหลียง มาเป็นที่ปรึกษา จูกัดเหลียงนี้เป็นน้องของจูกัดกิ้น ซึ่งไปอยู่กับขุนกวน ที่เมืองกังตั๋ง จูกัดเหลียงหรือขงเบ้งเป็นคนมีสติปัญญา อยู่นอกเมือง ชงหยง ชาวบ้านเรียกว่าอาจารย์ชกหลง เล่าปีมีความยินดีเพราะตรงกับที่สุมาเต็กโชเคยบอกไว้ ส่วนชีชีเดินทางไปหาโจโล ก่อนไปแวะ ไปหาขงเบ้ง ขอร้องให้ไปอยู่กับเล่าปี ขงเบ้งโกรธว่าชีชีไม่อาจอยู่กับ เล่าปีได้ ไม่มีสิ่งใดจะให้แก่เล่าปีจะเอาตนไปเป็นเครื่องเซ่น จึงดำชีชี ชีชีละอายใจ รีบเดินทางไปหามารดา แต่มารดาของชีชีกลับโกรธที่ บุตรชายเสียรู้คนถึงกับผูกคอตาย ชีชีทำการศพมารดาแล้วก็ไปอยู่ เฝ้าศพ อยู่กับโจโลไปแค้น ๆ เท่านั้น

วันหนึ่งเล่าปีเดินทางออกจากเมืองซินเอี๋ยพร้อมกับกวนอู เดียวหุย ไปหาขงเบ้งที่เขาโง่ลังกั๋งนอกเมืองชงหยง ขงเบ้งรู้ว่าเล่าปี มาหา คิดจะลองน้ำใจเล่าปี จึงสั่งเด็กให้บอกว่าตนไม่อยู่ เล่าปีก็กลับไป วันหลังมาหาอีกพบแต่น้องชายของขงเบ้ง จนล่วงเข้าปีใหม่ เล่าปี จัดแจงเตรียมของไปหาขงเบ้งอีก คราวนี้ขงเบ้งเกลี้ยทำเป็นหลับ เล่าปียืนคอยอยู่เป็นเวลานาน เล่าปีก็สู้อุตส่าห์คอยจนขงเบ้งทนไม่ไหว ลุกขึ้นมาต้อนรับ ขงเบ้งนี้รูปร่างใหญ่โต สูงถึงหกศอก สี่หน้าขาว เหมือนหยวก แต่งตัวโอ้อวด ท่วงที่เป็นอาจารย์ผู้ใหญ่ เล่าปีอ่อนน้อม จนขงเบ้งใจอ่อน ยินยอมไปอยู่ด้วย ขงเบ้งมอบหมายบ้านช่องและไร่นา

ทั้งปวงให้น้องชายดูแล แล้วไปอยู่กับเล่าปี่ ณ เมืองซินเอี้ย

โจโฉได้ดินแดนของอ้วนเสี้ยวมาแล้วก็ยังไม่พอใจ ต้องการจะขยายดินแดนออกไปอีก ให้บุตรสะใภ้เพื่อซื้อมรดกกลางทะเล หมายถึงจะไปตีเมืองกังตั๋งของซุนกวน ก่อนจะยกไปตีก็แต่งหนังสือไปถึงซุนกวนให้ส่งบุตรไปถวายพระเจ้าเหี้ยนเต้ ทำราชการในเมืองหลวง โจโฉจึงจะเอาบุตรของซุนกวนไว้เป็นตัวประกัน มิให้ซุนกวนกระด้างกระเดื่องได้ แต่ซุนกวนไม่ยอมส่งไป โจโฉมีความโกรธ จัดแจงกองทัพจะยกไปตีเมืองกังตั๋ง แต่ขัดด้วยมีสงครามทางเหนือ จึงยับยั้งอยู่ ทางเมืองกังตั๋งนั้นมารดาของซุนกวนถึงแก่กรรมเหลือแต่นางงอก๊กได้มารดาเลี้ยงซึ่งเป็นน้ำของซุนกวนด้วย นางงอก๊กได้มีบุตรหญิงคนหนึ่ง เมื่อแต่งการศพแล้วซุนกวนก็กะการจะไปตีเมืองกังแฮของหองจ้อ หองจ้อนี้เคยทำสงครามกับเมืองกังตั๋งมาเสมอ ซุนกวนได้เมืองกังแฮ และยังได้ทหารเอกมาอีก จิวยี่มาอยู่ฝึกสอนทหารเพื่อให้ชำนาญจะได้ป้องกันเล่าเปียว มิให้ยกทัพมาตีเมืองกังตั๋งได้

เล่าเปียวรู้ข่าวหองจ้อเสียเมืองกังแฮและเสียชีวิตก็โกรธ ตามเล่าปี่มาจะให้ไปตีเมืองกังตั๋งแก้แค้นแทนตน แต่ขงเบ้งสอนเล่าปี่ให้บิดพลิ้วเสีย เล่าปี่ก็ทำตาม เมื่อเล่าปี่และขงเบ้งไปเมืองเกงจู้เวลานั้นเล่ากิบบุตรของเล่าเปียวมาปรึกษาเรื่องมารดาเลี้ยงจะทำอันตราย ขงเบ้งก็แนะนำให้หาทางไปอยู่เมืองอื่น เล่ากี้จึงไปขออนุญาตบิดาไปรักษาเมืองกังแฮซึ่งซุนกวนตีแตกแต่มิได้จัดแจงทหารให้อยู่รักษาเมือง เล่าเปียวก็ให้เล่ากี้ไปอยู่เมืองกังแฮ เล่าปี่กลับไปอยู่เมืองซินเอี้ย

โจโฉได้สุมาอี้ไว้เป็นที่ปรึกษา มิไฉนจะขยายอาณาเขตออกไป

ขุนเกษม

ขุนเช็ก

ขุนกวน

อีก แสหัวตันอาสาจะไปกำจัดเล่าปี่ที่เมืองชินเอี้ย กวนอุเตียวหุขไม่มีใครจะนับถือขงเบ้ง ต้องการจะดูสติปัญญาจึงให้ขงเบ้งออกความคิดรับศึกขงเบ้งสั่งอย่างไรก็ทำตาม ขงเบ้งออกอุบายล้อมทัพแสหัวตัน แล้วจุดไฟเผาทหารตายเป็นจำนวนมาก กวนอุเตียวหุขจูลงก็ยอมรับนับถือสติปัญญาของขงเบ้งแต่นั้นมา แสหัวตันหนีไปได้ เดินทางกลับเมืองสุโต โจโฉให้เกณฑ์ทหารไปตีเมืองเล่าปี่อีก ครั้นนี้โจโฉยกทัพหลวงไปด้วยตนเอง นายทหารมีฝีมือก็ยกไปด้วยเป็นจำนวนมาก

ทางเมืองเกงจิวเล่าเปียวป่วยหนัก นางซัวฮุยอินกับน้องชายคิดอ่านจะเอาเมืองให้เล่าจ้องบุตรชายมิให้ตกแก่เล่าที่หรือเล่าปี่ จัดแจงห้ามมิให้ใครเข้าพบ เล่าก็มาเยี่ยมก็ไม่ให้เข้าพบ เล่าเปียวสิ้นชีวิตก็ไม่แจ้งให้ใครทราบ จัดแจงให้เล่าจ้องขึ้นเป็นเจ้าเมืองแทนบิดา เล่าจ้องอายุเพียงสิบสี่ปี แม้จะเฉลียวฉลาดแต่ก็ยังไม้อาจรักษาเมืองไว้ได้เมื่อโจโฉยกทัพมา ที่ปรึกษา มารดาและน้ำชายแนะนำให้ไปขอเกลี้ยกล่อมอยู่กับโจโฉ โจโฉก็รับไว้

ขงเบ้งให้เล่าปี่และชาวเมืองทั้งปวงอพยพจากเมืองชินเอี้ยไปเมืองฮ้วนเสี้ยวเพราะเห็นว่าจะต้านทัพโจโฉไว้ไม่ได้ แล้วทำอุบายเปิดประตูเมืองชินเอี้ยไว้ ให้ทหารแอบซ่อนอยู่ภายนอก กวนอุคุมทหารไปกั้นน้ำในแม่น้ำนอกเมือง เตียวหุขไปรออยู่ทางได้น้ำ โจหยินคุมทัพมาเข้าเมืองชินเอี้ย พยายามดักจูลงคุมทหารจุดไฟเผาเมืองเสียสามด้าน โจหยินก็คุมทหารหนีออกไปทางประตูที่เหลืออยู่ พอถึงแม่น้ำก็ลงน้ำข้ามไป กวนอุเปิดท่อบให้น้ำไหลบ่าลงมา ท่วมทหารของโจหยินตายเสียเป็นอันมาก กวนอุเตียวหุขยกทหารไล่ตามฆ่าฟันไป โจโฉ

รู้ว่าเล่าปี่ใช้กลอุบายก็โกรธนัก ให้ทหารยกเข้าเมืองฉินเสีย ถมแม่น้ำเสีย เตรียมทหารจะยกไปตีเมืองอ้วนเสีย แต่ที่ปรึกษาห้ามไว้ว่าจะทำให้ราษฎรเกลียดชังเพราะต้องลำบากนัก ขอให้ส่งชีซีไปเกลี้ยกล่อมเล่าปี่ให้อ่อนน้อม ชีซีเดินทางไปหาเล่าปี่ บอกเรื่องราวทั้งปวง แล้วเดินทางกลับไปหาโจโฉ แจ้งว่าเล่าปี่ไม่ยอมอ่อนน้อม

เล่าปี่อพยพจากเมืองอ้วนเสียเดินทางไปเมืองชงหยง เมืองชงหยงนี้ขึ้นกับเมืองเกงจิ๋วของเล่าเปียว เมื่อเล่าจ้องกับญาติทางมารดา ตั้งตัวเป็นใหญ่ ได้ละเมืองเกงจิ๋วมาอยู่เมืองชงหยงเพื่อคอยรับทัพเล่าปี่และเล่ากั๋งชาย เมื่อเล่าปี่อพยพมาถึงข้ามอน้ำชาของเล่าจ้องไม่ยอมเปิดประตูรับ กลับให้ทหารยิงเกาทัณฑ์กระหน่ำออกไป อูยเอี่ยนอยู่ในเมืองนั้นไม่เห็นด้วย เอาจ้าวไล่ฟันทหารรักษาประตูแตกตื่นล้มตายไปแล้วเปิดประตูเมืองรับ เล่าปี่จึงเข้าเมืองได้ แต่อูยเอี่ยนต้องต่อสู้กับทหารฝ่ายข้ามอตลอดเวลา พรรคพวกของทั้งสองฝ่ายก็เข้าต่อสู้กันล้มตายเป็นอันมาก เล่าปี่สลดใจจึงอพยพจากเมืองนั้นไปเมืองกังเลง อูยเอี่ยนหนีไปอยู่กับเจ้าเมืองเตยงสา โจโฉตามมาใกล้จะทันอยู่แล้ว ขงเบ้งจึงให้กวนอูรีบเดินทางไปบอกเล่ากั๋งที่เมืองกังแฮ ขอให้ยกทัพเรือมาบรรจบที่เมืองกังเลง กวนอูกับซุนเจียนก็รีบเดินทางไป จูล่งควบคุมชาวบ้านที่เดินทางตามมา เตียวหุยไปคุมทหารเป็นกองหลัง เล่าปี่เดินทางได้ช้ามากเพราะมีความเมตตาเป็นห่วงบรรดาชาวบ้าน

โจโฉเข้าเมืองชงหยง จัดการบ้านเมืองใหม่ ตั้งข้ามอเตียวอุ้นให้เป็นแม่ทัพเรือ เพราะปรารถนาจะให้ช่วยฝึกทหารให้ชำนาญทัพเรือต่อไปจะได้ไปตีเมืองกังตั้งได้ ส่วนเล่าจ้องกับมารดาโจโฉส่งให้ไป

รักษาเมืองเก่งจ้าว แต่พอเดินทางออกจากเมืองไปได้ไม่ทันไร โจโฉก็ให้ทหารไปดักฆ่าเล่าจ้องและมารดาเสีย แล้วให้ทหารไปที่เขาโง่ลังกั๋ง จับครอบครัวของขงเบ้งมาฆ่าเสีย แต่ทหารหาครอบครัวของขงเบ้งไม่พบเพราะขงเบ้งได้ให้ครอบครัวย้ายไปอยู่ตำบลอื่นชั่วคราวตั้งแต่ก่อนอพยพ

เล่าปี่และพรรคพวกเดินทางอพยพมานานนับเดือน กวนอุซึ่งไปหาเล่าปี่ยังไม่กลับมา เล่าปี่มีความกังวลจึงให้ขงเบ้งเดินทางไปอีกคนหนึ่งพร้อมกับเล่าของบุตรบุญธรรม ทหารโจโฉยกมาตีขบวนอพยพของเล่าปี่แตก เล่าปี่พลัดกับครอบครัวของตน จูล่งทหารเอกก็หายไป มีผู้มาบอกว่าจูล่งเอาใจออกหากไปเข้ากับทหารโจโฉแล้วจึงไม่มา แต่เล่าปี่ไม่เชื่อ เตียวหุยอารมณ์ร้อนคุมทหารยี่สิบคนไปรออยู่เชิงสะพานให้ทหารเข้าไปในป่าใกล้ ๆ ตัดเอากิ่งไม้ผูกหางม้าแล้วตีม้าให้วิ่งวกเวียนอยู่ในป่า เห็นฝุ่นกระจาย หวังจะหลอกทหารโจโฉว่ามีคนอยู่ในนั้นมาก ตัวเตียวหุยเองยืนถือทวนสักระดออยู่หัวสะพาน

จูล่งนั้นเดินทางมาช้าเพราะม้าตามหาภรรยาทั้งสองของเล่าปี่ซึ่งพลัดไป พบแต่นางกำสุมหินภรรยาหลวงของเล่าปี่ และช่วยบิติดน้องภรรยาของเล่าปี่มาได้ พาไปส่งเตียวหุย เตียวหุยก็รับนางกำสุมหินและบิติดไปส่งเล่าปี่ ส่วนจูล่งกลับไปตามหานางบิสูหิณและอาเต๋าบุตรของนางกำสุมหินซึ่งนางบิสูหิณดูแลอยู่ จูล่งพบนางบิสูหิณบาดเจ็บ จะรับมาด้วยแต่นางบิสูหิณเห็นว่าจะไปไม่รอด จึงส่งอาเต๋าให้จูล่ง ตนเองกระโจนน้ำตาย จูล่งเอาอาเต๋าใส่ไว้ในเกราะเสื้อ รบฝ่าทหารของโจโฉออกมา โจโฉอยู่บนเนินเขาเห็นจูล่งรบพุ่งกล้าหาญก็

พอใจ ห้ามมิให้ใครยิงเกาทัณฑ์ฆ่าจูล่งด้วยประสงค์จะจับเป็น จูล่งจึง
 รับประทานอาหารของโจโฉออกมาได้ จนถึงสะพานที่เดียวหุ่ยรออยู่ เดียวหุ่ย
 ให้จูล่งหนีไปตนเองออกไปยืนสวดอยู่ที่หัวสะพาน ทหารโจโฉยกมา
 เป็นอันมาก เห็นเดียวหุ่ยก็กลัว ไม่กล้าเข้าไปรบ และเกรงว่าจะมี
 ทหารซ่อนอยู่ในป่าข้างทาง เดียวหุ่ยจึงชักสะพานเสียแล้วเดินทาง
 ไปหาเล่าปี่

โจโฉเห็นว่าฝ่ายตนกำลังได้ที่ เล่าปี่กำลังลำบากจึงให้ยกทหาร
 ตามไป จะจับเล่าปี่ให้ได้ กวนอุไปนำทหารมาจากเมืองกังแฮลงเรือ
 เดินทางมา รู้ว่าเล่าปี่แตกมาถึงสะพานเตียงบันเกี้ยวจึงแวะเรือกลาง
 ทางแล้วยกทหารขึ้นบกมารับเล่าปี่ แต่ไม่พบเล่าปี่ พบทหารโจโฉก็
 เข้ารบพุ่ง ทหารโจโฉถอยไปเพราะนึกว่าต้องอุบายขงเบ้ง กวนอุจึง
 ไปพบเล่าปี่ พอดีเล่าปี่ยกกองทัพเรือมาสมทบ ขงเบ้งและซุนเชียน
 ตามมาภายหลังเพราะมีวาทะการมาเพิ่มเติม แต่โจโฉมิได้ให้
 ทหารยกตามไป เล่าปี่จึงเดินทางไปกับเล่ากั๊กที่เมืองกังแฮ ส่วนกวนอุ
 ขุนทหารไปรักษาเมืองแฮเค้าซึ่งเป็นเมืองปากน้ำของเมืองกังแฮ

โจโฉยกทหารไปพักอยู่เมืองเกงจิ๋ว คิดอ่านจะกำจัดเล่าปี่ให้ได้
 ที่ปรึกษาแนะนำให้ไปชวนซุนกวนมาร่วมรบกำจัดเล่าปี่ หากได้ตัวเล่าปี่
 แล้วจะแบ่งเมืองเกงจิ๋วให้กึ่งหนึ่ง โจโฉเห็นด้วย แต่งหนังสือให้คน
 ถือไปเมืองกังตั๋ง

ซุนกวนเองก็วางแผนป้องกันเมืองของตน เพราะได้ข่าวว่า
 โจโฉจะมาตีเมืองกังเหลง มิให้เล่าปี่ยึดเป็นที่มั่นได้ โสยกอาสาไปเมือง
 กังแฮ ขอให้ช่วยกำจัดโจโฉ ซุนกวนก็ให้ไป ทางเล่าปี่ก็ขงเบ้งก็

ปรึกษากันจะไปอาศัยขุนกวนเช่นกัน หวังจะให้โจโลกับขุนกวนผิดใจกัน แต่เล่าปีเกรงอยู่ว่าขุนกวนจะไม่ยอมให้อาศัย ขงเบ้งเล็งเหตุการณ์แล้วว่าขุนกวนเองย่อมจะกลัวโจโลอยู่ จะต้องส่งคนมาชักชวนให้เข้าด้วยเป็นแน่ ขงเบ้งออกปากว่า ข้าพเจ้าจะขออาสาเอาแต่เรือลำหนึ่งไปกับลั่นข้าพเจ้าสามนิ้วเท่านี้ ไปยุให้ขุนกวนผิดกับโจโลจงได้ ถ้าโจโลแพ้กี้จะเข้าช่วยขุนกวน เห็นได้ทั่วทั้งที่แล้ว เราก็ตจะเข้าชิงเอาเมืองเกงจิ๋วเป็นกำไรเปล่า แม้ขุนกวนแพ้เราก็ตจะคิดแก้ไขชิงเอาเมืองกังตั๋งไว้ได้

พอดีโลชกมา แสร้งทำเป็นว่ามาไหว้ศพเล่าปีเยว แต่ทุกคนเข้าใจว่าเป็นอุบายมาสืบข่าวเพราะเมืองกังตั๋งกับเมืองเกงจิ๋วเป็นอริกันอยู่ ที่จะจริงใจมาไหว้ศพนั้นเป็นไปไม่ได้ โลชกชักชวนให้เล่าปีไปอาศัยขุนกวน ขอให้ขงเบ้งไปด้วยช่วยกันเจรจา เล่าปีก็ให้ขงเบ้งไปด้วย เมื่อไปถึงโลชกยังไม่ทันจะพาขงเบ้งไปพบขุนกวนก็พอดีขุนกวนเอาหนังสือของโจโลให้โลชกดู ขุนกวนกำลังถึงเลวจะเข้ากับเล่าปีหรือเข้ากับโจโลดี

ที่ปรึกษาทั้งปวงของขุนกวนเกรงโจโล จะให้ขุนกวนไปอ่อนน้อมต่อโจโล ขุนกวนไม่เห็นด้วย วันต่อมาโลชกก็พาขงเบ้งเข้าไปหาที่ปรึกษาทั้งปวงของขุนกวนพยายามเจรจาด้อยค่าจะให้ขงเบ้งจนแก้คำตอบ แต่ขงเบ้งก็ตอบจนคนเหล่านั้นอับจนไปสิ้นทุกคน อุกายนายทหารของขุนกวนและโลชกมาพาขงเบ้งเข้าไปข้างใน ขงเบ้งพบกับจุดักกิ้นพี่ชายซึ่งมาทำราชการอยู่กับขุนกวน เมื่อพบขุนกวนขงเบ้งเห็นว่าขุนกวนนี้มีลักษณะเข้มขัน จักสู้ก็แดงทหน้าแดง เป็นคนมี

บุญ แต่น้ำใจจะดีดั่ง อันจะเจรจาสุภาพเห็นมิได้ ชอบแต่เจรจา
 แม้จะไต่ถามถึงเนื้อความโจโฉก็ว่าให้โกรธขึ้นจึงจะได้ เมื่อขุนกวน
 ถามว่าโจโฉยกทหารมากเท่าไร ขงเบ้งแกจึงบอกจำนวนมากถึง
 ร้อยห้าสิบหมื่น และให้ขุนกวนพิจารณาเองว่าจะต่อสู้ได้หรือไม่
 หากต่อสู้ได้ก็ให้เตรียมการต่อสู้ แต่หากเห็นว่าจะสู้มิได้ก็ให้ไปคำนับ
 โจโฉ อย่ามัวแต่รวนเรอยู่ แต่ขุนกวนนั้นไม่เต็มใจจะไปคำนับโจโฉ
 ตามคำที่ปรึกษา จึงชักขงเบ้งต่อว่าเหตุใดเล่าปี่ไม่ยอมอ่อนน้อมต่อ
 โจโฉ ขงเบ้งก็ว่าเพราะเล่าปี่เป็นเชื้อพระวงศ์ มีความมานะไม่ย่อท้อ
 ต่อข้าศึก ยินดีจะสู้จนตัวตายมากกว่ายอมอ่อนน้อม ขุนกวนได้ฟังก็
 โกรธ คิดว่าขงเบ้งว่ากระทป ลูกเข้าไปข้างใน โลกขบถว่าขงเบ้ง ขงเบ้ง
 ก็กลับว่าตนมีอุบายกำจัดโจโฉอยู่หากขุนกวนโกรธลูกหนีไปเอง โลกขบถ
 จึงเข้าไปตามขุนกวนให้ออกมาเจรจากับขงเบ้งอีก ขงเบ้งจึงบอกว่า
 ทหารของโจโฉนั้นไม่ชำนาญทัพเรือ เล่าปี่แม้แตกทัพมาก็ยังพอมิ
 ทหารอยู่บ้าง และยังมีทหารของเล่าปี่อีก หากร่วมมือกันจริง ๆ แล้ว
 ย่อมจะสู้โจโฉได้ ขอให้ใคร่ครวญดูให้ดี ขุนกวนจึงให้โลกขบถไปบอก
 แก่ที่ปรึกษาทั้งปวงว่าจะไม่ยอมอ่อนน้อมต่อโจโฉ แล้วให้โลกขบถเชิญ
 ขงเบ้งไปพักผ่อน

ขุนนางในเมืองกังตั๋งแบ่งออกเป็นสองฝ่าย พวกพลเรือนส่วน
 ใหญ่จะให้ไปอ่อนน้อมต่อโจโฉ แต่พวกทหารขอให้สู้รบ ขุนกวนก็
 นั่งอยู่ มีความวิตก ไม่เป็นอันกินอันนอน นางงอ๊กก็ได้น้ำสาวซึ่ง
 เป็นมารดาเลี้ยงจึงถามสาเหตุ เมื่อทราบก็แนะนำให้ถามจิวยี่ ขุนกวน
 จึงให้คนใช้ไปหาจิวยี่มาพบจิวยี่ก็มา เมื่อจิวยี่มาถึงพบกับที่ปรึกษา

โจโจ

ก๊วยแก

ขุนสก

ทั้งปวงของขุนกวน และทหารในเมืองกังต้ง ทราบว่าทั้งสองฝ่ายแตก
ความติดกันอยู่ จิวยี่ไม่ขัดแย้งฝ่ายใด รอเวลาไปพบขุนกวนก่อน

โลกษกพาขงเบ้งมาหาจิวยี่ จิวยี่บอกโลกษกว่าตนเห็นควรให้
อ่อนน้อมต่อโจโฉ โลกษโกรธมาก ต่อว่าจิวยี่ไม่ช่วยขุนกวนตามคำ
ชวนเช็กสั่งไว้ก่อนตาย จิวยี่อ้างว่าตนเห็นแก่ประชากรราษฎรจะได้รับ
ความลำบาก ขงเบ้งใช้การมจะยั่วจิวยี่ให้โกรธ จึงบอกโลกษว่า อัน
การจะอ่อนน้อมต่อโจโฉนั้นเป็นของง่าย เพียงแต่ส่งคนสองคนไป
หาโจโฉ โจโฉก็เลิกทัพกลับไป โลกษชักว่าสองคนที่ว่านั้นคือใคร
ขงเบ้งบอกว่าคือบุตรสองคนของนางเกียวก๊กได้ โจโฉหลงรักมานาน
ถึงกับสร้างปราสาทไว้แห่งหนึ่งอยู่ริมแม่น้ำ แล้วแต่งโคลงพรรณนา
ถึงนางงามทั้งสองคน จิวยี่ได้ฟังก็โกรธจัด เพราะบุตรสองคนของนาง
เกียวก๊กไฉนคนหนึ่งคือภรรยาขุนเช็ก อีกคนหนึ่งเป็นภรรยาของ
จิวยี่เอง จิวยี่โกรธจัดจนเลิกความคิดที่จะไปอ่อนน้อมต่อโจโฉ การยุ
แหย่ของขงเบ้งที่จะยืมมือชาวเมืองกังต้งปราบโจโฉก็สำเร็จลงได้ดัง
ประสงค์

จิวยี่ไม่ชอบขงเบ้งเพราะฉลาดเกินไป ทั้งไว้นานจะเป็นศัตรู
กันในภายหน้า จึงคิดจะฆ่าขงเบ้งเสีย โลกษห้ามไว้ แนะนำให้เกลี้ยกล่อม
ขงเบ้งมาอยู่ด้วย เพราะจูกัดกิ้นพี่ชายของขงเบ้งก็อยู่กับขุนกวนคน
หนึ่งแล้ว จิวยี่เห็นด้วย ให้จูกัดกิ้นไปเกลี้ยกล่อมขงเบ้งแต่ไม่สำเร็จ
จิวยี่จึงคิดจะกำจัดขงเบ้งโดยยืมมือโจโฉฆ่าเสีย เพราะจะฆ่าขงเบ้ง
เสียเองก็เกรงคนจะครหา จึงให้ขงเบ้งคุมทหารไปตีเอาเสบียงของโจโฉ
ขงเบ้งก็รับคำ แต่เมื่อโลกษไปดูลาดเลา ขงเบ้งกลับอวดตัวว่าตนนั้น

ชำนาญทั้งการรบนบก ทางเรือ กระบวนม้าและกระบวนรถ แต่ชาวเมืองกังตั้งชำนาญการสงครามแต่ทางเรือ ตัวจิวยี่ก็เช่นกัน ไม่ชำนาญการรบทางบกเลย โลซกก็เอาความที่ขงเบ้งพูดมาบอกจิวยี่ จิวยี่หลงกลโกรธขงเบ้ง มุมนานะจะไปตัดเสบียงโจโฉเอง โลซกก็มาบอกขงเบ้ง ขงเบ้งหัวเราะและว่าตนรู้ทันว่าจิวยี่จะขโมยมือโจโฉฆ่าตน โลซกก็กลับไปบอกจิวยี่อีก จิวยี่ยังไม่ชอบขงเบ้งมากขึ้นเพราะฉลาดมากเกินไป แต่เปลี่ยนใจไม่ไปตัดเสบียง ตั้งทัพเรือมันอยู่

กองเรือตระเวนเมืองกังแฮเอาเนื้อความไปบอกเล่าปี่ว่าทางเมืองกังตั้งเตรียมทัพใหญ่ จะทำสงครามกับโจโฉ เล่าปี่จึงจัดแจงทหารในเมืองกังแฮแล้วยกไปตั้งอยู่แฮเก้ แล้วให้บิ๊ตกไปสืบข่าวขงเบ้ง บิ๊ตกนำของไปคำนับจิวยี่แล้วขอตัวขงเบ้งกลับ แต่จิวยี่ไม่ยอม ขอตัวขงเบ้งไว้ให้ช่วยคิดการศึกรบพุ่งกับโจโฉก่อน และฝากคำเชิญเล่าปี่ไปกับบิ๊ตก บิ๊ตกก็ไปบอกเล่าปี่ตามสั่ง

จิวยี่นั้นมิได้เชิญเล่าปี่ด้วยบริสุทธิ์ใจ จะหลอกมาฆ่าเสีย สั่งให้ทหารมีฝีมือห้าสิบคนซ่อนอยู่หลังฉากคอยฟังเสียงคนทั้งจอกสุรา หากทิ้งลงเมื่อใดให้ทหารกรูกันออกมาจับเล่าปี่ฆ่าเสีย ทางฝ่ายเล่าปี่เตรียมตัวจะมา กวนอุเกรงจิวยี่เจ้าความคิดจะทำร้าย จึงมาด้วย ให้เตียวหุย จูล่งดูแลค่ายแทน เมื่อเล่าปี่ไปถึงขงเบ้งรู้เข้าก็ตกใจ พอเห็นกวนอุมาด้วยจึงค่อยคลายใจ จิวยี่เสพสุรากับเล่าปี่เห็นกวนอุถือกระบี่ขึ้นระวางหลังจึงถามว่าทหารคนนี้เป็นใคร พอทราบว่าเป็นกวนอุก็ตกใจเหงื่อแตก ไม่กล้าทิ้งจอกสุราจนเล่าปี่ลากลับ พอไปถึงเรือก็พบขงเบ้งคอยอยู่ เล่าปี่ชวนขงเบ้งเดินทางกลับด้วยแต่ขงเบ้งไม่กลับจะอยู่ช่วย

จิวี่รบโจโลก่อน และนัดวันให้จูล่งเอาเรือมารอรับทางปากแม่น้ำ
ทศิได้นในเดือนอ้ายแรมห้าค่ำ

คนใช้ของโจโลนำหนังสือมาให้จิวี่ จิวี่ให้ฆ่าคนถือหนังสือ
เสียคนหนึ่ง ตัดศีรษะส่งไปกับคนที่เหลืออยู่ ให้นำไปให้โจโล โจโล
โกรธมาก ให้จ้วมอเดียวอุ้น นายทหารซึ่งได้มาแต่เมืองเกงจิวยกทัพ
เรือเป็นทัพหน้า โจโลเป็นทัพหลวง ทัพหน้าปะทะกับกำเหลง ทัพ
หน้าของเมืองกังต้ง จ้วมอเดียวอุ้นสู้กำเหลงไม่ได้ แดกพ่ายไปถึง
ทัพหลวง ทัพเมืองกังต้งฆ่าทหารโจโลเสียมากมาย แต่พอถึงเวลา
เที่ยงจิวี่กลับเรียกให้ทหารถอยทัพ เพราะเกรงโจโลจะชุมนุมทหารไว้
ที่หัวแหลมเนื่องจากโจโลมีทหารมากกว่าจะประมาทไม่ได้

บทที่ 3

ขงเบ้งเจ้าปัญญา

ข้ามอเตี๋ยวุ่นแตกฟ่ายไปถึงทัพหลวง โจโฉเรียกมาถามว่า เหตุใดจึงแตกทัพมาทั้งที่มีทหารมากกว่า ข้ามออธิบายว่าเพราะทหารของโจโฉเป็นชาวดอน ไม่สันทัดการรบทางเรือ และทหารเมืองเกงจิ๋วเองก็ละเว้นการศึกเสียนาน ขอให้โจโฉเอาเรือทอดต่อกันล้อมเป็นค่ายไว้กลางน้ำ แล้วจึงค่อยทำการศึกกับจิวยี่ต่อไป โจโฉก็เห็นด้วย ข้ามอเตี๋ยวุ่นจึงให้เอาเรือใหญ่ไปทอดวงเป็นค่ายลงตามชายทะเลไว้ช่องสำหรับเข้าออกยี่สิบสี่ประตู จัดทหารลงเรือรบแจวหนึ่และได้ฝึกหัด ถึงเวลากลางคืนก็จุดคบเพลิงสว่างดังกลางวัน ค่ายบนบกก็ตั้งรายกันไปเป็นระยะไกล

จิวยี่เห็นแสงเพลิงในค่ายโจโฉก็จัดแจงทหารที่มีฝีมือกับเครื่องเล่นกระบี่ปี่ซอลงเรือลำหนึ่งไปแอบดูทัพโจโฉ เห็นทหารโจโฉจัดกระบวนทัพเรือ ข้ามอเป็นนายทหารจัดทหารทั้งปวง จิวยี่เห็นเข้าก็สอบถามทหารที่มาด้วยกันว่านายทหารแม่ทัพเรือของโจโฉนั้นเป็นใคร เมื่อได้ทราบก็คิดการกำจัดข้ามอเตี๋ยวุ่นเสีย จะได้ทำศึกกับโจโฉได้สะดวกขึ้น

โจโฉรู้ว่าจิวยี่มาแอบดูกระบวนทัพก็อภัยสนัก เจียวก้านที่ปรึกษาคนหนึ่งของโจโฉอาสาจะไปเกลี้ยกล่อมจิวยี่เพราะเคยเรียนหนังสือมาด้วยกัน โจโฉก็ตกลงให้ไป แต่พอไปถึงจิวยี่พูดคัดคอ เจียวก้านจะมาเกลี้ยกล่อมก็อายใจ ไม่กล้าพูดเกลี้ยกล่อม แล้วจิวยี่ยังให้โทสุจู นายทหารฝ่ายตนถือกระบี่ยืนอยู่ใกล้ ๆ สั่งว่าหากได้ยินใครเอ่ยถึง

โจโลหรือขุนทวนให้เอากระบี่ตัดศีรษะเสีย เจี้ยวก้านก็กลัว ได้แต่
 ค้มสุรากินอาหารกับจิวี่ พอเมาจิวี่ก็ชวนเจี้ยวก้านเข้านอน เจี้ยวก้าน
 นอนไม่หลับ เห็นจิวี่หลับก็ลุกไปสูบบุหรี่ที่ตะเกียง เห็นหนังสือฉบับ
 หนึ่งสลักหลังผนึกว่า ชวมอเตียวอุ้นค่านับมาถึงจิวี่ก็ฉีกออกอ่านดู
 ได้ความว่าที่มาอยู่กับโจโลเพราะจำใจ ได้ที่เมื่อไรจะตัดศีรษะโจโล
 มาให้ และจะให้คนลอบมาส่งข่าวเสมอ ๆ เจี้ยวก้านก็เอาหนังสือนั้น
 ซ่อนในเสื้อ แล้วเข้าไปนอน แต่ไม่หลับ ตกดึกจิวี่ก็ลุกขึ้น ให้ทหาร
 บอกเสียงดังว่าชวมอเตียวอุ้นส่งข่าวมาเจี้ยวก้านได้ยินฉันทันที จึงลอบ
 หนีกลับไปค่าย ไปหาโจโล ให้นำหนังสือฉบับที่ลักมา โจโลเห็นหนังสือ
 ก็โกรธให้ทหารไปตามชวมอเตียวอุ้นมา บอกว่าจะให้ยกทหารไปรบ
 ชวมอเตียวอุ้นคัดค้านว่าทหารยังไม่ชำนาญทัพเรือ โจโลโกรธจัดให้
 ฆ่าทั้งสองคนเสีย แต่พอเห็นศีรษะชวมอเตียวอุ้นก็นึกขึ้นได้ว่าเสีย
 กลจิวี่เสียแล้วแต่ไม่พูดว่าอะไร

จิวี่ได้ข่าวมีความยินดีมาก แต่ระแวงขงเบ้งว่าจะรู้ทันความ
 คิดของตนหรือไม่จึงให้โลซกไปสืบข่าว โลซกไปหาขงเบ้ง ขงเบ้ง
 รู้ทันความคิดของจิวี่ทุกประการ จิวี่ทราบจากโลซกเช่นนั้นก็ยัง
 ชังขงเบ้ง คิดกำจัดขงเบ้งอยู่ตลอดเวลา ครั้นเวลารุ่งเช้าจิวี่ก็เชิญขงเบ้ง
 มาปรึกษาราชการ จิวี่ถามขงเบ้งว่าการรบทางเรื่อนั้นควรใช้อาวุธ
 อะไร ขงเบ้งตอบว่าเกาทัณฑ์ จิวี่สั่งให้ขงเบ้งเป็นนายกองเกณฑ์ช่าง
 ทำลูกเกาทัณฑ์ให้ได้สิบหมื่นในเวลาสิบวัน ขงเบ้งรู้ทันความคิดจิวี่
 จึงว่าจะหาลูกเกาทัณฑ์ให้ได้ในเวลาสามวัน เพราะงานนี้เป็นงานด่วน
 หากไม่ได้จะยอมให้ฆ่า แต่ถ้าต้องการของสิ่งใดขอให้โลซกจัดการ

ให้ได้ จิวยี่ก็ตกลง แต่แอบส่งคนไปสั่งนายช่างทำลูกเกาทัณฑ์ให้
แกลังถ่วงเวลา อย่าทำให้เสร็จทันในสามวัน โลกสงสารขงเบ้งมาก
เมื่อขงเบ้งขอสั่งของใดก็จัดหามาให้ ขงเบ้งขอฟางกับผ้าดำหลายพัน
น้ำมันสำหรับลนดัดเช็ดลูกเกาทัณฑ์กับเรื่อยี่สิบตำ คนล้าละสามสิบ
สี่สิบคนให้มาบรรทุกลูกเกาทัณฑ์ไปให้จิวยี่

ตลอดสามวันนั้นขงเบ้งมิได้ทำอะไร แต่พอดกคืนที่สามขงเบ้ง
ก็เรียกเรือให้ถอยมา ชวนโลกงไปปรับลูกเกาทัณฑ์ด้วยกัน ให้มัดฟาง
แลหญ้าผูกเรียงไว้สองข้างแควเรือรบ แล้วเอาผ้าดำคลุมมัดฟางนั้น
ทั้งยี่สิบตำ ให้โยงเรือทุกลำแจวขึ้นไปจนถึงกองทัพโจโฉ เวลาดึก คืน
นั้นเป็นเดือนสิบสองข้างแรม หมอกลงหนัก ขงเบ้งให้ทหารดักลอง
โพ่ร้องอ้ออิงขึ้น ทหารโจโฉเห็นหมอกลงหนักไม่อาจะเอาเรือออกมา
รบพุ่ง ได้แต่ยิงเกาทัณฑ์ไปที่เรือ ขงเบ้งให้ทหารเอาฟางชูขึ้นรับลูก
เกาทัณฑ์ พอใกล้สว่างก็แจวเรือหนีกลับ เรือเร็วของโจโฉตามไปไม่
ทัน เมื่อกลับถึงค่าย โลกงขึ้นไปบอกจิวยี่ว่าลูกเกาทัณฑ์ได้ครบแล้ว
ให้ทหารลงไปขน ปรากฏว่าได้เกินสิบหมื่นเสียอีก โลกงบอกอุบาย
ของขงเบ้งให้จิวยี่ฟัง จิวยี่ก็ได้แต่ทอดถอนใจ ให้เชิญขงเบ้งมาเสพสุรา
จิวยี่ถามขงเบ้งถึงกลอุบายจะปราบโจโฉ ต่างคนต่างเขียนหนังสือใส่
ฝ่ามือแล้วเบออกให้กันดูปรากฏว่าตรงกัน คือ เพล

ทางโจโฉนั้นไม่สบายใจมากที่เสียรู้จิวยี่และขงเบ้ง ที่ปรึกษา
แนะนำให้ส่งไส้ศึกไปสอดแนมในกองทัพของจิวยี่ โจโฉก็เห็นด้วย
ให้ช่วงต่งชวนน้องช่วงมอที่ถูกฆ่าตายไปเป็นไส้ศึก จัดทหารเมืองเกงจิ๋ว
ให้หาร้อยกับเรือรบห้าลำ ตกกลางคืนก็แล่นเรือไปที่กองทัพของจิวยี่

ชั่วต่งชั่วโฮเข้าไปหาจิวี่ทำเป็นร้องไห้ว่าแก่นโจโฉฆ่าพี่ชายเสีย
จะมาขออยู่ด้วย จิวี่ทำเป็นยินดีต้อนรับไว้ คิดจะซ่อนกลโจโฉ ขงเบ้งก็รู้
ทันความคิด จิวี่ให้ชั่วต่งชั่วโฮไปอยู่ที่ค่ายกำแหง

ตกกลางคืนอุยกายนายทหารคนหนึ่งเข้าไปหาจิวี่ ถามว่า
เหตุใดจึงไม่เอาเพลิงเผาค่ายโจโฉเสีย มัวแต่รอช้าอยู่จะเสียที่ จิวี่จึง
อธิบายว่าคิดไว้แล้ว แต่หากขาดคนอาสาไปถึงทัพโจโฉ อุยกายก็อาสา
เข้าวันรุ่งขึ้นจิวี่ออกว่าราชการ แกล้งปรึกษาว่าโจโฉยกทหารมามาก
เกรงว่าการรบจะยืดเยื้อ จะแจกเสบียงทหารให้พอกินไปได้สามเดือน
อุยกายประหลาดว่าอย่าว่าแต่สามเดือนเลย ถึงสามสิบเดือนก็ไม่สำเร็จ
จิวี่ทำเป็นโกรธ ให้ทหารเอาตัวอุยกายไปฆ่าเสีย กำแหงนายทหาร
ขอไว้ จิวี่ก็จับกำแหงออกไป ที่ปรึกษาและนายทหารทั้งปวงช่วยกัน
ขอชีวิตอุยกายไว้ว่าเป็นนายทหารเก่า อยู่มาถึงสามสมัยตั้งแต่ครั้ง
ซุนเกี้ยน ซุนเช็ก ขอให้ไว้ชีวิต จิวี่ก็ให้ตีอุยกายบาดเจ็บสาหัส อุบาย
ของจิวี่ครั้งนี้ขงเบ้งรู้ทันทุกประการ

เมื่ออุยกายถูกตีบาดเจ็บนอนอยู่ มีผู้คนไปเยี่ยมมากมาย อุยกาย
ไม่พูดจากับใคร ทำเป็นเฉยพินตอนใจ แต่เมื่องำเด็กเพื่อนสนิทเข้า
ไปเยี่ยม อุยกายก็จับคนไข้ออกไปจนหมด งำเด็กพอจะเข้าใจว่าจิวี่
ทำกลแต่ยังไม่เข้าใจทั้งหมด อุยกายจึงบอกงำเด็กและขอให้ช่วยให้
อุบายสำเร็จ งำเด็กก็รับปาก อุยกายจึงเขียนหนังสือให้งำเด็กนำไป
ให้โจโฉ พอคำงำเด็กก็แต่งตัวปลอมเป็นชาวประมง ลงเรือไปทอดแห
ใกล้ค่ายของโจโฉ ทหารกองตระเวนจับเอาตัวไปซักถาม งำเด็กก็
บอกว่าตนเป็นที่ปรึกษาของซุนกวน ต้องการพบโจโฉ โจโฉก็ให้เข้าพบ

จำเด็กเอาหนังสือของอุยกายให้โจโล โจโลสงสัยว่าจะเป็นกลอุบาย
ให้เอาจำเด็กไปฆ่าเสีย จำเด็กพูดจามีเหตุผลจนโจโลสิ้นสงสัย พอดี
ช่วงช่วงชั่วโฮส่งข่าวมาบอกเรื่องอุยกายต้องโทษสมกับคำจำเด็กว่า โจโล
จึงเชื่อนิท ให้จำเด็กกลับไปนัดวันกับอุยกายว่าจะหนีมาหาเมื่อไร
จะได้จัดทหารไปรับ จำเด็กก็กลับไปบอกอุยกาย

จำเด็กไปหากำแพงเพื่อสืบเรื่องช่วงช่วงชั่วโฮ กำแพงพอจะรู้
ทันจิวี่แต่แกล้งทำเป็นโกรธเคือง ปรึกษากับจำเด็กซุบซิบ ช่วงช่วงชั่วโฮ
เข้ามา ทั้งสองคนก็ทำท่าห้ามปรามกันให้เงียบ ช่วงช่วงชั่วโฮต้องอุบาย
ถามกำแพงและจำเด็กว่าปรึกษาสิ่งใดกัน และอวดรู้ว่าทั้งสองไม่พอใจ
จิวี่ คงจะต้องการหนีไปอยู่กับมหาอุปราช กำแพงทำเป็นโกรธ ถอด
กระบี่ออกจากฝักจะฆ่าช่วงช่วงชั่วโฮ ช่วงช่วงชั่วโฮตกใจ รีบบอกว่าแท้จริง
ตนมาเป็นไส้ศึกให้โจโล กำแพงและจำเด็กแกล้งทำเป็นยินดี ชวน
สองพี่น้องกินโต๊ะด้วย ช่วงช่วงชั่วโฮแต่งหนังสือถึงโจโลแจ้งว่าตน
สามารถเกลี้ยกล่อมแม่ทัพหน้าของจิวี่ได้ หากโจโลยกทัพมาตีทัพจิวี่
เมื่อใด กำแพงจะคุมทหารออกตีกระหนาบจิวี่ ส่วนจำเด็กก็ส่งหนังสือ
นัดโจโลให้ส่งทหารมากอยรับ ตนจะจัดเรือบรรทุกเสบียง ปักธง
ตะขาบเขียวเป็นสำคัญ โจโลรับหนังสือแล้วยังแคลงใจ เขียวก้านจึง
อาสาจะไปสืบข่าวอีก

เมื่อโจโลยกทหารมามากนั้น บังทองหรืออาจารย์สองชู ซึ่งมี
ชื่อเสียงคู่กับขงเบ้งฮกหลงนั้นอพยพมาอยู่เมืองกังต้ง โลซกได้ไป
ปรึกษาราชการเสมอ จิวี่ก็นับถือบังทองว่าเป็นคนมีสติปัญญา บังทอง
ได้แนะนำโลซกให้หาทางเอาโซ่ล่ามเรือรบของโจโล แล้วตรงตะปู

ไว้ทุกลำ ต่อจากนั้นจึงจุดไฟเผาเสีย โจโลก็ต้องแตกทัพ เมื่อเจิวก้าน
มาหา จิวยี่เกลี้ยทำเป็นโกรธ เอาตัวเจิวก้านไปขังไว้ในวัดบนเนินเขา
บังทองไปอยู่ในกระท่อมหลังวัด อ่านตำราพิชัยสงครามให้เจิวก้าน
ได้ย่น ทหารของจิวยี่มิได้คุมเจิวก้านแน่นหนา เจิวก้านออกไป
เดินเล่นหลังวัดได้ย่นเข้า จึงไปสนทนากับจิวยี่ เมื่อรู้ว่าเป็นบังทองหรือ
อาจารย์ของซูกี้ซึกชวนให้ไปอยู่กับโจโล บังทองก็ไปด้วย ทั้งนี้เป็น
อุบายของจิวยี่จะให้ทั้งสองคนพบกัน

บังทองไปอยู่กับโจโล แกล้งทำเป็นยกย่องโจโลเป็นอันมาก
แล้วแนะนำให้โจโลเอาโซ่ร้อยเรือให้ชิดกันเข้าเป็นกอง ๆ กองละ
ยี่สิบลำ แล้วเอาสายยุดิดหน้าเรือ ปูกระดานปากเรือให้ชิดตลอดถึงกัน
ทุกลำ ตรึงด้วยตะปูให้แน่นหนา ทหารชาวดอนจะได้ไม่มาเรือเพราะ
เรือไม่โคลงเคลง เหมือนอยู่บนบก โจโลก็หลงเชื่อ บังทองอาสาจะ
ไปเกลี้ยกล่อมทหารของจิวยี่ให้มาอยู่กับโจโล โจโลก็ให้ไป

ขณะจะลงเรือซี้ซี้ก็มาขีดชายเลื้อยบังทองไว้ กระซิบว่าบังทอง
คิดอ่านเผาทหารโจโลให้หมดสิ้น คนรู้ทัน บังทองจึงแนะนำให้ซี้ซี้เอา
ตัวรอด ซี้ซี้จึงให้คนสนิทไปพูดล่อว่าม้าทั้งหันซุย เจ้าเมืองเสเหลียง
ซึ่งเคยเข้าซื้อกันจะปราบโจโลยกทัพมาตีเมืองฮูโต โจโลได้ข่าวมีความ
กังวลมาก ซี้ซี้รับอาสาจะไปฟังข่าวศึก โจโลก็ให้ซี้ซี้กับโจป้าและทหาร
อีกมากกลับไปยังเมืองหลวง

โจโลให้ทหารลองเรือรบ จิวยี่จึงนำทหารขึ้นไปดูบนเขาสูง
ทหารของโจโลยกทัพเรือมากองหนึ่งรบพุ่งกับทหารของจิวยี่ จิวยี่
เห็นทหารของตนได้ชัยชนะแล้วแจวเรือตามไป เกรงว่าโจโลจะซุ่ม

ทัพเรือไว้ทำอันตรายจึงโบกธงเรียกทหารกลับ และปรึกษาราชการ
กับนายทัพนายกองทั้งปวง แต่ยังไม่ทันจะได้เจรจาพอดีเกิดพายุหนัก
พัดมา ธงเหลืองในทัพโจโฉหักสะบั้นลง แต่แล้วลมก็พัดหนักมา
ทางทัพจิวยี่พัดเอาธงชัยในทัพจิวยี่ปลิวไปตกลงบนเนินตรงหน้า จิวยี่
เห็นดังนั้นก็ตกใจเพราะนึกขึ้นได้ว่าทัพโจโฉอยู่ต้นลม ทัพของตนอยู่
ปลายลม หากเอาเพลิงจุดเผาทัพโจโฉ เพลิงจะลามมาติดเรือของตน
เข้าด้วย ก็ให้เกิดความทุกข์เป็นอันมาก วิตกจนอาเจียนออกมาเป็น
โลหิต ล้มสลบลงกับที่

โลซกเห็นจิวยี่ป่วยก็ไม่สบายใจ ไปหาขงเบ้ง ขงเบ้งจึงบอกว่า
โรคของจิวยี่ตนรักษาได้ โลซกพาไปหาจิวยี่ที่ค่าย ขงเบ้งรู้ยู่่ว่าวัน
แรมห้าค่ำเดือนอ้ายจะมีลมสลาตัน เปลี่ยนทิศทางลมปรกติ แต่ขงเบ้ง
ไม่บอกจิวยี่ตามตรง อาสาทำพิธีขอลมขอฝน ว่าตนเคยเรียนมา จิวยี่
ได้ฟังก็มีความยินดี ใช้นั้นก็หายแล้วให้ทหารปลูกโรงพิธีเป็นร้าน
สามชั้น สูงชั้นละสามศอกเศษ บนเขาลำไยสาน ให้ทหารร้อยยี่สิบคน
ถือธงต่าง ๆ นั้งล้อมโรงพิธีไว้ โรงพิธีตกแต่งธงทิว รูปปั้นเทวดามากมาย
ถึงวันแรมห้าค่ำเดือนอ้าย ขงเบ้งก็ขึ้นไปนั่งสาธยายมนตร์อยู่บนร้าน
ชั้นบน จิวยี่เตรียมทัพให้พร้อม ลมสลาตันมาเมื่อไรจะได้ยกไปทันที่

อูยกายจัดเรือยี่สิบลำ เอาหญ้าฟางบรรจุทุกเต็ม สาดน้ำมันให้
ชุ่ม แล้วโรยดินประสิว เตรียมไว้เป็นเชื้อเพลิง ปักธงตะขาบเขียว
หน้าเรือเป็นเครื่องหมาย พอได้เวลาลมสลาตันก็พัดมา จิวยี่เกรงปัญญา
ขงเบ้งให้ทหารไปจับตัวขงเบ้งฆ่าเสีย แต่ขงเบ้งลอบหนีลงจากร้าน
ไปยังที่ตนนัดจูล่งให้มารับ ทหารของจิวยี่ตามไปแต่ไม่กล้าเข้ารบกับ

จูล่ง ขงเบ้งจึงกลับไปหาเล่าปี่ได้ เมื่อไปถึงก็จัดการแบ่งทหารให้จูล่ง
ยกไปคอยสกัดโจโฉซึ่งจะต้องแตกทัพหนีไป และให้เตียวหุยยกทหาร
ไปคอยสกัดอีกแห่งหนึ่ง ให้บิ๊ตกเล่าของกุมเรื่อไปคอยจับทหารโจโฉ
ให้เล่ากั๋งไปตั้งอยู่ที่ตำบลสำคัญ จะได้ป้องกันเมืองกังแฮ ส่วนกวนอู
นั้นขงเบ้งมิได้มอบหมายงานใดให้ กวนอูมีความน้อยใจจึงคิดว่า ขงเบ้ง
จึงให้กวนอูไปสกัดโจโฉที่ตำบลฮัวหยง และว่าที่มิได้ใช้แต่แรกเพราะ
เห็นว่ากวนอูจะยังรำลึกถึงคุณโจโฉที่เคยเลี้ยงดูมา อาจจะไม่กล้า
ฆ่าโจโฉ กวนอูจึงให้สัตย์ญาว่าหากตนไม่ตัดศีรษะโจโฉมาให้ จะให้
ศีรษะของตนแทน

โจโฉแตกทัพเรือ หนีไป

เมื่อกวนอุไปแล้วเล่าปี๊ทักว่าเหตุใดของเบ้งจึงให้กวนอุไปเพราะ
กวนอุนั้นเป็นผู้มีความกตัญญู แม้จะให้สัตญญาก็อาจจะไม่จำโจโฉ
เพราะรำลึกถึงคุณ ของเบ้งจึงอธิบายว่าโจโฉนั้นยังไม่ถึงที่ตาย จะให้
กวนอุไปแทนคุณโจโฉเสียให้เสร็จสิ้นไป ภายหน้าจะได้ทำการได้
สะดวก เล่าปี๊ก็เห็นด้วย

อุยกายนำเรือบรรทุกเรือเชลยไปถึงที่ค่ายโจโฉ เทียหยกที่ปรึกษา
ของโจโฉเห็นเรือของอุยกายลอยฟ่องแสดงว่าเบากงมิได้บรรทุกเสบียง
มา จึงสงสัย ให้โจโฉส่งทหารไปสกัดไว้ก่อน แต่ไม่ทันการทหาร
ของอุยกายเข้าไปจุดเพลิงเผาเรือของโจโฉได้ โจโฉจึงแตกทัพเรือ

เพลิงลามเข้าไปที่โหนดทหารของจิวี่ก็ตามเข้าไป ทหารของโจโฉตายในไฟบ้าง ตคน้ำตายบ้าง ถูกฆ่าตายบ้างเป็นจำนวนมาก โจโฉหนีขึ้นบกก็ถูกทหารของซุนกวนสกัดจนต้องหนีไปตลอดทาง

โจโฉหนีไปถึงตำบลฮัวหลิม ไม่พบทหารของซุนกวนก็หัวเราะว่าจิวี่และขงเบ้งคิดไม่ตลอด แต่พอขาดคำจู่งก็คุมทหารออกมาตีทหารของโจโฉ โจโฉก็หนีไปถึงตำบลโฮโลก๊ก โจโฉหัวเราะเยาะความคิดของขงเบ้งจิวี่อีก ขาดคำเดียวหุยกั๊กทหารออกมา โจโฉแตกหนีไปก่อนกับทหารเพียงสี่ห้าคน

โจโฉหนีไปได้ไกลแล้วรวบรวมเหลือทหารเพียงสามร้อยเศษ ถึงทางแยกไปเมืองลำกุน ที่ปากทางลัดมีกองไฟจุดอยู่ โจโฉคิดว่าขงเบ้งแกล้งแต่งกลลวง กลับให้ทหารเดินไปตามทางลัด เดินไปได้หน่อยหนึ่งถึงตำบลฮัวหยง โจโฉหัวเราะอีก กวนอุ้อจ้าวพาทหารออกมาสกัดทาง ทหารของโจโฉอดโรยมากแล้ว ไม่มีทางต่อสู้ได้ โจโฉขอร้องดี ๆ กวนอุ้อใจอ่อนคิดถึงคุณโจโฉจึงปล่อยให้โจโฉไป โจโฉเดินทางไปพบโจหยินกลางทาง พาทหารเข้าเมืองลำกุน เมื่อพบโจหยินนั้นโจโฉเหลือทหารเพียงยี่สิบเจ็ดคน

วันต่อมาโจโฉก็กลับเมืองฮูโต ให้โจหยินอยู่รักษาเมืองลำกุน และเมืองเกงจิ๋ว ให้แฮหัวตุ้นอยู่รักษาเมืองชงหยง เตียวเลี้ยวอยู่รักษาเมืองหับป่า ก่อนไปโจโฉเขียนหนังสือสั่งโจหยินไว้ หากอับจนเมื่อใดให้เปิดคูแล้วทำตามนั้น

ส่วนกวณอุกลับไปหาขงเบ้งจะรับโทษตามที่ให้สัตย์ไว้ แต่
ขงเบ้งมิได้เอาโทษ การครั้งนี้ขงเบ้งว่าเพราะจะให้กวณอุแทนคุณโจโฉ
ให้เสร็จสิ้นไป และได้ดูความหาอุปราชแล้วยังไม่ถึงที่ตาย แต่มีผู้
สันนิษฐานว่าขงเบ้งต้องการจะให้โจโฉรอดชีวิตไปเพื่อจะได้ถ่วงดุล
อำนาจกับขุนกวน มิฉะนั้นแล้วขุนกวนจะมีกำลังเข้มแข็งเกินไป ไม่
มีคู่แข่ง เล่าปี่ซึ่งยังตั้งตัวไม่ได้ จะไม่มีทางตั้งตัวแข่งกับขุนกวนได้เลย

ส่วนจิวยี่ยกกองทัพกลับค่าย ให้เรือรบบรรทุกเสบียงไปส่ง
ขุนกวนที่ปากน้ำเมืองกังตั๋ง ตนเองยกทัพไปตั้งอยู่ตำบลลิ้มก้ง คิด
อ่านจะไปตีเมืองลำกุน

เล่าปี่ให้ขุนเขียนนำสิ่งของไปให้จิวยี่ จิวยี่ชักขุนเขียนว่าเล่าปี่
ตั้งทัพอยู่ที่ใด พอทราบก็ตกใจเพราะเข้าใจกันที่ว่าเล่าปี่จะตีเมืองลำกุน
จิวยี่กับโศลกจึงไปหาเล่าปี่ ตกลงกันว่าให้จิวยี่เข้าตีเมืองลำกุนก่อน
หากตีไม่ได้เล่าปี่จะเข้าตีต่อภายหลัง แต่ที่จริงขงเบ้งวางแผนจะยึด
เมืองลำกุนในภายหลัง รวมทั้งเมืองเกงจิ๋วด้วยเพราะบัดนี้เมืองเกงจิ๋ว
ตกเป็นของโจโฉแล้ว มิใช่ของเล่าเปียว เล่าปี่จึงสนิทใจจะชิงเมือง

จิวอี้เตรียมทหารไปตีเมืองลำกุน แม้จะตีด่านได้แล้วก็ต้องอุบาย
โจโจซึ่งเขียนหนังสือให้โจหยินไว้ จิวอี้ถูกเกาทัณฑ์บาดเจ็บ หมอ
ห้ามมิให้โกรธ โจหยินมาทำรบนื่อง ๆ จิวอี้หักความโกรธไว้ไม่ได้
ออกไปรบ พิชยาในแผลเกาทัณฑ์กำเริบถึงกับอาเจียนเป็นโลหิต จิวอี้
จึงให้ทหารทำอุบายว่าตนถึงแก่ความตาย เทียเถาจิ้นเป็นแม่ทัพแทน
โจหยินยกทหารออกมาจะตีค่ายในตอนกลางคืน มาถึงเห็นค่ายว่าง
ก็รีบถอยแต่ไม่ทัน ทหารของจิวอี้ล้อมไว้ทุกด้าน โจหยินกับน้องชาย

จิวอี้ถูกยิงด้วยเกาทัณฑ์ตกม้า

แดกทัฬห จิวี่
 ก็นำทหารจะ
 เข้าเมืองลำกูน
 แต่เข้าไม่
 ได้เพราะ
 ขงเบ้ง

ให้ทหารปลอมเป็นทหารโจหยีน ไปเรียกชาวเมืองให้เปิดประตูรับ ผู้ดูแลเมืองเข้าใจว่าจริงก็เปิดประตูรับ ขงเบ้งเล่าปี่ก็เข้าเมืองได้ ให้อู๋ล่งทำหน้าที่รักษาเชิงเทียนไว้ เมื่อจิวยี่มาถึงก็เข้าเมืองไม่ได้ จะตีหักเข้าไปก็ไม่สำเร็จ จำต้องถอยออกมา จิวยี่รีบให้ทหารไปตีเมืองเกงจิ๋วกับเมืองชงหยง ด้วยเกรงขงเบ้งจะไปชิงเมืองเอาอีก แต่ไม่ทันการ เดียวหุยปลอมเป็นทหารโจหยีนเข้าเมืองเกงจิ๋วได้แล้ว กวนอู๊ก็ตีเมืองชงหยงได้ จิวยี่แค้นใจนัก โกรธจัดถึงแก่สลบลง

จิวยี่คิดจะไปตีเมืองเกงจิ๋ว เมืองชงหยง และเมืองลำกุนให้ได้ แต่โลซกห้ามไว้เพราะยังเกรงศึกโจโฉ จึงให้โลซกไปว่ากล่าวขงเบ้งแต่โดยดี ขงเบ้งอ้างว่าตนตีเมืองเกงจิ๋วกันแก่เล่ากั๋งบุตรเล่าเปียวเจ้าเมืองเดิม มิได้ชิงให้แก่เล่าปี่ โลซกก็อับจนแก้ถ้อยคำ ได้แต่ขอสัญญาว่า หากเล่ากั๋งสิ้นชีวิตแล้วขอให้กันเมืองทั้งสามแก่ขุนกวน ขงเบ้งก็เอออไปตามเรื่อง จิวยี่ก็ให้ทหารไปช่วยขุนกวนตีเมืองหับป่าต่อไป ตนเองยังป่วยอยู่จึงไปพักอยู่เมืองฉสองกุน ปากน้ำเมืองกังต้ง

เล่าปี่อยู่รักษาเมืองเกงจิ๋ว ให้เล่ากั๋งไปอยู่เมืองชงหยงเกลี้ยกล่อมผู้คน ตั้งเป็นเจ้าเมืองเกงจิ๋วแต่ในนาม เสาะแสวงหาผู้คนไว้เป็นนายทหารและที่ปรึกษา ได้ม้าเจ็กและม้าเลี้ยงชาวเมืองเกงจิ๋วมาไว้เป็นกำลัง

เมืองเกงจิ๋วนั้นเป็นหัวเมืองใหญ่ มีเมืองขึ้นหลายเมือง แต่เมื่อเสียเมืองแก่โจโฉ เมืองน้อยทั้งหลายก็พากันตั้งตัวเป็นอิสระ เล่าปี่จึงจัดแจงทหารจะไปตีเมืองขึ้นสี่หัวเมืองที่อุดมสมบูรณ์เอาไว้เป็นกำลัง ให้กวนอุมารักษาเมืองเกงจิ๋ว เดียวหุยเป็นกองหน้า เล่าปี่กับขงเบ้ง

เป็นกองหลวง จู่ล่งเป็นกองหลัง ยกไปตีเมืองเลงเหลง

เล่าปี่ได้เมืองเลงเหลงโดยง่าย จู่ล่งอาสาไปตีเมืองฮูเอียงได้ เดียวหุยก้ออาสาไปตีเมืองบุเหลงเหลือแต่เมืองเตียงสา กวนอูทราบข่าว ก้ออาสาจะไปตีเมืองเตียงสาเอง เมืองเตียงสานี้เจ้าเมืองไม่ใช่คนมีความคิด แต่มีทหารเอกคนหนึ่งชื่อฮองตง อายุหกสิบปีแล้วแต่มีกำลังมาก ฮองตง ออกรบกับกวนอูยังทานกำลังกวนอูได้ แต่วันต่อมาม้าของฮองตงพลาด ฮองตงตกม้า ทวนหลุดจากมือ กวนอูไม่ฆ่าฮองตงเพราะเห็นว่ามีได้ ชนะด้วยฝีมือ จึงปล่อยฮองตงกลับไป

ฮองตงกลับเข้าเมืองแล้วมีใจกังวลเพราะเจ้าเมืองบังคับจะให้ ฆ่ากวนอูให้จงได้ ฮองตงมีฝีมือยิ่งเกาทัณฑ์แม่นยำ แต่ฮองตงเห็นว่า กวนอูเคยไว้ชีวิตตน จึงยิงเกาทัณฑ์ถูกที่พุ่มพวงของกวนอูเท่านั้น เจ้าเมืองเตียงสาโกรธ ให้เอาฮองตงไปฆ่าเสีย

อุยเอียนซึ่งเคยคิดจะไปอยู่กับเล่าปี่เมื่อครั้งเมืองซงหยงนั้น มาอยู่กับเจ้าเมืองเตียงสา เจ้าเมืองเตียงสาไม่ชอบเลี้ยง ให้เป็นทหารเลว อยู่ทั้งที่มีฝีมือ อุยเอียนรู้ว่าฮองตงต้องโทษก็โกรธ ไปชิงตัวฮองตงมา แล้วฆ่าเจ้าเมืองตาย ตัดศีรษะไปให้กวนอู กวนอูก็เข้าเมืองได้

เล่าปี่เดินทางไปถึงเมืองเตียงสา ได้ฮองตงไว้เป็นทหารเอก อีกคนหนึ่ง กวนอูพาอุยเอียนไปคำนับเล่าปี่ขงเบ้งเล่าความให้ฟัง ขงเบ้งจะให้เอาอุยเอียนไปฆ่าเสีย โดยกล่าวว่า ผู้ใดกินข้าวแดงท่าน และฆ่าท่านผู้มีคุณเสีย ผู้นั้นเป็นคนหากตัญญูไม่ ผู้ใดอาศัยอยู่ใน แผ่นดินของท่านแล้ว คิดยกเอาแผ่นดินไปให้ผู้อื่นเสีย ผู้นั้นเป็นคน หากความสัตย์ไม่ และลักษณะของอุยเอียนนี้ก็ไม่ใช่มนุษย์ แต่เล่าปี่ขอ

ไว้ อุยเอียนจึงได้อยู่กับเล่าปี่มาแต่นั้น เล่าปี่กลับไปรักษาเมืองเกงจิ๋วตามเดิม

ส่วนจิวยี่เมื่อหายป่วยก็จัดแจงทหารให้ไปช่วยซุนกวน แต่ตนเองยังพักรักษาตัวอยู่ ซุนกวนไปตีเมืองหับป่าเสียเวลานานยังเอาชนะเดี่ยวเดียวทหารเอกของโจโฉไม่ได้ มีหน้าจ้ำเสียโทสจู้ทหารเอกต้องถอยทัพ ส่วนทางเมืองเกงจิ๋วเล่าก็ถึงแก่กรรม จิวยี่จึงให้โลซกไปทวงเมืองคืนตามสัญญา ขงเบ้งก็อุบายเจรจายืมเมืองให้เล่าปี่อาศัยก่อนจนกว่าจะไปตีเมืองเสฉวนได้ โลซกหลงกลลงชื่อในหนังสือรับเป็นนายประกันให้พร้อมกับขงเบ้งจิวยี่เห็นหนังสือก็โกรธว่าโลซกแพ้ความคิดขงเบ้ง เพราะการยืมเมืองเกงจิ๋วนี้ไม่มีกำหนดเวลา หากเล่าปี่ไม่ไปตีเมืองเสฉวนก็จะอยู่ในเมืองเกงจิ๋วได้ตลอดไป แต่จิวยี่มิได้ทำโทษโลซกเพราะโลซกเคยมีบุญคุณต่อตนมาก่อน กระนั้นโลซกก็มีความวิตกไม่สบายใจเลย ตัวจิวยี่ครุ่นคิดแต่จะกำจัดเล่าปี่และขงเบ้ง วันหนึ่งจิวยี่ได้ข่าวว่านางกำสุหรินภรรยาของเล่าปี่ตาย จิวยี่เกิดความคิดขึ้นมา จะให้ซุนกวนทำอุบายยกน้องสาวต่างมารดาให้เล่าปี่ แล้วจะจับเล่าปี่ไว้ ให้ขงเบ้งไถ่ตัวเล่าปี่คืนด้วยเมืองเกงจิ๋ว โลซกเห็นชอบด้วย จึงเดินทางไปเมืองลำชี เอาหนังสือสัญญาข่มเมืองของเล่าปี่ให้ซุนกวนดู แล้วเอาหนังสือของจิวยี่แน่อุบายให้ซุนกวนอ่าน ซุนกวนเห็นด้วย ให้ลิห้อมไปพาเล่าปี่ ลิห้อมก็เดินทางไป

ส่วนเล่าปี่นั้นตั้งแต่ภรรยาตายหมดทั้งสองคนก็มีความทุกข์อยู่ อาต๋าหรือเล่าเสี้ยนบุตรชายก็ยังเล็กไม่มีผู้ดูแล เมื่อลิห้อมมาหาเล่าปี่ออกไปรับ แต่ขงเบ้งเตือนไว้ว่าแม้ลิห้อมว่ากล่าวอย่างใดอย่า

เพ็ญรับปาก ตัวขงเบ้งเองแอบฟังอยู่หลังฉาก

ลิห้อมเจรจากับเล่าปี่ให้คิดอ่านหาภรรยาใหม่ และแนะนำน้องสาวของขุนกวนให้ เล่าปี่บอกว่าตนอายุห้าสิบปีแล้ว น้องสาวของขุนกวนยังเด็กอยู่ อาจจะรังเกียจ ลิห้อมยืนยันว่าขุนกวนเต็มใจและนางซุนสูหยินนั้นเป็นคนมีน้ำใจและปัญญา ต้องการสามีมีสติปัญญาและตระกูลดี คงไม่รังเกียจเล่าปี่ เล่าปี่ก็ยังไม่รับปากจนกระทั่งขงเบ้งแนะนำให้รับปาก จะให้เล่าปี่ได้ภรรยาและให้จิวยี่แพ้ความกดดันให้ได้ แล้วขงเบ้งให้ซุนเขียนไปกับลิห้อมจะได้วันแต่งงาน ลิห้อมก็พาซุนเขียนไปเมืองลำซี้ซึ่งขุนกวนพักอยู่ ขุนกวนมิได้กำหนดวันเองให้ซุนเขียนกลับไปหาเล่าปี่ให้ขงเบ้งกำหนดวันแต่งงาน

เล่าปี่กังวลอยู่ว่าขุนกวนและจิวยี่จะทำกลอุบาย แต่ขงเบ้งแนะนำให้ไป และแต่งหนังสือสามฉบับให้จุล่งเดินทางไปกับเล่าปี่ด้วย ให้ทำตามหนังสือทีละฉบับ เล่าปี่จุล่งและซุนเขียนก็เดินทางไปเมืองลำซี้ เมื่อไปถึงจุล่งก็ฉีกหนังสือฉบับที่หนึ่งออกมาอ่านดูแล้วทำตามคำแนะนำนั้น ให้ผู้คนแต่งตัวสวยงามไปเที่ยวซื้อของและพูดคุยกับชาวเมืองให้รู้ว่าเล่าปี่จะมาแต่งงานกับน้องสาวขุนกวน และให้เล่าปี่นำสิ่งของไปกำนันนางเกียวกักโล่มารดาของภรรยาจิวยี่และซุนเช็ก

นางเกียวกักโล่ทราบข่าวก็ไปหานางงอกักโล่มารดาเลี้ยงของขุนกวน เพื่อแสดงความยินดีที่ลูกสาวจะแต่งงาน นางงอกักโล่ดีใจมากเพราะตนเป็นมารดาแต่ไม่ทราบเรื่องเลย จึงให้คนใช้สืบเนื้อความ เมื่อแน่ใจว่าเป็นจริงก็ให้คนไปตามขุนกวนมาต่อว่าที่มีได้บอกตนก่อน ขุนกวนจึงอธิบายว่าทั้งนี้จิวยี่ให้ทำอุบายจะเอาเมืองเกงจิ๋ว นางงอกักโล่

ยิ่งโกรธจัดเพราะหากเล่าปีตายไปลูกสาวของตนก็ต้องกลายเป็น
ม่ายตั้งแต่ยังไม่ทันได้แต่งงาน เท่ากับทำร้ายลูกสาวของตน เอาตัว
นางไปแลกเมืองเกงจิ๋ว อับอายราษฎรทั้งปวง นางเกี้ยวก๊กโล่จึงว่า
การทั้งนี้ราษฎรรู้กันทั่วแล้ว เล่าปีก็เป็นคนมีสติปัญญา และเป็นเชื้อ
พระวงศ์ ใ้รับไว้เป็นเชยจริง ๆ เกิด ชุนกวนคิดค้านว่าเล่าปีอายุมาก
ไม่สมกับน้องสาว นางงอ๊กไถ่จึงขอดูตัวก่อน ชุนกวนก็จัดการนัด
เล่าปีให้มาค่านับนางงอ๊กไถ่ที่วัดกาลอ แต่เตรียมทหารสามร้อยคน
ไปชุมนุมอยู่สองข้างทาง หากนางงอ๊กไถ่ไม่พอใจเล่าปีจะได้จับไว้เสียเลย
เล่าปีไปค่านับนางงอ๊กไถ่ จูล่งไม่ไว้ใจแต่งตัวเต็มทึ่มเหมือนจะเข้า
สงครามตามไปด้วย ทหารทุกคนที่ไปก็มีกระบี่สะพายไปด้วยทุกคน
นางงอ๊กไถ่พอใจเล่าปีว่ามีลักษณะดี เล่าปีจึงรอดตัวไปได้

เมื่อเล่าปีกลับมาถึงที่พัก ชุนเจียนจูล่งจึงแนะนำให้เล่าปีไปหา
นางเกี้ยวก๊กโล่ให้เร่งแต่งงานนางชุนสูหยินเสีย อย่าได้ชักช้าต่อไป
เพราะเกรงจิ๋วจะทำกลอีก นางเกี้ยวก๊กโล่ก็รับปากจะจัดการให้ นาง
งอ๊กไถ่จึงให้รับเล่าปีไปอยู่ในบ้านพร้อมกับทหารที่มาด้วย จะได้
เตรียมจัดงานแต่งงานต่อไป

เมื่อถึงกำหนดวันดีนางงอ๊กไถ่ก็จัดการแต่งงานนางชุนสูหยิน
กับเล่าปี เรือนที่อยู่ของนางชุนสูหยินนั้นมีอาวุธต่าง ๆ อยู่เป็นอันมาก
เล่าปีขอให้เก็บให้หมด นางชุนสูหยินก็ทำตาม เล่าปีได้อยู่กับนางชุน
สูหยิน ณ เมืองตองง่อ

ชุนกวนให้ทหารไปส่งข่าวจิ๋ว จิ๋วเสียใจที่อุบายไม่สำเร็จ
แล้วมีหน้าซ้ำเล่าปียังได้นางชุนสูหยินอีกด้วย แต่เมื่อแพ้วความคิด

ขงเบ้งแล้วก็ต้องเลยตามเลย และแนะนำให้ขุนกวนเอาใจเล่าปี่ไว้ ให้ปลูก
 ดึก ขุดสระ ปลูกบัวจัดนางงามไว้คอยเอาใจ เล่าปี่จะได้หลงกับความ
 สุขเพราะเคยแต่ออกสงครามลำบากมาตลอดชีวิต ขุนกวนให้เงินทอง
 ไว้ใช้ มิให้อนาทรร้อนใจ เล่าปี่ก็มีความสุขอยู่เมืองตองง่อจนลืมคิด
 เรื่องเมืองเกงจิ๋ว จูล่งไม่มีอะไรทำก็พาทหารที่มาด้วยห้ำร้อยคนออก
 ไปควมม้าหัดยิงเกาทัณฑ์ ทำเช่นนั้นอยู่นาน จึงนึกขึ้นได้ถึงคำสั่งของ
 ขงเบ้ง จึงเอาหนังสือของขงเบ้งฉบับที่สองมาฉีกอ่านดู ได้ความว่า
 หากเล่าปี่หลงกลขุนกวนและนางซุนสูหยินให้ไปลวงเล่าปี่ว่าโจโฉ
 ยกทัพมาเมืองเกงจิ๋ว กวนอูเดียวหุยรบพุ่งอยู่แต่โจโฉยังไม่ถอยทัพไป
 หากเล่าปี่อภัยภรรยาให้เล่าปี่บอกเนื้อความเรื่องขุนกวนตั้งใจจะลวง
 เมื่อแรกให้นางรู้ หากนางซุนสูหยินเป็นคนมีน้ำใจยอมจะติดตามเล่าปี่
 มาด้วย จูล่งก็รีบเข้าไปหาเล่าปี่ บอกเนื้อความตามหนังสือของขงเบ้ง
 เล่าปี่ตกใจแต่ยังเป็นห่วงนางซุนสูหยิน จึงขอปรึกษาภรรยา ก่อน จูล่ง
 เกรงว่านางจะไม่ยอมให้ไปจึงชวนเล่าปี่ให้หนีแต่เล่าปี่ไม่ยอมหนี
 แกล้งไปร้องไห้กับภรรยาว่าจากเมืองมานานยังไม่เคยได้ไปเช่นไร
 บิดามารดา นางซุนสูหยินรู้ทัน เพราะตนได้ยินที่จูล่งบอก จึงรับว่า
 นางจะไปด้วย เล่าปี่ว่าขุนกวนกับมารดาคงไม่ให้ไป นางซุนสูหยิน
 จะสามารถแล้วหนีพี่ชายไป เล่าปี่ยินดีรับเรียกจูล่งให้ไปคอยรับที่
 ทางหลวงนอกเมือง ตนกับภรรยาจะหนีไป ครั้นถึงวันขึ้นปีใหมเล่าปี่
 กับภรรยาก็เข้าไปหานางงอก๊กได้ ขอลาไปเมืองต้วนก้วนเพื่อเช่นไร
 ศพบิดามารดาของเล่าปี่ นางงอก๊กได้ก็อนุญาต เล่าปี่จึงพาภรรยาหนี
 ไปกับจูล่งและทหารทั้งห้ำร้อยคนพร้อมกับหญิงคนใช้คนสนิทของ

นางขุนสุหยิน

ขุนกวนกินเลี้ยงเสพสุราหลับไป วันต่อมาเมื่อรู้เรื่องเล่าปี
 พากรรยาหนี จึงสั่งให้ทหารไปตามจับตัวมาให้ได้ ทหารตามไป เล่าปี
 พานางหนีอ้อมไปตามเชิงเขาหลังเมืองฉสองกุ่ม พบทหารของจิวอี้
 ไปสกัดอยู่ จูล่งเห็นจะหนีไปไม่รอดจึงฉีกหนังสือฉบับที่สามของขงเบ้ง
 ออกอ่านดูตามที่ขงเบ้งสั่งไว้ว่าอับจนเมื่อใดให้ทำตาม เมื่ออ่านดูแล้ว
 เล่าปีก็ให้บอกนางขุนสุหยินถึงเรื่องขุนกวนจะทำร้าย ลวงให้มาแต่งงาน
 แล้วจะจับฆ่าเสียเอาเมืองเกงจิ๋วคืน ขอให้นางขุนสุหยินช่วยแก้ไข
 นางขุนสุหยินได้ทราบว่ามีชายเอาตนเป็นเหยื่อล่อเล่าปีก็น้อยใจนักกว่า
 มิได้เห็นแก่พี่น้อง ไม่อาจกลับไปหาขุนกวนอีกต่อไปได้ ต้องช่วยเล่าปี
 ให้พ้นภัย จึงให้คนใช้รับ ขับรถไปร้องถามทหารว่าจะทำร้ายนางหรือ
 นางขุนสุหยินดำเนินาทยทหารว่าจะทำร้ายตนซึ่งเป็นน้องสาวเจ้านายหรือ
 นายทหารทั้งสองตกใจบอกว่าจิวอี้ให้มากอยจับเล่าปี นางขุนสุหยิน
 ก็ดำจิวอี้ด้วยว่าจะทำร้ายน้องเขยเจ้านาย แล้วให้ขับรถฝ่าจั้นไป ทหาร
 ทั้งปวงเกรงนางขุนสุหยินและจูล่งก็แหวกทางให้ผ่านไปได้ ทหาร
 ของขุนกวนตามมาอีก นางขุนสุหยินให้เล่าปีหนีไปก่อน ตนกับจูล่ง
 รอรับหน้านายทหารทั้งปวง เมื่อพบหน้ากันนางขุนสุหยินแกล้งทำ
 เป็นโกรธ ดำว่าทหารว่าจะทำให้ตนกับพี่ชายผิดใจกัน ข้อสำคัญที่
 เดินทางมานี้มารดาอนุญาตแล้ว นายทหารทั้งสี่ที่ตามมาเห็นว่านาง
 กับขุนกวนเป็นพี่น้องกัน หากหักหาญไปขุนกวนเกรงใจมารดาจะ
 ป้ายผิดมาให้แต่พวกตน จึงปล่อยให้ไป

นายทหารอีกสองคนตามมา และว่าขุนกวนโกรธมากถึงตก

ปากให้นางขุนสุหิณีได้ แล้วมาเล่าปีเสียให้ได้ แต่เล่าปีหนีไปนานแล้ว ทหารเดินเท้าตามไปไม่ทัน จึงให้แยกไปบอกจิวี่ส่งเรือเร็วไปสกัดไว้ เล่าปีเดินทางไปถึงชายทะเล หาเรือข้ามฟากไปเมืองเกงจิวี่ไม่ได้ก็มีความทุกข์นัก ได้ยินเสียงทหารตามมายังตกใจกลัวถึงกับร้องไห้ พอดีขงเบ้งนำเรือประมาณยี่สิบลำแล่นมารับ จิวี่ก็ให้ทหารแจวเรือของตนตามไป จะให้ทัน ขงเบ้งจึงส่งเล่าปีกับนางขุนสุหิณีขึ้นบก จิวี่ก็ให้ทหารตามไปทางบกอีก กวนอูมาชุ่มคออยู่ ก็มาพาเล่าปีและภรรยาหนีไปอยู่บนยอดเขา จิวี่ขับทหารออกสู้รบกับกวนอูและอยู่เอียนแต่ไม่ถนัดนักเพราะทหารของจิวี่ไม่ชำนาญบนบกและไม่มีม้าขี่ จึงพ่ายแพ้ต้องถอยหนี จิวี่เห็นเล่าปีและภรรยาอยู่บนเขาจะให้ทหารตามขึ้นไป แต่อยู่ยากกับอันตรายห้ามไว้ว่าไม่มีม้าเห็นจะป่วยการเปล่า จิวี่แค้นใจนัก พิชยาจากแผลเกาทัณฑ์เก่าก็รุมจี้ขึ้นอีกถึงกับสลบไป ทหารจึงพากลับเมืองฉสองกุ่ม

ขุนกวนแค้นใจจะให้ยกทัพไปตีเมืองเกงจิวี่ แต่ที่ปรึกษาห้ามไว้ด้วยเกรงโจโฉจะยกทัพมาอีก ขุนกวนเห็นด้วยว่าควรจะทำให้โจโฉเข้าใจว่าตนกับเล่าปีญาติดีกัน จะได้ไม่ยกทัพมา จึงแต่งหนังสือไปกราบทูลพระเจ้าเหียนเต้ให้แต่งตั้งเล่าปีเป็นเจ้าเมืองเกงจิวี่ เมื่อโจโฉเห็นหนังสือก็ตกใจว่าเล่าปีได้เมืองเกงจิวี่ไว้แล้วยังได้น้องสาวขุนกวนไว้ คงจะตั้งตัวได้ แต่เทียหยกที่ปรึกษาว่าขุนกวนกับเล่าปีเห็นจะแตกออกกันแล้วมิได้รักใคร่โดยสุจริต ที่ทำหนังสือมานี้จะให้ป็นกลอุบายให้เล่าปีไว้ใจ และมีให้โจโฉยกทหารไปตี เทียหยกออกอุบายจะให้เล่าปีขุนกวนแตกออกกัน และว่าขุนกวนนั้นได้อาศัยจิวี่เป็นกำลัง

ความคิด ขอให้โจโลแยกเสีย ตั้งจิวอี้ให้เป็นเจ้าเมืองลำกุน ให้เทียเถาเป็นเจ้าเมืองกังเฮ จิวอี้จะได้กำเริบใจว่าได้รับแต่งตั้งจากพระเจ้าเหียนเต๋ และยกทัพไปตีเมืองเกงจิว เมื่อเล่าปี่รบพุ่งกับซุนกวนจิ้นแล้วค่อยคิดการต่อไป โจโลเห็นชอบด้วย

กลของฝ่ายโจโลได้ผล เมื่อจิวอี้ได้เป็นเจ้าเมืองลำกุนก็อาสาซุนกวนจะกำจัดเล่าปี่ ขอให้ซุนกวนใช้โลซกไปทวงเมืองเกงจิวคืนจากเล่าปี่อีก โลซกก็ไป พอไปถึงขงเบ้งก็สอนให้เล่าปี่แกล้งร้องให้ขงเบ้งจึงออกมาเจรจาเอง ขงเบ้งอ้างว่าเล่าปี่มีความทุกข์ใจอยู่เพราะจะกินเมืองเกงจิวก็ไม่มีที่อยู่ จะไปเอาเมืองเสฉวนตามที่เคยสัญญาไว้เล่าเจ้าเมืองเสฉวนก็เป็นเชื้อพระวงศ์ แลเดียวกับเล่าปี่ เล่าปี่จะยกไปตีเอาเมืองก็เกรงคำครหา โลซกใจอ่อน กลับไปเล่าความให้จิวอี้ฟังตามนั้น จิวอี้โกรธนัก คิดอุบายให้โลซกกลับไปเมืองเกงจิว บอกเล่าปี่ว่าตนจะไปตีเมืองเสฉวนให้เอง โลซกเป็นคนซื่อจึงว่าเมืองเสฉวนนั้นไกลและทางกันดารเห็นจะได้ยาก จิวอี้จึงอธิบายว่าตนมิได้คิดจะไปจริง แต่จะหลอกเล่าปี่ให้เอาเสบียงมาให้หน้าเมืองเกงจิวจะได้จับตัวเล่าปี่ฆ่าเสีย โลซกก็ไปหาเล่าปี่ตามคำจิวอี้

แต่ขงเบ้งรู้ทันความคิดจิวอี้ จึงเรียกจูถ่งมาสั่งงาน ให้จูถ่งรักษาเชิงเทียนไว้ให้มั่นคง หากจิวอี้มาถามถึงเล่าปี่ให้ตอบตามที่ขงเบ้งสั่ง แล้วขงเบ้งแต่งหนังสือฉบับหนึ่งถึงเล่าสองกวนเป้งให้เก็บไว้ และสั่งให้ไปสกดอยู่เหนือหน้าต่างไปเมืองเสฉวน หากจิวอี้ยกทัพผ่านไปให้เอาหนังสือฉบับที่ฝากไว้ไปมอบให้ เล่าสองกวนเป้งบุตรบุญธรรมของเล่าปี่และกวนอุก็ยกทหารไป ขงเบ้งให้กวนอุไปอยู่เมืองกังเหลง

เดียวหุ่ยไปอยู่เมืองจิกุ่ย สองตงไปตั้งอยู่อ่าวกังอัน อูยเอียนไปอยู่ที่
ตำบลอิเหลงอันเป็นทางใกล้เมืองเกงจิวทั้งสี่ทาง แล้วส่งไว้ว่าหาก
เห็นจิวอี้ยกมาถึงเชิงกำแพง ให้ให้รื่องว่าจะจับตัวจิวอี้ แต่อย่าได้ออก
ไปสู้รบ

เมื่อจิวอี้ได้ทราบจากโลซกว่าเล่าปี่สัญญาจะหาเสบียงให้ก็มี
ความยินดี ไปพบซุนกวน แจ้งเนื้อความให้ทราบ ซุนกวนให้ทหาร
ไปช่วยจิวอี้อีกมาก ให้กำแหงเป็นแม่ทัพหน้า และทหารฝีมืออีกมาก
ขงเบ้งรู้ข่าวว่าจิวอี้มาแล้วก็ให้บิติกไปคอยรับจิวอี้อยู่ปากอ่าวแฮเค้า
หากจิวอี้ตามถึงเล่าปี่และขงเบ้งให้บอกว่ายกอยู่หน้าเมืองเกงจิวแล้ว
เสร็จเตรียมงานขงเบ้งก็ชวนเล่าปี่ไปเที่ยวเล่นบนยอดเขาริมเมืองเกงจิว

จิวอี้ยกทัพมาถึงปากอ่าวพบบิติก บิติกส่งข่าวตามขงเบ้งสั่ง
จิวอี้ก็ยกทหารไปอ่าวกังอัน ไม่พบใครก็รีบยกไปถึงเมืองเกงจิว เห็น
เจียบสงบอยู่ก็ให้ทหารไปสอดแนม ปรากฏว่าประตูเมืองปิดอยู่ จิวอี้
จึงขึ้นบกพาทหารส่วนหนึ่งไปถึงกำแพงเมือง เรียกให้เปิดประตู จูล่ง
ก็ตีกลองสัญญาณ เรียกทหารทั้งปวงให้มาประจำเชิงเทิน ร้องบอกจิวอี้
ตามขงเบ้งสั่งว่าหากจะไปตีเมืองเสฉวนก็ให้รีบยกไป เล่าปี่ละอายใจ
เพราะเล่าเจี้ยงเจ้าเมืองเสฉวนเป็นญาติติดพันกันอยู่ ไม่ขอยุ่งเกี่ยวด้วย
หากจิวอี้ได้เมืองเสฉวนแล้วเล่าปี่จะคืนเมืองเกงจิวให้ แล้วจะอพยพ
ไปอยู่ป่า ไม่คิดอ่านทำสงครามอีก

จิวอี้เห็นว่าขงเบ้งรู้ตัวแน่แล้วจึงชักม้ากลับมา พบกวนอู เดียวหุ่ย
สองตง อูยเอียนยกทหารมาจากทางแยกทั้งสี่ทาง ร้องว่าจับตัวจิวอี้
ให้ได้ จิวอี้ไม่รู้ว่าทหารอีกฝ่ายหนึ่งมีมากนักเพียงไรก็ตกใจและเจ็บใจ

ที่เสียรู้งบเบ้งอีก พิชเกาทัณฑ์ในแผลเดิมก็กำเร็บขึ้นถึงกับเป็นลมหมดสติ ทหารก็ประคองมาลงเรือ ทหารมาบอกว่าเห็นเล่าปี่กับขงเบ้งอยู่บนยอดเขานอกเมืองเกงจิ๋ว เสพสุรากันอยู่ จิวยี่แค้นใจนัก อยากจะยกทหารไปจับเล่าปี่ขงเบ้งก็เกรงว่าขงเบ้งจะทำกลอุบาย คิดมานะจะยกไปตีเมืองเสฉวน พอดีขุนกวนให้น้องชายยกทหารมาสมทบ จึงพากันเดินทางไป แต่พอเดินทางไปได้ไม่ไกล เล่าซองค์กับกวนเป้งซึ่งคุมทหารไปสกัดอยู่เอาหนังสือมาให้ จิวยี่อ่านดูรู้เนื้อความที่ขงเบ้งเยาะเย้ยและยั่วโทสะว่าจิวยี่คงไปตีเมืองเสฉวนไม่ได้ ทางเมืองกังตั๋งไม่มีใครเป็นกำลังใจโยยังแค้นอยู่คงยกมาตีเมืองเป็นมั่นคง จิวยี่แค้นใจนักถึงสลบไป จิวยี่รู้ตัวว่าป่วยหนักจึงเขียนหนังสือฉบับหนึ่งให้ทหารนำไปให้ขุนกวน พิชเกาทัณฑ์ก็รุมขึ้นอีก ถึงกับสลบไป เมื่อฟื้นขึ้นแล้วจิวยี่แค้นใจขงเบ้งนัก แหงนหน้าดูฟ้าแล้วร้องว่า เทพดาองค์ใดหนอซึ่งให้เราเกิดมาแล้ว เหตุใดจึงให้ขงเบ้งเกิดมาด้วยเล่า จิวยี่ร้องเช่นนั้นอยู่หลายคำด้วยความแค้นจนถึงสิ้นใจ เมื่อตายนั้นจิวยี่อายุเพียงสามสิบหกปี

ขุนกวนรู้ว่าจิวยี่ตายก็เสียใจนัก จิวยี่ขอให้ขุนกวนตั้งโลศพขึ้นแทนตน ขุนกวนก็ทำตาม โลศพไปขวนบังทองให้มาอยู่ด้วย แต่ขุนกวนเห็นบังทองรูปร่างวิปริต คิ้วใหญ่ จมูกโด่ง หน้าดำ หนวดสั้น ก็ไม่ยินดี ไม่รับเอาไว้ บังทองจึงไปหาเล่าปี่ เล่าปี่เองก็ไม่สู้จะพอใจบังทองนัก เห็นว่ารูปร่างไม่งาม จึงให้ไปเป็นเจ้าเมืองลยเอี๋ย เป็นเมืองเล็กบังทองไปถึง เสียใจว่าเล่าปี่มิได้นับถือก็เอาแต่กินเหล้าแล้วนอน ตื่นขึ้นก็กินเหล้า ชาวเมืองมาฟ้องเล่าปี่ เล่าปี่โกรธ จึงให้เดี๋ยวยุกับขุนเขิน

มัจฉา

มัจฉา

ไปตรวจราชการ เตียวหุยไปถึงก็โกรธว่าบังทองไม่ทำราชการ มีคดีความก็ไม่ตัดสิน บังทองจึงออกตัดสินความ บังทองทำงานว่องไวรวดเร็ว ตัดสินคดีไม่มีผิดพลาดเลย เตียวหุยขุนเขินจึงกลับไปบอกเล่าปี่ พอดีขงเบ้งกลับมาจากราชการนอกเมืองเล่าปี่จึงบอกเรื่องบังทองของเบ้งจึงเตือนเล่าปี่ว่าบังทองคนนี้แหละคืออาจารย์สองซุ มีสติปัญญามาก ควรจะบำรุงเลี้ยงไว้ เล่าปี่จึงให้เชิญบังทองมาเป็นที่ปรึกษาอยู่กับขงเบ้ง ช่วยฝึกสอนทหาร ให้ดูแลกิจการบ้านเมืองทั้งหมด โจโฉทราบข่าวว่าเล่าปี่เกลี้ยกล่อมส้อมสุมทหารไว้เป็นอันมาก คงจะคิดการใหญ่ จึงคิดจะกำจัดเล่าปี่เสีย แต่กังวลด้วยม้าแท่งหันซุยก เจ้าเมืองเสเหลียงซึ่งเป็นศัตรูกันอยู่จะยกมาตีเมืองฮูโต ขุนฮิวจึงออกอุบายให้โจโฉแต่งรับสั่งพระเจ้าเหี้ยนเต้ ตามตัวม้าแท่งมาปรึกษาราชการปราบขุนกวนแล้วจะได้กำจัดเสีย โจโฉเห็นชอบ ส่งหนังสือไป

ม้าแท่งเห็นหนังสือรับสั่งยังระแวงใจโจโฉ จึงหาลูกหลานมาปรึกษา เดิมม้าแท่งลงชื่อเข้าเป็นพรรคพวกกับตั้งสิน เล่าปี่ และคนอื่น ๆ จะกำจัดโจโฉ ม้าแท่งรอดชีวิตมาได้เพราะกลับมาเมืองเสเหลียงได้ก่อนความแตก เล่าปี่ก็หนีไปได้ โจโฉคงยังอาฆาตอยู่แต่จะไม่ใช่ไปก็ไม่ได้เพราะเป็นหนังสือรับสั่งพระเจ้าเหี้ยนเต้ ม้าแท่งให้ม้าเฉียวลูกชายอยู่ดูแลเมืองกับหันซุยก ตัวม้าแท่งกับลูกชายอีกสองคนและหลานชายเดินทางไปเมืองฮูโต ม้าแท่งและลูกชายสองคนเสียที่ถูกโจโฉจับได้ให้ฆ่าเสียหมดสิ้น แต่ม้าตายผู้หลานไปถึงภายหลังจึงหนีกลับไปเมืองเสเหลียงแจ้งข่าวแก่ม้าเฉียว

โจโฉมิได้ยกทัพไปตีเมืองเสเหลียงแต่ให้เตรียมทัพจะไปตีเมือง

กั๋งตั้ง แต่ขณะนั้นเล่าปี่กำลังเตรียมทหารจะไปตีเมืองเสฉวน จึงวาง
อุบายเกณฑ์ทหารไปสมทบกับเดี๋ยวลีลาวที่เมืองหับป้า ยกไปตีเมือง
กั๋งตั้ง ชุนกวนไม่อาจขอทัพเล่าปี่ได้เพราะกำลังจะไปเสฉวน โจโฉ
คงจะตีเมืองกั๋งตั้งได้โดยง่าย หากได้เมืองกั๋งตั้งแล้วจึงค่อยยกไปตี
เมืองเกงจิ๋วและเมืองเสฉวน

ชุนกวนให้โลซกมีหนังสือไปถึงเล่าปี่ ขอทหารมาช่วย เล่าปี่
ปรึกษากับขงเบ้ง ขงเบ้งให้รับปาก แต่วางอุบายมิให้ต้องรบพุ่งเหนื่อย
มาก ให้เล่าปี่เขียนหนังสือไปถึงม้าเจียวให้ยกมาตีเมืองสุโต โจโฉ
จะต้องถอยทัพกลับไปรักษาเมืองหลวง

ม้าเจียวเพิ่งได้ทราบข่าวจากม้าต้ายว่าบิดาถูกโจโฉฆ่าตาย
พร้อมทั้งน้องชายอีกสองคนก็แค้นใจ ร้องให้จนสลบไปกับที่ หันซุย
เพื่อนของบิดาก็บอกว่าโจโฉมีหนังสือมาให้จับม้าเจียวม้าต้ายส่งขึ้น
ไปให้โจโฉแล้วจะตั้งหันซุยให้เป็นเจ้าเมืองเสเหลียงแทน แต่หันซุย
เป็นเพื่อนรักกับม้าเต้งไม่ยอมทำตาม จะช่วยม้าเจียวทำศึก พอดีเล่าปี่
ส่งหนังสือมาให้ยกทัพไป แล้วเล่าปี่จะคุมทหารเมืองเกงจิ๋วไปสมทบ
ม้าเจียวจึงรีบเดินทางไปเมืองสุโต

โจโฉได้ข่าวศึกต้องยกเล็กยกทัพไปตีเมืองกั๋งตั้ง ต้องรักษาเมือง
หลวงแทน ม้าเจียวมีฝีมือในการสงคราม ยึดเมืองเตี๋ยอันได้ แล้ว
ยังยึดด่านดงก้วนได้อีกแล้ว โจโฉยกทหารไปล้อมด่านไว้ออกรบกับ
ม้าเจียว ทัพโจโฉแตก ม้าเจียวตะลุยเข้าไปไล่ฟันโจโฉ โจโฉต้องถอด
เกราะแดงอันเป็นที่สังเกต ดัดหนวดยาวให้สั้น หนีม้าเจียว แต่ก็ยัง
หนีไม่ทัน ม้าเจียวควบม้าเอาทวนไล่แทงโจโฉ โจโฉตกม้าวิ่งไปแอบ

หลังต้นไม้ม้าเฉียวเอาทวนแทงพลาด ไปปักติดต้นไม้อยู่ โจโลจึงหนีรอดไปได้ โจโลวางอุบายยกทหารไปชุมนุมคอยตีกระหนาบ แต่ยังไม่เสียที่ม้าเฉียวอีก โจโลยังระวังความคิดม้าเฉียว ม้าเฉียวก็จ้องจะจับแต่ตัวโจโล แต่ทำสงครามกันมานานยังไม่แพ้ชนะกันเด็ดขาด หันซุ่ยจึงแนะนำให้ม้าเฉียวไปหย่าศึก แต่โจโลต้องการจะให้ม้าเฉียวกินแห่งแกลงใจหันซุ่ย พบหน้าหันซุ่ยก็ทำเป็นชวนคุยแล้วแกล้งให้คนนำหนังสือกลับไปให้หันซุ่ย แต่ในซองนั้นหามีหนังสือไม่ มีแต่กระดาษเปล่า ม้าเฉียวมาเห็นแต่กระดาษเปล่าก็โกรธว่าหันซุ่ยเอาใจไปเข้าด้วยโจโล ซ่อนหนังสือเสีย จึงผิดใจกัน หันซุ่ยไม่มีทางออกจำต้องไปอ่อนน้อมต่อโจโล แต่ยังไม่ทันได้ไปม้าเฉียวก็รบพุ่งด้วยหันซุ่ย โจโลยกทหารตีกระหน่ำซ้ำเติม ม้าเฉียวต้องหนีไป โจโลได้ชัยชนะก็ยกทหารเข้าเมืองหลวง

บทที่ 4 เล่าปี่ตั้งตัว

ทางเมืองเสฉวนเกิดศึกเมืองฮันต๋ง เมืองฮันต๋งเจ้าเมืองชื่อเตียวพ้อ กิดจะตั้งตัวเป็นใหญ่ ได้ข่าวว่าโจโฉขยายอาณาเขตกว้างขวางออกไปมาก ม้าแท่งเจ้าเมืองเสเหลียงก็ถูกฆ่าตาย ม้าเฉียวผู้บุตรไปแก้แค้นก็แตกพ่ายหนีมา โจโฉกำเริบคิดการใหญ่จะมาตีเมืองฮันต๋ง เตียวพ้อเห็นว่าถ้าพึ่งเมืองฮันต๋งคงไม่อาจต่อสู้กับโจโฉได้ ควรตีเมืองเสฉวนให้ได้ก่อน เพราะเมืองเสฉวนนั้นมีเมืองขึ้นถึงสี่สิบหัวเมือง ข้าวปลาบริบูรณ์มาก หากได้เมืองเสฉวนด้วยแล้วจะตั้งตัวเป็นเจ้า

เล่าเจี้ยงเจ้าเมืองเสฉวนรู้ข่าวว่าเตียวพ้อเตรียมทัพจะมาตีเสฉวนก็ร้อนใจ เตียวสงที่ปรึกษาของเล่าเจี้ยงจึงอาสาออกอุบาย เตียวสงนี้รูปร่างดำเตี้ยศีรษะรีตังผลมะตูม จมูกก็เฟิด पनिก็เลี่ยมรูปไม่สมกับวาจา เตียวสงขอให้เล่าเจี้ยงแต่งหนังสือและเครื่องบรรณาการไปอ่อนน้อมโจโฉ ขอให้โจโฉยกทหารไปตีเมืองฮันต๋ง เมื่อทางเมืองฮันต๋งเกิดสงครามย่อมจะมาตีเมืองเสฉวนไม่ได้ เล่าเจี้ยงเห็นด้วย จึงให้เตียวสงเดินทางไป เตียวสงก็นำหนังสือไป และลอบเขียนแผนที่อาณาเขตแคว้นเสฉวนไปโดยละเอียดด้วย แล้วเดินทางไปเมืองฮูโต่ ผ่านไปทางเมืองเกงจิ๋ว ขงเบ้งได้ข่าวก็ให้คนไปตามสอดแนมว่ามีเรื่องอันใด

เตียวสงไปถึงเมืองฮูโต่ ได้เข้าพบโจโฉ แต่เตียวสงเป็นคนปากกล้า เจริญไม่กลัวใครและชอบอวดความรู้ โจโฉไม่ชอบหน้า ถึงกันจนโจโฉโกรธจัดถึงกับจะให้เอาเตียวสงไปฆ่าเสีย แต่ที่ปรึกษา

ห้ามไว้ว่าเตียวสงเป็นแขกเมืองมา เตียวสงถูกโจโจให้ทหารเอาตะบองไล่ตีด้องวิ่งหนีออกมา เตียวสงแค้นนักจึงไปหาเล่าปี่ ขงเบ้งรู้ข่าวให้จูล่งคุมทหารออกไปรับ

เตียวสงขอบเล่าปี่ แนะนำให้ไปยึดเมืองเสฉวนเพราะเล่าเจี้ยงเจ้าเมืองเสฉวนนั้นเป็นคนโหดไม่มีสติปัญญา เตียวฟ้ออยู่ทางเหนือก็จะลงมาตีเมือง ผู้คนจำนวนมากจะไปอยู่กับเตียวฟ้อ หากเล่าปี่ไม่ไปเมืองเสฉวนก็คงตกเป็นของเตียวฟ้อ เตียวสงเอาแผนที่รายละเอียดเกี่ยวกับเมืองเสฉวนให้เล่าปี่ไว้ หากว่าเดินทางไปได้สะดวก และแนะนำเพื่อนในเมืองเสฉวนให้สองคนคือหวดเจ้งกับเบ้งตัด จะให้มาช่วยเล่าปี่คิดการศึก แล้วเตียวสงก็กลับไปเมืองเสฉวน

เตียวสงกลับไปหาเล่าเจี้ยง พรรณาความร้ายกาจของโจโจให้ฟัง แล้วแนะนำให้ไปทำไมตรีกับเล่าปี่ เพราะโจโจเกรงเล่าปี่อยู่ เล่าเจี้ยงเห็นด้วย เตียวสงจึงแนะนำให้ส่งหวดเจ้งเบ้งตัดไปเป็นทูต แล้วแต่งหนังสือเชิญเล่าปี่มาเมืองเสฉวน จะให้ช่วยทำสงครามกับเตียวฟ้อ ให้หวดเจ้งถือหนังสือไปหาเล่าปี่ เบ้งตัดคุมทหารห้าพันไปคอยอยู่กลางทางเพื่อรับเล่าปี่

เมื่อเล่าเจี้ยงจะส่งทูตไปเชิญเล่าปี่นั้นที่ปรึกษาหลายคนห้ามไว้ว่าเล่าปี่หากมาอยู่เมืองเสฉวนที่จะยอมเป็นผู้น้อยเห็นจะเป็นไปไม่ได้ การไปเชื้อเชิญมาเท่ากับหาอันตรายมาไว้ในเมือง แต่สงครามภายนอกยังพอจะป้องกันได้เพราะทางเข้าเมืองเสฉวนกันดารมาก หากรักษาด่านไว้ให้เข้มแข็ง คงจะไม่มีผู้ใดมาตีได้ เล่าเจี้ยงไม่ฟัง เพราะคิดว่าเล่าปี่เป็นแซ่เดียวกัน คงไม่ทำอันตรายกับพี่น้อง

เมื่อเล่าปี่ได้รับหนังสือของเล่าเจี้ยงก็จัดแจงเดินทางไป แต่ยัง
ไม่ไว้วางใจทางเมืองเกงจิ๋วเพราะมีศัตรูอยู่รอบด้าน จึงพาบังทอง อยู่เอียน
ของตง กับทหารจำนวนหนึ่งไปด้วยกัน ให้ขงเบ้ง กวนอู เตียวหุย จูล่ง
อยู่รักษาเมืองเกงจิ๋ว กวนอูอยู่เมืองซงหยง จูล่งไปรักษาเมืองก้าเหลง
เตียวหุยเป็นกองตระเวนรักษาหัวเมืองที่ดีได้ใหม่ทั้งสี่เมือง

เล่าเจี้ยงทราบข่าวว่าเล่าปี่มาแล้วก็จัดแจงทหารออกไปรับ
ด้วยตนเอง ที่ปรึกษาหลายคนห้ามไว้ว่าไม่ควรออกไป อาจจะมีอันตราย
ได้ เล่าเจี้ยงไม่เชื่อ ออกไปรับเล่าปี่ เล่าปี่จะทำร้ายเล่าเจี้ยงก็ทำไม่ลง
พอดีมีข่าวว่าเตียวพ้อยกทัพมา เล่าเจี้ยงจึงให้เล่าปี่ไปช่วยรักษาด่าน
ป้องกันเตียวพ้อ เล่าปี่ก็ไป เล่าเจี้ยงนั้นเมื่อที่ปรึกษาท้วงเรื่องเล่าปี่
หลายครั้งเข้าก็ชักงัดเล จึงให้ทหารไปรักษาด่านอีกด้านหนึ่งเพื่อป้องกัน
เล่าปี่

ทางซุนกวนเมื่อรู้ว่าเล่าปี่ไปเมืองเสฉวนก็คิดการจะตีเมือง
เกงจิ๋ว แต่นางงอก๊กไถ่ไม่ยอมเกรงว่าลูกสาวของตนจะเป็นอันตราย
เตียวเจียวจึงแนะนำซุนกวนให้หลอกนางซุนสูหยินว่ามารดาป่วย
ให้นางเดินทางมาเยี่ยมเยียน และให้พาบุตรเล่าปี่มาด้วย ทางเมือง
เกงจิ๋วจะต้องเอาเมืองมาแลกเล่าเสี้ยนไป เพราะเล่าปี่มีบุตรคนเดียว
เท่านั้น นางซุนสูหยินได้ข่าวมารดาป่วยก็จัดแจงพาคนใช้และบุตร
ของเล่าปี่ลงเรือจะไปเยี่ยมมารดา จูล่งรู้เข้ารีบไปห้ามไว้ นางซุนสูหยิน
ไม่ยอม จูล่งจึงกระโดดลงเรือ ชิงเอาอาต๋ามาจากนางซุนสูหยินได้
แต่ขึ้นบกไม่ได้ พอดีเตียวหุยตามมา จูล่งจึงขึ้นเรือของเตียวหุย พา
อาต๋ากลับเมือง ปล่อยให้นางซุนสูหยินไปเยี่ยมมารดา

เมื่อไปถึงขุนกวนเห็นว่านางนำเอาเตามาไม่ได้ ก็คิดการไปตีเมืองเกงจิว พอดีใจโดยกัทพมา ขุนกวนจึงต้องเลิกความคิด หันไปรบกับโจโฉ รบกันอยู่เดือนเศษจนเข้าหน้าฝน ขุนกวนจึงแต่งหนังสือถึงโจโฉ ขอให้หย่าศึก โจโฉก็เลิกทัพกลับไปเมืองอุโต

ขุนกวนเสร็จศึกด้านโจโฉ ก็จะไปตีเมืองเกงจิวอีก แต่เดี๋ยวเจียวเนาะว่าควรจะยุยงทางเล่าเจี้ยงให้ระแวงว่าเล่าปี่ไปเข้ากับเตียวพ้อ แล้วทำหนังสือถึงเตียวพ้อให้ยกทัพมาตีเมืองเกงจิว เล่าปี่เล่าเจี้ยงและเตียวพ้อก็จะรบพุ่งติดพันกันอยู่ แล้วจึงค่อยยึดเมืองเกงจิว คงจะได้โดยง่าย ขุนกวนก็ทำตาม

เล่าปี่ได้ข่าวว่าขุนกวนรบกับโจโฉ เป็นห่วงเมืองเกงจิว จึงคิดจะเดินทางกลับ ให้ทหารไปลาเล่าเจี้ยงและขอทหารกับเสบียง เล่าเจี้ยงเริ่มระแวงเล่าปี่แล้วจึงจัดให้เพียงเล็กน้อย เล่าปี่โกรธ บังทองจึงแนะนำให้ตีเมืองเสฉวนเสีย ทำอุบายว่าจะยกทหารไปเมืองเกงจิว เมื่อเล่าเจี้ยงให้นายทหารรักษาด่านมาส่งให้จับนายทหารมาเสีย ยึดด่าน แล้วจึงไปตีเอาเมืองเสฉวน เล่าปี่เห็นด้วย จึงแต่งหนังสือไปลาเล่าเจี้ยง เตียวสงคิดว่าจริงจึงแต่งหนังสือฉบับหนึ่งจะส่งไปให้เล่าปี่ พอดีพี่ชายมาหาจึงรีบซ่อนหนังสือ แต่พอเมาสุราลืมตัวทำหนังสือตกลงไป เตียวซกได้อ่านเข้า ได้ความว่าเตียวสงเอาใจออกห่างจากเล่าเจี้ยง ไปเข้าด้วยเล่าปี่ และยุให้เล่าปี่ตีเมืองเสฉวนก็โกรธ ไปบอกเล่าเจี้ยง เล่าเจี้ยงให้จับเตียวสงฆ่าเสีย ทางเล่าปี่ก็ยึดด่านอีกด่านหนึ่งของเล่าเจี้ยงได้และฆ่านายทหารเสียสองคน

เล่าปี่ยึดด่านแล้วก็ยกทหารจะตีเมืองต่อไป แต่ทางเดินเข้าแคว้น

เสฉวนลำบากมาก มีป่าเขาและช่องแคบมาก ลำพังสองคนและอยู่เย็น
นั้นก็ไม่สามารถช่วยอะไรได้มาก อยู่เย็นเป็นคนใจร้อน ดูถูกสองคน
ว่าชราแล้ว ไม่นับถือ อยู่เย็นออกรบไม่คิดหน้าคิดหลัง แดกฟ่าย
ถอยมา สองคนต้องไปช่วยจึงรอดมาได้ เมื่อจะเข้าตีเมืองลกเสียบังทอง
และเล่าปี่เดินทางแยกกัน บังทองไปทางลัดถูกเกาทัณฑ์ถึงแก่ความตาย
บังทองขณะนั้นอายุเพียงสามสิบหกปี เล่าปี่เมื่อขาดที่ปรึกษาก็น
ปัญหา จะยกเข้าตีเมืองเสฉวนต่อไปก็มีทหารเอกมาด้วยน้อย จึงให้
กวนเป้งรับเดินทางไปตามขงเบ้งมาช่วยคิดอ่าน กวนเป้งก็รับเดินทางไป

เมื่อขงเบ้งจะไปช่วยเล่าปี่นั้น ได้มอบเมืองเกงจิวแก่กวนอูรักษา
ไว้ และขอให้ทำไมตรีกับขุนกวนไ้หมั่นคง จะได้คอยกันศึกโจโฉไว้ได้
ขงเบ้งเดินทางคุมทหารไปกับเตียวหุยและจูล่ง นายทหารอื่นให้อยู่
ช่วยกวนอูรักษาเมือง

เมื่อได้ผู้ช่วย เล่าปี่ตีเมืองได้อีกหลายเมือง แต่ก็ยังไม่อาจยึด
เมืองเสฉวนได้ เล่าเจี้ยงแต่งหนังสือไปขอความช่วยเหลือเตียวฟ้อ
เพราะเตียวฟ้อนั้นแม้จะเป็นศัตรูกันแต่ก็เป็นเมืองใกล้เคียง หากเล่าปี่
ตีได้เมืองเสฉวนก็ไม่แน่ว่าจะยกไปตีเมืองฮันต๋งต่อหรือไม่

ม้าเจียวนั้นเมื่อหนีโจโฉไปได้ก็ไปรวบรวมผู้คนกลับมาตีเมือง
ของโจโฉแตกไปหลายเมือง แต่ม้าเจียวรบเก่งก็จริงปัญญาน้อยมาก
ในที่สุดก็แพ้ ต้องหนีไปอาศัยเตียวฟ้อ เมื่อเล่าเจี้ยงแต่งหนังสือมา
ขอให้เตียวฟ้อไปช่วยรบกับเล่าปี่ ม้าเจียวจึงอาสาไปพร้อมกับม้าด้าย
และเอียวเป็ก ม้าเจียวไม่ชอบหน้าเอียวเป็กเพราะเอียวเป็กเคยทักทวน
เมื่อเตียวฟ้อจะยกลูกสาวให้ม้าเจียว เตียวหุยออกไปรบกับม้าเจียว

ม้าตาย ม้าเฉียวมีกำลังเข้มแข็ง รบกับเตียวหุยจนดึกก็ยังไม่แพ้ชนะกัน เล่าปี่เห็นม้าเฉียวเข้มแข็งนักก็อยากได้ไว้เป็นทหาร ขงเบ้งจึงวางอุบายให้

เล่าปี่แต่งหนังสือถึงที่ปรึกษาของเตียวพ้อซึ่งเป็นคนโลภ พร้อมด้วยของกำนัลมากมาย ขอให้เอียวสงบอกเตียวพ้อว่าที่เล่าปี่ยกทัพมาตีเมืองเสฉวนนั้นเพราะแก้แค้นให้เตียวพ้อ หากเล่าปี่ได้เมืองเสฉวนแล้วจะไม่รุกรานเมืองฮันต๋ง จะสนับสนุนให้เตียวพ้อเป็นเจ้าต่อไป เอียวสงได้ของกำนัลก็เอาหนังสือไปให้เตียวพ้อ และว่าเล่าปี่ก็เป็นอาพระเจ้าเหี้ยนเต้ พระเจ้าเหี้ยนเต้สนับสนุนอยู่ คงจะสามารถสนับสนุนเตียวพ้อได้ เตียวพ้อก็ยินดี จึงให้ม้าเฉียวเลิกทัพกลับเมือง แต่ม้าเฉียวไม่ยอมกลับ จะทำสงครามต่อ เอียวสงจึงยุยงว่าม้าเฉียวคงเอาใจออกห่าง จึงขัดคำสั่ง ม้าเฉียวเป็นคนกำเริบ คงคิดจะตีเมืองเสฉวน ตั้งตัวเป็นเจ้าเมืองแล้วยกทัพไปตีเมืองฮูโต่แก้แค้นโจโฉเป็นแน่ เตียวพ้อก็หลงเชื่อเอียวสง เตียวพ้อจึงแต่งหนังสือส่งไปให้ม้าเฉียวว่าหากไม่ยกทัพกลับก็ให้ตีเมืองเสฉวนแล้วฆ่าเล่าเจี้ยงให้ได้ ตีทัพเล่าปี่ให้แตกกลับไปด้วย ให้ทำให้ได้ครบทั้งสามข้อ มิฉะนั้นจะเอาโทษถึงตาย ม้าเฉียวจึงจำใจยกทัพกลับ

เอียวสงก็ให้คนของตนไปเที่ยวพูดว่าม้าเฉียวจะยกทัพมาตีเมืองฮันต๋ง มิได้กลับมาตามคำสั่ง ม้าเฉียวก็เข้าเมืองไม่ได้ จะไปที่อื่นก็ไม่ได้ มีความทุกข์อยู่ ขงเบ้งจึงจะไปเกลี้ยกล่อมม้าเฉียว แต่เล่าปี่ไม่ยอมให้ไป เกรงจะมีอันตราย พอถึงรุ่งสางข่าวว่ามีชาวเมืองเสฉวนเป็นขุนนางผู้ใหญ่ม้าอ่อนนุ่ม เล่าปี่จึงให้ไปเกลี้ยกล่อมม้าเฉียว ม้าเฉียวตกลงจะมาอยู่กับเล่าปี่ ให้ฆ่าเอียวเป็ก แล้วพาทหารไปอยู่กับ

เล่าปี

เมื่อม้าเจียวไปอยู่กับเล่าปีอาสาไปเจรจาเล่าเจี้ยงให้อ่อนน้อม เล่าเจี้ยงเห็นม้าเจียวไปอยู่กับเล่าปีก็ตกใจถึงสลบ เมื่อฟื้นขึ้นก็คิดเป็น ห่วงชาวเมืองจะลำบากเพราะการสงครามต่อไป จึงยอมอ่อนน้อมต่อ เล่าปี เล่าปีเมื่อได้เมืองเสฉวนแล้วก็จัดแจงการบ้านเมืองจนเรียบร้อย ขงเบ้งแนะนำให้ส่งเล่าเจี้ยงไปอยู่ที่อื่น หากเอาไว้ในเมืองเสฉวนต่อไป มีผู้ยุยงจะลำบากใจ เล่าปีจึงให้เล่าเจี้ยงไปอยู่เมืองกงอัน ในแดนเมือง เก่งจิ๋ว ส่วนกวนอุ๋งรักษาเมืองเก่งจิ๋วอยู่กับจิ๋วฉงและกวนเป้ง

ซุนกวนได้ข่าวว่าเล่าปีได้เมืองเสฉวนแล้วก็คิดจะเอาเมือง เก่งจิ๋วคืนอีก เตียวเจียวแนะนำให้ทำอุบายเอาครอบครัวของจูถัดกิ้นพี่ชาย ขงเบ้งไปจำคุกไว้ แล้วส่งจูถัดกิ้นไปหาเล่าปี ทวงเมืองเก่งจิ๋วคืน เมื่อ ไปถึงจูถัดกิ้นก็แกล้งร้องไห้กับขงเบ้งว่าซุนกวนเอาครอบครัวไปจำ คุกไว้ จะฆ่าให้หมดหากไม่ได้เมืองเก่งจิ๋วคืน ขงเบ้งขอให้เล่าปีคืน เมืองเตียงสา เลงเหลง และสุยเอี้ยงแก่ซุนกวนเพื่อเห็นแก่หน้าจูถัดกิ้น แล้วให้จูถัดกิ้นไปหากวนอุ ขงเบ้งรู้ยั่วว่ากวนอุเป็นคนโง่งง่าย กง ไม่ยอมคืนให้เป็นแน่ จึงได้ทำอุบายเช่นนี้ เมื่อจูถัดกิ้นไปหากวนอุ กวนอุไม่ยอม จูถัดกิ้นไปหาเล่าปี เล่าความให้ฟัง เล่าปีจึงให้จูถัดกิ้น กลับไปบอกซุนกวนว่าตนจะให้กวนอุไปตีเมืองฮันด่งก่อน เมื่อได้ เมืองฮันด่งแล้วจะคืนเมืองเก่งจิ๋วแก่ซุนกวน จูถัดกิ้นก็กลับไปบอก ซุนกวน ซุนกวนโกรธมาก แต่พยายามทำใจเย็นเอาไว้ จะให้ทหาร ไปรักษาเมืองสามเมืองที่เล่าปีตกปากคืนให้ คว้ากวนอุจะทำประการใด แต่เมื่อทหารไปเมืองทั้งสามก็ถูกกวนอุคุมทหารออกมาไล่

ให้กลับ ชุนกวนจึงให้ตามโลชกมาปรึกษา โลชกขอให้ชุนกวนไปตั้งค่ายอยู่ปากน้ำ ให้ทหารชุมนุมอยู่ ตนจะเชิญกวนอูมาเจรจา หากกวนอูไม่ยินยอมจะได้จับฆ่าเสีย

กวนอูมาตามคำเชิญ แต่เมื่อโลชกเจรจาเรื่องการเมืองกวนอูไม่ยอมเจรจาด้วย อ้างว่าเป็นเรื่องของเล่าปี่ โลชกจะให้ทหารทำร้ายกวนอูก็ไม่กล้า และกวนอูยังให้ทหารคอยดูสัญญาณเพื่อมาช่วยตนรบ หากเกิดเหตุร้าย กวนอูแกล้งทำเป็นเมา มือหนึ่งถือง้าว อีกมือหนึ่งจุดมือโลชกไว้ แล้วจึงออกไปนอกค่าย พอตหารของตนมารีบ กวนอูก็กลับไปเมือง โลชกเห็นไม่สมคิดก็ให้ม้าใช้ถือหนังสือไปแจ้งชุนกวน ชุนกวนจึงเตรียมทหารจะไปตีเมืองเกงจิ๋ว หากแต่ได้ข่าวศึกโจโฉจึงยกไปตั้งรับโจโฉแทน

ส่วนโจโฉนั้นเปลี่ยนใจมิได้ยกทัพไปตีเมืองกังตั๋งเพราะที่ปรึกษาคัดค้านว่าทหารจะได้รับความลำบากมากนักเพราะหนทางเดินทัพลำบาก มีแต่ชายทะเล ส่วนเมืองเสฉวนก็ยังไม่ลำบากเพราะทางเดินเป็นชอกเขา มีห้วย เนินสูง ขอให้อยู่บำรุงทหารก่อนจึงค่อยไปตีต่อภายหลัง โจโฉก็เชื่อ เมื่ออยู่ในเมืองหลวงนานเข้าที่ปรึกษาข้างประจบหลายคนแนะนำให้โจโฉตั้งตัวเป็นเจ้า ตำแหน่งวุยอ่อง โจโฉก็เห็นด้วย พระเจ้าเหี้ยนเต้ทรงทราบข่าวก็เกรงว่าโจโฉจะชิงราชสมบัติ นางฮกเฮาเมส่จึงเขียนหนังสือให้ขันทีนำไปให้บิได จะให้คิดการฆ่าโจโฉ ฮกฮ้วนบิदानางฮกเฮาแต่งหนังสือไปถึงชุนกวนและเล่าปี่จะให้ยกมาตีเมืองฮูโต แล้วตนจะเป็นไส้ศึกอยู่ในเมือง แต่โจโฉจับหนังสือได้ จึงจับฮกฮ้วนและครอบครัวญาติพี่น้องมาฆ่าเสียหมดสิ้น

นางชกเฮากับโอรสพระเจ้าเหียนเต๋สอองก็เกิดด้วยนางชกเฮาก็ฆ่าเสียด้วย พระเจ้าเหียนเต๋สอองก็โกรธถึงมเหสีและโอรสมาก โจโลจึงจัดการยกบุตรหญิงของตนให้เป็นพระมเหสี

โจโลยกทัพไปตีเมืองฮันต่ง เตียวพ้อเสียเมืองหนีไป โจโลแต่งหนังสือให้ทหารไปเกลี้ยกล่อมเตียวพ้อด้วยเห็นว่าเป็นคนซื่อหนีไปแต่ตัว มิได้พาเมืองและคลังเสบียงอาหาร แต่เตียวพ้อและน้องชายเกรงว่าโจโลจะทำกลอุบายจึงไม่ยอมไปอ่อนน้อม โจโลทำอุบายให้สินบนเอียวสงเป็นไส้ศึก เตียวโยนน้องชายออกไปรบก็ถูกฆ่าตาย เตียวพ้อจะเข้าเมืองก็เข้าไม่ได้เพราะเอียวสงปิดประตูเมือง ไม่ให้เข้า เตียวพ้อจึงต้องยอมอ่อนน้อมต่อโจโล ส่วนเอียวสงนั้นโจโลให้ฆ่าเสียเพราะเป็นคนอกตัญญู

ชาวเมืองเสฉวนได้ข่าวว่าโจโลตีเมืองฮันต่งได้แล้วก็พากันตกใจกลัว ขงเบ้งจึงแต่งหนังสือให้นำไปให้แก่ซุนกวนว่าจะกินเมืองเกงจิ๋วและเมืองขึ้นทั้งหลายแก่ซุนกวน ขอให้ซุนกวนไปตีเมืองหับป่าของโจโล โจโลจะได้ถอยทหารมาช่วยเมืองหับป่า ทางเล่าปี่จะได้ยกทหารมาตีเมืองฮันต่งไว้ให้กวนอู เมืองเกงจิ๋วจะได้กินแก่เมืองกังต๋งได้ ซุนกวนก็ทำตาม แต่ตีเมืองหับป่าไม่ได้เพราะเตียวเลี้ยวเข้มแข็งนัก ซุนกวนต้องถอยทัพกลับเมือง เตียวเลี้ยวเกรงว่าซุนกวนจะนำทหารมาเพิ่มเติมตีเมืองอีกจึงแต่งหนังสือไปถึงโจโลให้มาช่วย โจโลจึงมิได้ตีเมืองเสฉวน ให้ทหารไปช่วยเมืองหับป่าแทน

ซุนกวนกับโจโลรบกันอยู่จนถึงเดือนเศษ ทั้งสองฝ่ายเอาชนะกันมิได้ ทหารล้มตายเป็นอันมาก เตียวเจียวจึงบอกซุนกวนว่า

ให้ขุนกวนยอมหย่าศึกกับโจโฉเสียเถิด แล้วอ่อนน้อมพอเป็นธรรมเนียม
ปีหนึ่งก็จัดส่งบรรณาการไปให้ ขุนกวนเห็นด้วย จึงให้ทหารไปแจ้ง
ต่อโจโฉ ขอให้โจโฉถอยทัพไป แต่โจโฉไม่ยอมถอยทัพก่อนเพราะ
ถือว่าตนเป็นผู้ใหญ่กว่าขุนกวน ให้ขุนกวนเลิกทัพกลับเข้าเมืองก่อน
ขุนกวนก็ยินยอม โจโฉจึงกลับเมืองสุโต

โจโฉตั้งตัวเป็นเจ้าวุยอ่อง ขั้รถทองเทียมม้า ไปไหนมีเครื่อง
แห่แห่นเหมือนกับเป็นกษัตริย์ โจโฉให้ทหารไปตักแต่งเมืองเจียบกุน
ให้สวยงาม สร้างตำหนักและวัง ซ่อมแซมค่ายคูประตูหอรบให้แข็งแรง
เหมือนเป็นเมืองหลวง เวลาไปมาโจโฉก็ได้พักอยู่ที่นั่น โจโฉมี
บุตรชายสี่คน คือ โจผี โจเจียง โจสิด และโจหิม โจสิดพอใจแต่งโคลง
กลอน นับว่ามีความรู้สมเป็นกวีเอก ส่วนโจผีชอบทำสงคราม หาก
โจโฉไปสงครามไม่เอาโจผีไปด้วย โจผีจะรำร้องขอตามไปด้วยทุกครั้ง
โจผีได้ภรรยาคนหนึ่งเป็นบุตรสะใภ้ของอ้วนเสี้ยวภรรยาของอ้วนฮิว
เมื่อโจโฉตีเมืองของอ้วนสุดได้ โจผีพอใจได้นางเอียนซิมมาเป็นภรรยา
โจโฉก็ยินยอมให้อยู่กินกันมา โจผีเป็นบุตรคนใหญ่ จึงได้เป็นทายาท
ของโจโฉ ได้แต่งตั้งให้เป็นเจ้าเรียกว่า เจ้าซีจู้

เมื่อโจโฉให้ทหารแต่งเมืองเจียบกุนเสร็จแล้วจึงจัดหาดันไม้
ดอกไม้มาปลูกไว้เป็นอันมาก และให้ขุนกวนส่งสัมมาให้ ขุนกวนก็
ให้คนใช้หาบสัมไปส่งโจโฉห้าสิบหาบ มาถึงกลางทางลูกหาบหยุด
พักอยู่ริมเนินเขาแห่งหนึ่ง แลเห็นชายผู้หนึ่งออกมาจากหุบเขา มีเท้า
สั้นข้างหนึ่ง จักขุต่อกรรูปร่างพิกลประหลาดเป็นผู้วิเศษ ห่มเสื้อเขียว
ใส่หมวกสานด้วยหวายตะกั่ว ชื่อโจจู โจจูอาสาหาบสัมให้ พวกลูกหาบ

มีความยินดี โจโฉส่งฝากไปว่าหากไปถึงพระเจ้าวอยอ่อง ให้บอกว่โจโฉ
 คนบ้านเดียวกันฝากคำนับมาด้วย พวกลูกหาบก็รับคำ เมื่อไปถึง
 โจโฉมีความยินดีว่าขุนกวนอ้อนน้อมด้วยใจจริง เอาส้อมมาปอกเปลือก
 ปรากฏว่าไม่มีเนื้ออยู่ข้างในเลย มีแต่เปลือก โจโฉสงสัยมากจึงถาม
 ลูกหาบเหล่านั้น พวกลูกหาบก็เล่าเรื่องโจโฉให้ฟัง พอดีโจโฉมาหา โจโฉ
 อวดว่าตนนั้นมีความรู้มาก รู้เรียกลมและฝน ทำฤทธิ์เหาะไปได้ใน
 อากาศ แทรกศิลาและภูเขาก็ได้ หากโจโฉต้องการความรู้ให้ละสมบัติ
 ไปถือศีลอยู่กับตนในป่า ตนจะสอนให้ โจโฉว่าตนไปไม่ได้เพราะมี
 ราชการมาก โจโฉแนะนำให้มอบงานแก่เล่าปี่ เจ้าเมืองเสฉวน โจโฉโกรธ
 มากกว่าโจโฉที่จริงเป็นไส้ศึกของเล่าปี่ ให้ทหารจับไปขังไว้ ให้อัดข้าว
 อดน้ำถึงเจ็ดวัน โจโฉก็ไม่เป็นอันตราย โจโฉไม่รู้จะทำอย่างไรจึงปล่อย
 โจโฉไว้ตามสบาย โจโฉแกล้งโจโฉจนป่วยหนัก แล้วก็หนีหายไป

ในระหว่างนั้นโจโฉได้ข่าวว่าทางเมืองกังตั๋งเสียทหารเอก
 โลซกถึงแก่ความตาย ส่วนทางเมืองเสฉวนนั้นเล่าปี่ให้เตียวหุยม้าเฉียว
 มาอยู่รักษาเมืองน้อยใกล้เมืองฮันต๋ง คงจะเตรียมตัวมาตีเมืองฮันต๋ง
 เป็นมั่นคง โจโฉให้จัดทหารไปช่วยเสหัวเอี้ยนกับเตียวคับ รักษาเมือง
 ฮันต๋งไว้ แล้วให้เสหัวคั้งคอยส่งข่าวระหว่างเมืองฮันต๋งกับเมืองฮูโต
 ตนเองไปพักอยู่เมืองเจียบกุน ในเมืองหลวงให้อองปิดดูแลอยู่

ขุนนางหลายคนมีใจเกลียดชังโจโฉ คิดจะกำจัดโจโฉอีก ถึง
 กับเผาเมืองฮูโต เสหัวคั้งจัดการจนราบคาบปราบปรามพวกที่คิดร้าย
 ต่อโจโฉได้จนหมด เมื่อโจโฉรู้เข้าก็ให้ฆ่าขุนนางที่เอาใจออกห่างเสีย
 เป็นอันมาก อองปิดต้องอาวุธบาดเจ็บถึงแก่ความตาย โจโฉจึงให้โจฮิว

คูแฉะราชการแทน

เดี๋ยวหุ่ยให้ม้าเฉี่ยวออกไปตีทหารโจโจทัยกมา ม้าเฉี่ยวเห็น
โจหองยกทหารมามากเพื่อช่วยเดี๋ยวกับกับเสหัวเอียน จึงให้ส่งข่าว
ไปถึงเดี๋ยวหุ่ยซึ่งอยู่เมืองปาสไหย้ยกทหารมาช่วย เดี่ยวหุ่ยก็มา เดี่ยวหุ่ย
รบกับเดี๋ยวกับ ไม่แพ้ชนะกัน เดี๋ยวกับเห็นว่าทหารของตนสู้ทหาร
ของเดี๋ยวหุ่ยไม่ได้ก็ให้รักษาค่ายมั่นไว้ เดี่ยวหุ่ยให้ทหารไปดำทำรบ
เดี๋ยวกับก็เฉยเสีย ให้ทหารเล่นมโหรีอยู่ เดี่ยวหุ่ยจึงออกอุบายแกล้ง
เสพสุราเมาทุกวัน เพื่อให้เดี๋ยวกับตายใจ เดี๋ยวกับคิดว่าเดี๋ยวหุ่ยรอ
ตนออกมารบ ตนไม่ออกไปจึงเสพสุราเมา เดี๋ยวกับจึงเข้าตีค่ายของ
เดี๋ยวหุ่ย พบแต่รูปหุ่นเสพสุรา พอจะออกจากค่ายก็ถูกโจมตีกระหนาบ
จากเดี๋ยวหุ่ยและอยู่เอียน เดี๋ยวกับก็แตกหนีกลับไป เดี๋ยวกับพ่ายแพ้
อีกหลายครั้งกลับไปหาโจหอง โจหองให้เดี๋ยวกับไปตีด่าน เบ้งตัด
งักจุ่นนายด่านทานกำลังเดี๋ยวกับไม่ได้ จึงแจ้งไปทางเมืองเสฉวน
สองตงอาสาไปรบกับเดี๋ยวกับ สองตงไปกับเจียมหงันอันเป็นคนชรา
ด้วยกันแต่ยังมีกำลังฝีมือดีอยู่ สองตงตีทหารเดี๋ยวกับแตกไปได้ โจหอง
ส่งทหารเอกไปช่วยเดี๋ยวกับรบ สองตงทำอุบายถอยหนีหลายครั้ง
เบ้งตัดนายด่านลอบส่งข่าวไปถึงเล่าปี่ว่าสองตงรบแพ้หลายครั้งแล้ว
เล่าปี่เป็นห่วงจึงส่งเล่าสองบุตรเลี้ยงคุมทหารไปช่วยสองตง สองตง
ตีทัพของเดี๋ยวกับกับเสหัวซงแตกกลับไปเมืองฮันต่ง เล่าปี่ขงเบ้งจึง
จัดทหารจะไปตีเมืองฮันต่งให้ได้เวลานั้นเลยทีเดียวน

สองตงอาสาไปตีด่านซึ่งเสหัวเอียนรักษายู่ เล่าปี่ขงเบ้งเห็น
ว่าสองตงชราแล้วจึงห้ามปราม สองตงไม่ยอมฟัง ขันยกทหารไปจนได้

ขงเบ้งจึงให้จูหล่ง เล่าสอง เบ้งตัด ยกทหารตามไปคอยช่วยเหลือ เพราะ
 แสหัวเอียนนี้มีฝีมือยิ่งกว่าเตียวคับและเป็นทหารเอกที่โจโฉไว้วางใจมาก
 แสหัวเอียนเห็นว่าเตียวคับรักษาด่านแรกไว้ไม่ได้แล้ว จึงให้ทหารไป
 แจ้งข่าวโจหอง โจหองก็ส่งข่าวไปถึงโจโฉ โจโฉหายป่วยแล้วจึงเกณฑ์
 ทหารจำนวนมาก ยกไปช่วยเมืองฮันต่ง ให้แสหัวตุ้นเป็นกองหน้า
 ยกไปก่อน โจฮิวเป็นทัพหลัง โจโฉเป็นทัพหลวงยกไปถึงกองทัพโจหอง

แสหัวเอียนยกทหารไปต่อสู้กับสองตง แสหัวเอียนเป็นคน
 โมโหง่าย แม้จะมีฝีมือสูง แต่เวลารบพุ่งไม่มีใครจะใช้เวลาคิดจึงเสียที่
 ถูกสองตงฆ่าตาย และสองตงยึดค่ายของแสหัวเอียนได้ เล่าปี่เห็น
 สองตงได้ชัยชนะมากก็ให้บำเหน็จรางวัลและเลื่อนตำแหน่งให้ตาม
 สมควร

สองตงอาสาไปตีเสบียงของโจโฉที่ค่ายฮันซุข ขงเบ้งไม่ไว้วางใจ
 ให้จูหล่งไปด้วย เมื่อไปถึงสองตงเข้าตีค่ายก่อน แต่ไม่ได้ชัยชนะ จูหล่ง
 ยกทหารสมทบไปช่วยแก้เอาตัวสองตงออกมาได้ เล่าสองเบ้งตัดก็ยก
 ทหารไปเผาเสบียงเสียสิ้น โจโฉจึงต้องถอยทัพไปเมืองลำเต่ง เล่าปี่ก็
 เข้าตั้งค่ายที่ฮันซุข โจโฉยกทหารมาจะตีฮันซุขคืน แต่ต้องพ่ายแพ้
 ถอยกลับไป แล้วเล่าปี่ขงเบ้งยังยึดเมืองลำเต่งได้ด้วย โจโฉต้องถอยทัพ
 เตียวหุยอยู่เอียนยกทหารตามไปตีเสบียงของโจโฉอีก โจโฉพ่ายแพ้
 แก่เตียวหุย หากโชคดีใจเจียงถูกชายคนที่สองของโจโฉยกทหารมา
 ช่วย โจเจียงนี้รักการขี่ม้ายิ่งเกาทัณฑ์ มีฝีมือรบพุ่งเป็นอันมาก โจโฉ
 ให้ทหารไปปราบกบฏเมืองไคกู่ เมื่อปราบกบฏได้แล้วโจเจียงได้ข่าว
 บิดามาอยู่ด่านเองเป่งกวนรบกับเล่าปี่จึงยกทหารมาช่วย

เล่าสองกับเบ้งตัดอาสาเล่าปี่ไปรบกับโจเจียง โจเจียงและทหาร
สู้ไม่ได้เพราะม้าเฉียวและงอหลันยกมาสมทบกับเล่าสองเบ้งตัดอีก
โจโจจึงถอยทหารไปอยู่หุบเขาเสียดก๊ก โจกังวลอยู่ว่าจะถอยทัพดี
หรือตั้งค่ายสู้ต่อดี พอดีทหารเอาไก่ต้มมาให้ โจโลกินเนื้อไก่หมดแล้ว
เหลือแต่กระดูก โจโลหยิบขาไก่ขึ้นมาดูคิดว่าจะทิ้งเสียบ้างก็เสียดาย
เพราะรสชาติอร่อย เหมือนกับการสงครามนี้จะเลิกเสียบ้างก็อภัย แต่จะ
รบต่อก็ยังได้ชัยชนะยากนัก พอดีแฮหัวตุ้นเข้ามาถามว่าจะให้ขาน
ยามว่าอะไร โจโลก็พลอตตอบไปว่าขาไก่ แฮหัวตุ้นจึงให้ทหารขาน
ยามว่าขาไก่ เอียวสัวสมุหนับนุชก็ทราบดีว่าความคิดของโจโล จึงให้
พรรคพวกเตรียมเก็บของ แฮหัวตุ้นจึงให้ทหารของตนเตรียมเก็บของ
บ้าง โจโลรู้เข้าโกรธว่าเอียวสัวรู้ทัน โจโลไม่ชอบเอียวสัวอยู่แล้ว
เพราะชอบอวดรู้ทันโจโลอยู่เสมอ จึงให้เอาเอียวสัวไปฆ่าเสียว่าเพราะ
ทำให้ทหารเสียน้ำใจ

รุ่งขึ้นโจโลให้ทหารยกทัพออกจากหุบเขาเสียดก๊ก อูยเอี้ยน
คุมทหารมาสกัดอยู่ อูยเอี้ยนเอาเกาทัณฑ์ยิงถูกปากโจโล ฟันน้ำหัก
สองซี่ตกจากหลังม้า อูยเอี้ยนจะจับตัวโจโลไว้ พอดีบังเต็กนายทหาร
ของโจโลมาช่วยไว้ทัน บังเต็กคนนี้เดิมเป็นทหารของม้าเฉียว เมื่อ
ม้าเฉียวไปอยู่กับเตียวฟ้อเจ้าเมืองฮันต๋ง บังเต็กก็ไปอยู่ด้วย แต่เมื่อ
ม้าเฉียวไปรบกับเล่าปี่นั้นบังเต็กป่วยอยู่มิได้ไปรบด้วย เมื่อม้าเฉียว
ไปสามิภักดิ์ต่อเล่าปี่บังเต็กยังอยู่ในเมืองฮันต๋ง เตียวฟ้อเลี้ยงไว้ เมื่อ
เตียวฟ้อเสียเมืองแก่โจโล โจโลเกลี้ยกล่อมเอาบังเต็กมาอยู่ด้วย บังเต็ก
ได้ช่วยทำสงครามให้โจโลเป็นกำลังสำคัญคนหนึ่ง

โจโลแพะหลายครั้ง มาครั้งนี้ถูกเกาทัณฑ์บาดเจ็บ นอนป่วย
ในรถ จึงให้ถอยทัพกลับ ให้บังเด็กคุมทัพหลังกมา เล่าปี่จึงได้เมืองฮันต๋ง
เล่าปี่เมื่อได้เมืองฮันต๋งแล้วก็ตั้งตัวเป็นเจ้า แล้วให้ทหารถือ
หนังสือไปถวายพระเจ้าเหียนเต๋ แต่โจโลยึดหนังสือไว้ มิได้ถวาย
และคิดการจะไปรบเล่าปี่อีก สุมาอี้ห้ามไว้และแนะนำให้โจโลไปยุยง
ซุนกวนให้ทวงเมืองเกงจิ๋วอีก หากเล่าปี่และซุนกวนทำสงครามกัน
จึงค่อยยกทหารไปตีเมืองฮันต๋งและเมืองเสฉวน โจโลก็เห็นด้วย

ซุนกวนยังลังเลอยู่ว่าจะเข้าด้วยโจโลหรือเล่าปี่ดี จูถัดกินอาสา
ไปหากวนอู จะทำไมตรีด้วยการขอลูกสาวกวนอูแก่ลูกชายของซุนกวน
ซุนกวนก็ให้ไป แต่กวนอูไม่ยอมขอลูกสาวให้ ซุนกวนโกรธให้เตรียม
ทหารจะไปรบเมืองเกงจิ๋ว และแต่งหนังสือไปแจ้งโจโลให้เตรียมทัพ
ไปช่วยรบเมืองเกงจิ๋ว

ขงเบ้งได้ข่าวโจโลกับซุนกวนจะไปตีเมืองเกงจิ๋ว จึงให้เล่าปี่
แต่งหนังสือไปเมืองเกงจิ๋วให้กวนอูยกทหารไปตีเมืองฮ้วนเสี้ยวของ
โจโลเสียก่อน ข้าศึกจะได้ย่อท้อ กวนอูก็ยกทัพไปตีเมืองซงหยงก่อน
แล้วยกไปเมืองฮ้วนเสี้ยว โจโลก็จัดแจงทหารจะให้ไปจับกวนอู ให้
บังเด็กเป็นทัพหน้า นายทหารหลายคนไปคัดค้านกับโจโลว่าบังเด็ก
คนนี้เดิมเป็นนายทหารของม้าเจียว พี่ชายก็อยู่กับเล่าปี่ ไม่น่าไว้วางใจ
โจโลเรียกบังเด็กมาบอกว่าจะไม่ให้เป็นแม่ทัพหน้า บังเด็กก็สาบานตน
ต่อโจโล ขอไปรบด้วยกวนอู บังเด็กก็เตรียมทหารไปและให้ทหาร
เอาโลงไปด้วยว่าจะเอาไปใส่ศีรษะกวนอู กวนอูได้ยินข่าวก็โกรธ ยก
ทหารมารบด้วยบังเด็ก กวนเป๋งบุตรเลี้ยงออกไปรบกับบังเด็กแทน

กวนอู ไม่สามารถเอาชนะบังเต็กได้ กวนอูจึงออกไปรบกับบังเต็กเอง แต่ก็ไม่เอาชนะกันไม่ได้ ต่างฝ่ายต่างถอยเข้าค่าย

บังเต็กออกรบกับกวนอูอีก บังเต็กแกล้งถอยหนี กวนอูตามไป บังเต็กยิงเกาทัณฑ์ถูกไหล่กวนอูบาดเจ็บ จึงต้องพักรักษาตัว บังเต็กให้ทหารมาทำรบ กวนอูก็มีได้ออกไปจนหายป่วย ออกไปรบกับบังเต็ก จับบังเต็กได้ให้มาเสีย

แต่กวนอูก็ยังตีเมืองอ้วนเสี้ยวไม่ได้ แล้วยังถูกเกาทัณฑ์ที่ไหล่ อีกข้างหนึ่งเข้าอีก ทหารทั้งปวงจะให้กวนอูถอยทัพกลับเมืองเกงจิว กวนอูไม่ยอม พอดีหมอฮัวโต้มารักษา ทหารจึงให้ไปรับมารักษา ตัวกวนอู หมอฮัวโต้ม่าแผลชำระทำความสะอาด แล้วใส่ยาให้ และสั่งไว้ว่าให้ระงับความโกรธไว้ร้อยละวัน มิฉะนั้นยาพิษในแผลจะกำเริบ ขึ้นอีก หากครบร้อยละวันแล้วระงับความโกรธไว้ได้ แผลจึงจะหายสนิท

ทางซุนกวนนั้นได้หนังสือจากโจโฉอีกให้ไปตีเมืองเกงจิว และทหารยังมาส่งข่าวว่ากวนอูไปตีเมืองอ้วนเสี้ยว ละเมืองเกงจิวไว้ หากยกไปตีเห็นจะได้ไม่ยาก ลิบองอาสาจะไปตีเมืองเกงจิว แต่พอไปถึงด่านเห็นเมืองเกงจิวเตรียมมั่นคง มีผู้คนรักษาไว้มากก็ตกใจ ว่าคงจะตีเมืองเกงจิวไม่ได้ จึงอุบายไปแจ้งซุนกวนว่าตนป่วย

ลกซุน บุตรเขยของซุนเช็ก ทำราชการอยู่กับซุนกวนสงสัย ว่าลิบองจะแกล้งป่วยจึงอาสาซุนกวนไปเยี่ยมลิบองดูเหตุการณ์ ลกซุนไปถึงรู้ที่อยู่ลิบองแกล้งป่วย จึงแนะนำอุบายให้ว่าจะให้ได้เมืองเกงจิว โดยไม่ต้องลำบากเลย ลิบองก็ทำตามลกซุน ลกซุนจึงให้ลิบองแกล้งทำเป็นป่วยต่อไป ตนจะอยู่รักษาด่านแทน ลกซุนคนนี้อายุยังน้อย

มิได้มีชื่อเสียงแต่อย่างใด กวนอูรู้ว่าซุนกวนให้เด็กมารักษาด่านก็คงวางใจยกทหารไปตีเมืองอ้วนเสี้ยวอีก ลกซุนจึงยกทหารไปตีเมืองเกงจิว คงจะได้โดยง่าย

เมื่อลกซุนไปรักษาด่านเส้เก้าแทนลิบองก็แกล้งให้ทหารเอาบรรณาการไปให้กวนอูขอเป็นไมตรีด้วย กวนอูเห็นลกซุนเป็นเด็กและถ่อมตัวก็พอใจ ไม่คิดว่าเมืองกังตั๋งจะยกทหารมาตีเมืองเกงจิว กวนอูจึงมิได้เตรียมการรักษาเมืองอย่างแข็งขันเหมือนแต่ก่อน ตนเองก็ยกไปเมืองอ้วนเสี้ยว ลิบองก็ยกทหารมายึดเมืองเกงจิว เมืองกังอันและเมืองลำกุนได้

โจหยินอยู่รักษาเมืองอ้วนเสี้ยวถูกกวนอูล้อมไว้ โจโฉส่งทหารมาช่วย กวนอูเห็นว่านายทหารที่来帮助เมืองอ้วนเสี้ยวคือซี้หลงมีกำลังมากก็เป็นห่วง ให้กวนเป๋งออกไปรบกับซี้แพ้ว กวนอูยังป่วยอยู่แต่มิได้ย่อท้อ ยกทหารออกไปรบกับซี้หลง และถูกโจหยินตีกระหนาบเข้ามา จึงแตกทัพ ทั้งค่าย พอดีม้าใช้มาส่งข่าวว่าเสียเมืองเกงจิวแก่ลิบองแล้ว กวนอูเสียใจนัก รีบส่งทหารไปขอกองทัพเล่าปี่มาช่วยตีเมืองเกงจิวคืน แต่เมื่อกวนอูยกทหารจะมาตีเมืองคินนั้้น พวกทหารได้ข่าวว่าลูกเมียมิได้เป็นอันตรายก็พากันหนีทัพเข้าเมืองเกงจิวไปเป็นอันมาก กวนอูโกรธให้ทหารเข้าตีเมืองแต่ทหารของซุนกวนมาต้านทัพไว้ กวนอูเข้าเมืองไม่ได้ให้นำข้าทหารที่หนีเป็นอันมากจึงออกไปตั้งค่ายอยู่เมืองเป็กเสี้ยวรอกองทัพจากเสฉวนมาช่วย

เล่าปี่ได้ข่าวกวนอูเสียเมืองเกงจิวก็สั่งเล่าฮองเบ้งตัดยกลงทหาร

ไปช่วย แต่เล่าสองไม่ค่อยถูกกับกวนอู เบี่ยงตัดเกรงกลัวทหารเมือง
กั๋งตั้งไม่อยากจะไป จึงยุยงเล่าสองมิให้ยกทหารไปช่วย เล่าสองนี้เป็น
บุตรเลี้ยงของเล่าปี่ แต่กวนอูไม่ชอบเล่าสองว่าเล่าปี่มีบุตรอยู่แล้วไม่
ควรเลี้ยงลูกผู้อื่นอีก เล่าสองก็น้อยใจกวนอูอยู่ เมื่อเบี่ยงตัดยุยงเช่นนี้
จึงไม่ยอมยกทหารไปช่วยกวนอู

กวนอูเสียทหารหนีมาอยู่เมืองเป็กเสียบ คอยกองทัพเล่าสอง
มาช่วยก็ไม่เห็นยกมา จูถัดก็ขึ้นมาเกลี้ยกล่อมจะให้อ่อนน้อมต่อขุนกวน
กวนอูไม่ยอมอ่อนน้อม ตกกลางคืนจึงแบ่งทหารให้อยู่รักษาเมือง
ตนเองพาทหารจำนวนหนึ่งออกจากเมืองจะไปเมืองเสฉวน ทหาร
ของขุนกวนล้อมจับกวนอูได้ ขุนกวนพยายามเกลี้ยกล่อมกวนอูก็
ไม่สำเร็จจึงให้ฆ่ากวนอูและกวนเป้งบุตรเลี้ยงเสีย กวนอูเมื่อตายนั้น
อายุได้ห้าสิบแปดปี กวนอูตายไปเป็นอสุรกายอยู่ในภูเขาวนหยกลัน
คนทั้งปวงนับถือปลุกเสกเทพารักษ์ให้กวนอูอาศัยอยู่บนยอดเขานั้น
แต่กวนอูมีความแค้นลิบองนัก เมื่อขุนกวนเลี้ยงโต๊ะอยู่ อสุรกายกวนอู
เข้าสิงลิบอง ลิบองถึงแก่ความตาย

ขุนกวนเกรงว่าเล่าปี่จะอาฆาต ยกทหารมาตีเมืองกั๋งตั้งแก้แค้น
ให้กวนอู จึงอุบายตัดศีรษะกวนอูส่งไปให้โจโฉ หวังจะให้เล่าปี่คิดว่า
โจโฉเป็นผู้วางแผนคิดฆ่ากวนอู เล่าปี่จะได้ไปตีเมืองฮูโต่แทน แต่สุมา
อูรู้ทันกลอุบายของขุนกวนจึงให้โจโฉต่อหีบฝังศีรษะกวนอูอย่างขุนนาง
ผู้ใหญ่ เล่าปี่จะได้ไม่โกรธเคือง เมื่อโจโฉดูศีรษะกวนอนั้น อสุรกาย
กวนอูสำแดงเดชอีก โจโฉเห็นศีรษะกวนอูปากอ้าตาเหลือกเกลือกกลอก

ไปมา โฉโฉดกใจถึงกับสลดลง เมื่อฟื้นขึ้นจึงให้ทหารนำศีรษะกวนอู
ไปฝังไว้ตามคำแนะนำของสุมาอี้ และคอยดูเหตุการณ์ว่าเมื่อไรเล่าปี่
จะยกทัพมาตีเมืองก่งตั้ง หากผู้ใดพ่ายแพ้ตนจะยกทัพไปซ้ำเติมยึด
เมืองเสีย

บทที่ 5

โจโจเล่าปีสิ้นสุดบุญ

เล่าปีตั้งตัวเป็นเจ้าอยู่เมืองเสฉวน ภรรยาตายแล้ว นางซุนฮูหยิน ก็กลับไปอยู่กับมารดา หอมเจิ้งจึงแนะนำให้รับนางจื่อมาเป็นภรรยา มี บุตรด้วยกันสองคน คนหนึ่งชื่อเล่าเอ๋ง คนหนึ่งชื่อเล่าลิ เมื่อกวานอู ตายนั้นเล่าปีฝันร้าย เห็นกวานอูมาหา ขอให้แก้แค้นให้ด้วย เล่าปีไม่สบายใจ ขงเบ้งพยายามพูดแต่เรื่องดี ๆ เล่าปีก็ยังเป็นทุกข์อยู่ พอดี นายทหารคนหนึ่งมาพบ นายทหารคนนี้คือเลียวฮัว เลียวฮัวได้อาสา กวานอูมาจะขอทัพเล่าสองเบ้งตัดไปช่วยกวานอู เล่าสองเบ้งตัดไม่ยอมไป เลียวฮัวจึงเดินทางมาจนถึงเมืองเสฉวน เล่าปีทราบเล่าสองเบ้งตัด ทำمينเฉยต่อกวานอูก็โกรธนัก เกรงว่ากวานอูจะต้องเป็นอันตราย จะให้เลียวฮุยไปช่วยพร้อมด้วยตัวเล่าปีเอง แต่ยังไม่ทันข้ามวันก็มีทหาร มารายงานว่ากวานอูกับบุตรบุญธรรมถูกทหารซุนกวานจับได้ ให้ฆ่า เสียแล้วทั้งพ่อและลูก

พระเจ้าเล่าปี่ร้องไห้ถึงสลบไป เมื่อฟื้นขึ้นก็เอาแต่ร้องไห้อยู่ หลายวัน ขงเบ้งได้ข่าวเรื่องซุนกวานส่งศิษะกวานอูไปให้โจโจก็เข้าใจ กลอุบายของซุนกวาน ทางโจโจให้แต่งการศพกวานอูสมศักดิ์แล้วฝัง ไว้ เล่าปีจะยกทัพไปรบซุนกวาน ขงเบ้งห้ามไว้ ว่าหากยกไปรบโจโจ ก็เท่ากับเสียรู้ซุนกวาน หากรบซุนกวานก็เสียรู้โจโจ ใครแพ้โจโจจะ ข้ำเติมเอา ขอให้ใจเย็นไว้ก่อน หากซุนกวานรบกับโจโจเมื่อไร จึงจะ ข้ำเติมต่อภายหลัง เล่าปีจึงค่อยสงบอยู่ได้

ส่วนโจโจกลับมีความทุกข์ หลับตาลงเมื่อใดก็เห็นแต่หน้า

กวนอู มีความกลัว ขุนนางแนะนำให้สร้างวังใหม่หนีปีศาจ โจโฉจึงให้หาช่างฝีมือดีมาออกแบบวังใหญ่โต มีตำหนักถึงเก้าหลัง มีห้องพระโรงใหญ่ แต่ตึกนั้นใหญ่มาก ต้องหาไม้ใหญ่มาทำอกไก่ ช่างขอให้ตัดต้นสาละที่ชายป่าใกล้ศาลเทพารักษ์ ต้นไม้นั้นสูงตรง และใหญ่ แต่คนงานตัดไม้ไม่ได้ จะใช้เครื่องมืออะไรก็ตัดไม่เข้า ผู้เฒ่าผู้แก่ขอร้องโจโฉมิให้ตัด เพราะว่าเป็นที่สถิตของเทพารักษ์ โจโฉไม่ยินยอม ชักดาบออกฟันต้นไม้นั้น ได้ยินเสียงปีศาจร้องให้ ยางไม้ไหลออกมาเหมือนโลหิต โจโฉตกใจกลัวรีบกลับวัง นอนหลับฝันเห็นเทพารักษ์มาดวาทว่าไม่ยินดีให้ต้นไม้มานำมาทำที่อยู่แห่งพระเจ้าเหี้ยนเต้ และใช้ดาบฟันโจโฉ

เมื่อตื่นขึ้นโจโฉปวดศีรษะเป็นกำลัง จึงให้ทหารไปตามหมอฮัวโตมารักษา หมอฮัวโตนี้ผ่าตัดก็ได้รับการรักษาไข้ก็หาย เมื่อหมอฮัวโตมาถึง ตรวจโรคโจโฉแล้วว่าโรคของโจโฉนี้กินยาไม่หาย ต้องผ่าตัดศีรษะชำระโรคในศีรษะให้หมดจึงจะหายขาด โจโฉโกรธนัก หาวว่าหมอฮัวโตคิดฆ่าตน ให้ทหารจับไปขังไว้จนหมอตายไปในคุกนั้น ก่อนตายหมอได้ให้ตำราไว้แก่ผู้คุม แต่ภรรยาผู้คุมเห็นว่าหมอเองก็ตายในคุก ไม่ต้องการให้สามีของตนเป็นเช่นนั้นจึงเอาตำราไปเผาไฟเสีย ผู้คุมเห็นเข้าจึงไว้ได้สองสามใบ เป็นตำราตอนหมอตอนเปิดตอนไก่ วิชาแพทย์ของหมอฮัวโตจึงสูญไป

โจโฉป่วยหนัก มองเห็นนางฮกเฮา นางดั่งกฤษ หุย ตังสิน กับบรรดาผู้คนที่ตนนำพากันมาทวงชีวิต โจโฉชักกระบังพันถูกประตูแล้วล้มลงอยู่ตรงนั้น วันต่อมาให้หาแฮหัวตุ้นเข้ามาหา แฮหัวตุ้นก็

เห็นปีศาจเช่นกัน เมื่อกลับไปถึงบ้านเสหัวคันทันก็ล้มป่วยลง เมื่อรู้ตัวว่าจะตายแน่โจโฉก็ให้ทหารและขุนนางทั้งปวงเข้ามาพบและสั่งเสีย มอบหมายกิจการทั้งปวงแก่โจผี ลูกชายคนใหญ่ ให้ขุนนางจัดสุสานฝังศพของตนเจ็ดสิบสองแห่งนอกเมือง เพราะโจโฉรู้ว่ามีคนเกลียดตนมาก ไม่ต้องการให้ใครรู้ว่าศพอยู่สุสานใดกันแน่ เมื่อโจโฉตายนั้นอายุได้หกสิบหกปี

โจผีรับตำแหน่งแทนบิดา โจเจียงนำทหารมาเมืองหลวงและไพร่พลบิดา ส่วนโจหยินกับโจสิดไม่มายังคงอยู่ที่เมืองของตนซึ่งบิดาให้ไปดูแลอยู่ โจผีจึงให้ทหารไปลงอาณานิคมชายทั้งสองเมืองนั้น โจหิมกลัวพี่ชายถึงกับผูกคอตาย ส่วนโจสิดหาเกรงกลัวไม่ ให้ทหารไล่ตีผู้ถือคำสั่งพี่ชายกลับไป โจผีจึงให้นายทหารไปจับโจสิดมาจะทำโทษ มารดามาขอชีวิตไว้ ว่าให้เห็นแก่มารดาและพี่น้อง โจผีก็ตกปากจะยกโทษให้ โจผีจึงให้นำโจสิดเข้ามาแล้วให้แต่งโคลง โจสิดนั้นมีชื่อเสียงในเรื่องแต่งหนังสือนัก โจผีจึงให้เดินไปเจ็ดก้าว ว่าโคลงให้ได้เนื้อความในเรื่องพี่น้อง แต่ให้เอาเนื้อความอื่นมาเปรียบเทียบ และห้ามออกชื่อทุกคน โจสิดจึงแต่งโคลงเปรียบเทียบ เนื้อความว่า ก้าวถั่วเอากิ่งถั่วมาเป็นพินใส่ไฟ เมล็ดถั่วในกระทะจะไหม้ก็เพราะกิ่งถั่วตันรากอันเดียวกันนั่นเอง เหตุใดจึงเร่งไฟเข้าให้หนักรัก โจผีได้ฟังก็ร้องไห้ นึกถึงความรักพี่น้องแล้วจึงให้โจสิดไปรักษาเมืองอันเหียงซึ่งอยู่ไกลเมืองหลวงออกไปมาก โจสิดก็ไป โจผีอยู่ในเมืองหลวงทำยอยิ่งกว่าบิดา ข่มพระเจ้าเหียนแต่ยังขึ้นไปอีก

ส่วนทางเล่าปี่จะให้ทำโทษเล่าซองเบ้งตัดที่ไม่ไปช่วยกวนอู

ของเบ้งยับยั้งไว้ จึงเพียงแต่แยกคนทั้งสองให้ไปอยู่ต่างเมืองกัน เบ้งตัด
หนีไปเข้ากับโจผี ขงเบ้งให้เล่าสองไปตามจับเบ้งตัด เล่าสองจับไม่ได้
แล้วเบ้งตัดยังให้ทหารมาเกลี้ยกล่อมให้ไปเข้ากับโจผีอีก เล่าสองไม่ไป
พยายามต่อสู้กับเบ้งตัดและทหารของโจผี เล่าสองสู้ไม่ได้ หนีกลับ
ไปหาเล่าปี่ เล่าปี่กำลังโกรธ จึงให้เอาเล่าสองไปฆ่าเสีย แต่เมื่อฆ่าแล้ว
ก็กลับเสียใจเพราะระลึกขึ้นได้ว่าเล่าสองอุตส่าห์กลับมาหา มิได้ไป
เข้าเกลี้ยกล่อมโจผีกับเบ้งตัด และยังเสียตายกวนอูอยู่ เสียใจถึงกับ
ล้มป่วยลง จึงมิได้คิดทำสงคราม

พวกขุนนางสอพลอของโจผีเข้าไปบังกับพระเจ้าเหี้ยนเต้ให้
สละราชสมบัติแก่โจผี พระเจ้าเหี้ยนเต้จะไม่ยินยอมก็กลัวจึงมอบ
ราชสมบัติให้ ตนเองต้องเนรเทศไปอยู่ตำบลเล็ก ๆ กับครอบครัว
ทางเมืองเสฉวนได้ข่าวลือมาว่าโจผีฆ่าพระเจ้าเหี้ยนเต้แล้วตั้งตัวเป็น
เจ้า จึงตั้งเล่าปี่ขึ้นเป็นกษัตริย์

เล่าปี่กับเตียวหุยเตรียมทัพจะไปรบขุนกวนแก่แก่นให้กวนอู
ขุนนางทั้งปวงพยายามห้ามไว้แต่ไม่สำเร็จเตียวหุยสั่งทหารให้ไล่
ซัดขาวไว้ทุกข์ให้กวนอู นายทหารสองคนไปบอกเตียวหุยว่าเตียวหุย
เร่งเวลาเกินไปสามวันเห็นจะทำไม่ทัน เตียวหุยโกรธ ให้ทหารเอา
นายทหารสองคนนั้นไปตีคนละห้าสิบที และคาดโทษว่าหากจัดม้า
ขาวธงขาวและเครื่องนุ่งห่มขาวไม่ทันตามกำหนดแล้วจะเอาโทษถึง
ชีวิต ทั้งสองคนนั้นเกรงว่าจะถูกฆ่าจึงคิดฆ่าเตียวหุยเสียก่อน คืนนั้น
เตียวหุยเมาสุรานอนหลับไป นายทหารทั้งสองจึงเข้าไปฆ่าเตียวหุย
เสียเมื่อเตียวหุยดายนั้นอายุได้ห้าสิบปี นายทหารของเตียวหุยทั้งสอง

คนฆ่าเดียวหุยแล้วยังตัดศีรษะเดียวหุยไปให้ขุนกวณเอาความดีความชอบอีกด้วย

พระเจ้าเล่าปี่ไม่ยอมย่อท้อแม้จะเสียใจมากที่เดียวหุยตายของเบ้งและขุนนางทั้งปวงไม่เต็มใจให้ยกทัพไปรบกับขุนกวณเลย แต่เล่าปี่ไม่ฟังเสียงใคร เตรียมทหารไปทำสงคราม ให้เดียวเปากวนหินบุตรเดียวหุยและกวนอุเป็นปีกซ้ายและขวา ทางขุนกวณไม่ประสงค์จะทำสงคราม จึงให้จูกัดกั้นพี่ชายของเบ้งไปเป็นทูตทำไมตรีกับเล่าปี่ขอให้ช่วยกันปราบโจผีซึ่งชิงราชสมบัติจากพระเจ้าเหี้ยนเต้จะเป็นการถูกต้องกว่า เล่าปี่ไม่ยอมรับไมตรีแม้ขุนกวณสัญญาว่าจะกินนางซุนฮูหยินให้และส่งตัวผู้ฆ่าเดียวหุย กินเมืองเกงจิ๋วให้อีกด้วย เล่าปี่จะแก้แค้นให้กวนอุให้ได้แม้จะต้องเสียชีวิตก็ตามที

ขุนกวณจึงแต่งหนังสือไปถวายพระเจ้าโจผี ขอให้ส่งทหารมาตีค่ายของเล่าปี่ช่วยตน โจผีไม่ส่งทหารไปช่วยแต่กลับแต่งตั้งขุนกวณให้เป็นเจ้า มีเครื่องยศถึงเก้าอย่าง ทั้งนี้เพื่อให้ขุนกวณอ่อนน้อมต่อตนตลอดไป

เมื่อทางโจผีมิได้ส่งทหารมาช่วย ขุนกวณก็จำต้องรักษาเมืองและเขตแดนของตน เมืองกังตั๋งเป็นเมืองใหญ่ มีนายทหารจำนวนมาก แม้เล่าปี่จะเกณฑ์เต็มທີ່ยกทหารมามากมายทั้งทัพบกทัพเรือ เกณฑ์เมืองขึ้นมาหลายหัวเมือง ก็ยังไม่อาจจะเอาชนะขุนกวณได้โดยสะดวกดังคาด

พระเจ้าเล่าปี่เคลื่อนทัพหลวงไปชายแดนเมืองอิเหลง ให้งบั่นเป็นแม่ทัพหน้า ขุนกวณให้ซุนทวนบุตรเลี้ยงของซุนเช็กพี่ชายออก

ต่อสู้ ชุนหวนและทหารทานกำลังเดียวเปากวนหินไม่ได้ ต้องขอทัพ
หนุน เมื่อทางทัพทั้งดั่งมีทัพหนุนมา ทางเล่าปี่ก็จัดแจงกองทัพไปรบ
สองตงนายทหารชราออกไปรบหลายครั้งถูกเกาทัณฑ์หลายแผล ล้วน
อาบยาพิษ สองตงถึงแก่ความตาย เล่าปี่แค้นใจนัก แต่ทางชุนกวนก็
ต้องเสียกำลังนายทหารเอกของตนไปเช่นกัน

ชุนกวนพยายามขอหย่าศึกกับเล่าปี่อีก ถึงกับจับผู้ที่มาเดียวหุย
ส่งไปให้ จะกินเมืองเกงจิวและนางชุนสูฮยินให้ เล่าปี่ก็ไม่ฟัง ที่ปรึกษา
จึงแนะนำให้ชุนกวนเรียกลกซุนมาเป็นแม่ทัพ ลกซุนคนนี้อายุยังน้อย
เป็นบุตรเขยชุนเช็ก แต่มีสติปัญญานัก ที่ชุนกวนได้เมืองเกงจิวก็
เพราะความคิดของลกซุน แต่ชื่อเสียงของลกซุนยังไม่เป็นที่นับถือ
ของทหารและขุนนางทั้งปวง เมื่อชุนกวนตามลกซุนมาจากเมือง
เกงจิวจึงต้องมอบกระบี่อาชญาสิทธิ์ให้ลกซุนว่าราชการเมือง หากผู้
ใดไม่ทำตามคำสั่งให้ฆ่าได้

ลกซุนจัดทหารออกไปตั้งค่าย ให้ทำค่ายคูให้เข้มแข็ง แต่มิให้
ออกรบ นายทหารทั้งหลายไม่พอใจแต่ไม่อาจขัดคำสั่งได้ แม้เล่าปี่จะ
ให้ทหารมาทำรบ ลกซุนก็เฉยเสีย

เล่าปี่ตั้งค่ายไปตามยาวถึงเจ็ดพันเส้นจำนวนสี่สิบค่าย เมื่อตั้ง
ค่ายแล้วก็ให้เขียนแผนที่ค่ายส่งไปให้ขงเบ้งดูว่าถูกต้องตามพิชัยสงคราม
หรือไม่ แต่รอ ๆ อยู่ลกซุนก็ไม่ยอมให้ทหารออกรบ หลายวันเข้า
นายทหารทั้งหลายก็ไปขออนุญาตลกซุนออกรบเพราะเห็นทหาร
เล่าปี่ดอยไปเหลือแต่ทหารอายุมากรังทำย ลกซุนก็ไม่ยอมเพราะคิด
ว่าเล่าปี่คงจะซุ่มทหารไว้ในหว่างเขา ลกซุนใจเย็นอยู่นาน ระยะนั้น

อากาศร้อนทหารของเล่าปี่เดินทัพไปมาเช่นนั้นก็พากันเหนื่อยอ่อน ทหารทั้งปวงเห็นทัพเมืองกังตั๋งไม่ยกออกมารบก็เริ่มชะล่าใจปล่อยตัวตามสบาย ไม่ระมัดระวัง การตั้งค่ายของเล่าปี่นั้นก็ผิดพลาดการทำสงคราม เพราะค่ายยาวเรียงกันไปถึงเจ็ดพันเส้น หัวท้ายติดต่อกันไม่ได้ จะช่วยกันก็ไม่ถนัด เพราะอยู่ห่างกันนัก ขงเบ้งเห็นแผนที่ค่ายที่มีผู้นำมาให้ตกใจถึงกับตบโต๊ะว่าเล่าปี่เห็นจะเสียที่ลกซุนเป็นแน่ ลกซุนให้ทหารจุดไฟเผาค่ายของเล่าปี่ไปเรื่อย ๆ ทัพพระเจ้าเล่าปี่ก็ต้องแตกหนี เล่าปี่หนีไปอยู่เมืองเป็กเต้

นางซุนฮูหยินได้ข่าวว่าพระเจ้าเล่าปี่แตกทัพ และตายในที่รบก็เสียใจ ไปกระโดดน้ำตาย

ลกซุนคุมทหารตีค่ายพระเจ้าเล่าปี่แตกแล้ว ให้ทหารยกตามไป แต่เมื่อไปยังไม่ทันถึงเมืองเป็กเต้ก็ไปติดอยู่ในค่ายศิลากลของขงเบ้ง หากแต่เคราะห์ดีฝีมือดาของขงเบ้งส่งสารทำทางให้ออกมาได้ ลกซุนเป็นห่วงทางกังตั๋งว่าพระเจ้าโจผีอาจจะยกทหารมาตีเมืองกังตั๋งเป็นของตน จึงยกทหารกลับ พระเจ้าโจผียกทัพมาดังที่ลกซุนคาด เพราะคิดว่าลกซุนคงติดตามทัพพระเจ้าเล่าปี่ไป แต่ลกซุนกลับแต่งทหารมารับทัพโจผีหลายทาง ตีทัพหน้าโจผีแตกกลับไป โจผีและซุนกวนก็กลับมีความพยายามต่อกันมาอีก

พระเจ้าเล่าปี่นั้นเมื่อแตกหนีไปเมืองเป็กเต้ นั้นละอายใจ ไม่กลับไปเมืองเสฉวนเพราะเมื่อยกทัพมาซุนนางก็ห้ามแล้วตนไม่เชื่อ จึงอาศัยอยู่เมืองเป็กเต้ แต่ไม่เป็นอันกินอันนอนจนป่วยหนักลง เล่าปี่รู้ว่าตัวจะตายแน่แล้วจึงเชิญขงเบ้งมาฝากบ้านเมืองและบุตร มอบ

ราชสมบัติให้แก่อาเตา บุตรคนใหญ่ ให้ขงเบ้งช่วยดูแลเป็นที่ปรึกษาต่อไป เมื่อเล่าปี่ตายนั้นอายุหกสิบสามปี ขงเบ้งจัดการให้อาเตาขึ้นครองราชย์ ทรงพระนามว่าพระเจ้าเล่าเสี้ยน ขงเบ้งเองเป็นมหาอุปราช

โจผีได้ข่าวว่าพระเจ้าเล่าปี่สิ้นบุญเสียแล้วก็ยินดีนัก เตรียมจะยกทัพไปตีแคว้นเสฉวน สุมาอี้คิดการศึกให้ ยกทัพไปห้าทาง ทางละสิบหมื่น จ้างเมืองต่าง ๆ ให้ช่วยยกทัพไปตี ที่สำคัญที่สุดคือขุนกวนหากตีเสฉวนได้ โจผีจะแบ่งอาณาเขตเสฉวนให้ขุนกวนเป็นค่าจ้าง อีกสี่ทัพคือเจ้าเมืองเสียวตั้ง เจ้าเมืองมันอ่อง เจ้าเมืองชงหยง และทัพโจหยิน ขงเบ้งได้จัดทหารไปรับไว้อย่างเหมาะสมเพื่อให้ทัพที่ยกมาตีนั้นถอยกลับไป คือให้ม้าเฉียวไปรับทัพเจ้าเมืองเสียวตั้ง เจ้าเมืองเสียวตั้งเคยกลัวม้าเฉียวนัก คงไม่กล้ารบพุ่งด้วย จะต้องถอยทัพไปให้อยู่เย็นไปรับทัพเจ้าเมืองมันอ่อง ให้คุมทหารเดินเป็นวงเวียน หลอกว่ามีทหารมาก ข้าศึกเห็นว่าคนมากก็ถอยไป ส่วนเจ้าเมืองชงหยงคือเบ้งตด เป็นเพื่อนร่วมน้ำสาบานกับลิเจียวม ขงเบ้งแกล้งให้ลิเจียวมไปสกัดทัพเบ้งตด เบ้งตดก็แกล้งป่วย เลิกทัพกลับไป ไม่รบกับเพื่อนร่วมน้ำสาบาน ส่วนโจหยินยกมาทางกันดารให้จูล่งไปสกัดไว้ การเดินทางลำบากนัก จูล่งตั้งค่ายกันไว้เฉย ๆ ไม่รบพุ่ง โจหยินก็จำต้องยกทัพกลับ นอกจากนั้นขงเบ้งยังให้กวนหินเตียวเป่าคุมทหารคอยช่วยทั้งสี่ทาง ส่วนขุนกวนนั้นเมื่อได้รับหนังสือชวนจากโจผีก็คิดไม่ตก ลกซุนแนะให้ขุนกวนรั้งรออยู่ ให้อีกสี่ทัพยกไปใกล้เสฉวน รบพุ่งกันจนเกือบได้เมืองเสียก่อนจึงยกไป แต่เมื่อทัพทั้งสี่ต้องยกกลับกันมาหมด ขุนกวนก็ยินดีที่ไม่ต้องเป็นอริกับทางเสฉวน จึงไม่ยก

ทหารไปตามที่โจผีชวน ขงเบ้งก็ส่งทูตมาทำไมตรีกับเมืองกังตั๋ง โจผี
รู้ข่าวว่าเมืองกังตั๋งและเมืองเสฉวนทำไมตรีกันก็โกรธนัก ให้เตรียม
ทัพไปตีเมืองกังตั๋ง เตรียมทหารจำนวนมากยกทัพไปเอง ให้สุมาอี้
อยู่รักษาเมือง

ขุนกวนเต๋งหนังสือไปแจ้งขงเบ้งให้ส่งทหารมาช่วย ขงเบ้ง
ก็ให้จูล่งยกทหารไปตีเมืองในเขตแดนของโจผี โจผีจำต้องถอยทัพ
กลับไปเมือง ทัพทั้งสองยกตามมา เกิดรบพุ่งกันขึ้นอีก ในการศึกครั้งนี้
โจผีต้องเสียทหารเอกไปคนหนึ่ง จึงเจ็บแค้นขุนกวนมาก

ทางเมืองเสฉวนนั้นก็มิได้สงบสุขอยู่นาน เพราะมีเจ้าเมืองน้อย
สามคนคบคิดกับเจ้าเมืองมันอ่องยกทัพมาตีเมืองเสฉวน ขงเบ้งคิด
อุบายจับเบ้งเฮ็กเจ้าเมืองมันอ่องได้หลายครั้งก็ปล่อยกลับไป เบ้งเฮ็ก
ยกทัพมารบกับขงเบ้งอีก ชักชวนเจ้าเมืองต่าง ๆ นอกดินแดนจีนมา
อีกหลายเมือง ขงเบ้งต้องคิดการเผาทหารต่างชาติเสียเป็นจำนวนมาก
ขงเบ้งดูไปแล้วก็เกิดสังเวชถึงน้ำตาตกว่าการฆ่าชีวิตมนุษย์แม้จะใน
สงครามเพื่อบ้านเมืองของตนก็บาปนัก เบ้งเฮ็กเจ้าเมืองมันอ่องและ
เมืองน้อยอีกสามร้อยหัวเมืองก็ยอมขึ้นกับขงเบ้งจนหมดสิ้น แต่ต้อง
เสียม้าเฉียวนายทหารเอกไปคนหนึ่ง

พระเจ้าโจผีเสวยราชสมบัติอยู่นานเพียงเจ็ดปีก็สิ้นบุญ โจยอย
ราชบุตรขึ้นครองราชย์ต่อมา โจยอยอายุยังน้อย ความคิดไม่เฉียบแหลม
นัก ให้สุมาอี้ไปรักษาเมืองเสเหลียง อันเป็นเมืองหน้าด่าน ขงเบ้งได้
ข่าวก็ไม่สบายใจนักเพราะสุมาอี้เป็นคนมีปัญญามากเกรงว่าจะรวบรวม
ทหารยกมาตีเมืองเสฉวน ขงเบ้งจึงคิดจะไปตีเมืองฮูโต่ก่อน แต่

ม้าเจ็กคัดค้านไว้ ให้ทำอุบายยุยงให้พระเจ้าโจยอยไม่ไว้วางใจสุมาอี้
แต่งหนังสือไปปิดไว้ที่ประตูเมืองต่าง ๆ ว่าสุมาอี้คิดกบฏ จะชิงราช
สมบัติแก่โจสิดน้องโจผี โจยอยและขุนนางทั้งปวงหลงเชื่อ แม้สุมาอี้
จะถวายสัตย์ว่าตนมิได้คิดกบฏ พระเจ้าโจยอยก็ไม่เชื่อ ให้ถอดสุมาอี้
ออกจากตำแหน่ง กลับไปทำมาหากินอยู่บ้านเดิม ขงเบ้งทราบข่าว
ยินดีนัก เตรียมทหารจะยกไปตีวุยก๊กของโจยอย จูล่งติดตามไปด้วย

โจยอยให้แฮหัวหลิมยกทัพออกไปรบกับทัพเมืองเสฉวน
ขงเบ้งทำอุบายจับตัวแฮหัวหลิมได้ ขงเบ้งคิดอุบายต่อไปจะตีเมือง
ต่าง ๆ ขงเบ้งได้เมืองลำอันแล้วจะตีเมืองเทียนชุย ทำอุบายให้ทหาร
ปลอมตัวถือหนังสือไปหาเจ้าเมืองเทียนชุย ขอทหารมาช่วยเมือง
ลำอัน แล้วตนจะยกทหารเข้าชิงเมืองเทียนชุยเสีย เจ้าเมืองเทียนชุย
หลงกลจะยกทหารไปช่วยแฮหัวหลิมที่เมืองลำอัน แต่เกียงอุยนายทหาร
คนหนึ่งห้ามไว้ เพราะสงสัยว่านายทหารของแฮหัวหลิมแหวกวงล้อม
ทหารของขงเบ้งมาได้อย่างไรในเมืองขงเบ้งล้อมเมืองลำอันไว้อย่าง
ทวนขัน และทหารที่นำหนังสือมานี้มิได้เป็นทหารมีฝีมือแต่อย่างใด
เกียงอุยออกอุบายซ่อนกลขงเบ้ง ทำทีเป็นว่าจะยกทหารไปช่วยเมือง
ลำอัน เกียงอุยคุมทหารออกไปก่อน แล้วกลับยกทหารย้อนมาเมือง
เทียนชุย พอดีจูล่งยกทัพมาจะยึดเมืองเทียนชุย เกียงอุยก็ยกทหาร
ล้อมทัพของจูล่งไว้อีกชั้นหนึ่ง จูล่งรบกับเกียงอุย รู้สึกตัวว่าเกียงอุย
มีฝีมือสูง จูล่งชรามากแล้ว สันกำลังเร็วกว่าแต่ก่อน จำต้องฟันฝ่า
ออกจากที่ล้อมกลับไปหาขงเบ้ง เล่าเรื่องทั้งหมดให้ทราบ ขงเบ้งตกใจ
นักที่เมืองเทียนชุยมีทหารเอกมีฝีมือและปัญญาทันความคิดของตน

จัดแจงให้ยกทัพไปเมืองเทียนชุย ทางด้านเกียงอุยก็แนะนำให้เจ้าเมือง
เตรียมป้องกันเมือง เกียงอุยทำอุบายดีทหารขงเบ้ง ขงเบ้งเห็นเกียงอุย
มีสติปัญญามากจึงออกอุบายเพื่อเอาตัวเกียงอุยไว้ ขงเบ้งสืบประวัติ
เกียงอุยทราบวามารดาของเกียงอุยอยู่เมืองอื่น จึงให้ทหารยกไปตีเมือง
นั้น เกียงอุยจึงต้องขอทหารจากเจ้าเมืองเทียนชุยจำนวนหนึ่งไปป้องกัน
เมืองไว้ เมื่อเกียงอุยไปแล้วขงเบ้งจึงออกอุบายให้ปล่อยข่าวว่าเกียงอุย
เข้าด้วยกับตนแล้ว ต่อจากนั้นปล่อยเส้าหวลิมไปหาเจ้าเมืองเทียนชุย
เส้าหวลิมต้องอุบายขงเบ้งก็ไปบอกเจ้าเมืองเทียนชุยว่าเกียงอุยทรยศ
ไปเข้ากับขงเบ้ง เกียงอุยถูกทหารขงเบ้งตีแตกหนีจะกลับไปเมือง
เทียนชุยจึงไม่อาจเข้าเมืองได้ ขงเบ้งเกลี้ยกล่อมจนเกียงอุยสมัครเข้า
อยู่ด้วยกับตน ส่วนเส้าหวลิมเสียที่แตกทัพยกทหารไปตั้งอยู่เมือง
เกียงเสียบ พระเจ้าโจยอยทราบข่าวจึงให้โจจินยกทัพไปช่วยเส้าหวลิม

เมื่อโจจินยกทัพไปให้อองลองเป็นแม่ทัพหน้า อองลองประ
การมกับขงเบ้ง ไม่อาจสู้ขงเบ้งได้ แค้นใจถึงกับพลัดตกลงจากม้าถึง
แก่ความตาย โจจินจัดการศพอองลองอยู่ โจระแวงว่าขงเบ้งคงจะยก
ทหารมาตีค่ายของตน จึงให้ทหารยกทัพไปเผ่าไถ่ค่ายของขงเบ้ง
หากขงเบ้งยกทหารมาตีค่ายของตนให้ทหารยกทัพยึดค่ายของขงเบ้ง
เสียให้ได้ แต่ขงเบ้งกะการเรียบร้อยแล้ว จึงลวงโจจินอีกทอดหนึ่ง
ยกทหารทำทีเป็นว่าจะไปตีค่ายของโจจินแล้วกลับยกทหารไปชุมนุม
อยู่นอกค่ายคอยที่อยู่ ส่วนทหารของโจจินที่ไปตีค่ายของขงเบ้งถูกตี
แตกกลับมา ทหารที่ค่ายเข้าใจว่าเป็นทหารขงเบ้งจึงหลงรบกันเอง
ขงเบ้งให้ทหารยกไปตีค่ายของโจจินในขณะที่ซุลมุนกันจึงฆ่าฟันทหาร

ของโจจินล้มตายลงเป็นอันมาก

โจจินเห็นว่าตนสู้ขงเบ้งไม่ได้ จึงให้ทหารไปขอทหารจากเมืองเสเกียงมาตีกระหนาบด้านหลัง เมื่อสองทัพเข้าตีพร้อมกันคงจะตีทัพขงเบ้งแตกได้ ทางเมืองเสเกียงเคยมีไมตรีกันมาแต่สมัยโจโฉจึงเกณฑ์ทหารยี่สิบห้าหมื่นกับเกวียนเหล็กสำหรับศึกไปช่วยโจจิน ขงเบ้งทราบข่าวศึกให้กวนหินเตียวเปาและม้าดำยกทหารไปสกัดไว้ ทหารเมืองเสเกียงมีเกวียนเหล็กใช้ไล่ฆ่าข้าศึกได้ดี กวนหินตกเข้าไปอยู่ในวงล้อม เกือบจะถูกข้าศึกจับได้อยู่แล้วอสุรกายกวนอุบิมาช่วยไว้แล้วชี้ทางให้กลับไปค่ายได้

กวนหินกับเตียวเปารับไปแจ้งเรื่องราวต่อขงเบ้ง ขงเบ้งไปดูกระบวนทัพเมืองเสเกียงแล้วคิดอุบายต่อต้าน ให้ทหารชุดคู่แล้วเกลี้ยดินปิดไว้หน้าค่ายของตน ต่อจากนั้นจึงทำกลให้ทหารเมืองเสเกียงยกเข้าตีค่าย ทหารเมืองเสเกียงตกูและถูกฆ่าฟันล้มตายเป็นอันมาก ทัพของโจจินยกมาหมายจะตีกระหนาบค่ายของขงเบ้งจึงถูกตีแตกไป โจจินรีบให้ทหารถือหนังสือไปถวายพระเจ้าโจยอยขอทหารมาช่วย

พระเจ้าโจยอยได้รับข่าวก็ตกใจมากรีบเรียกประชุมขุนนางทั้งปวง ขุนนางคนหนึ่งทูลแนะนำให้เรียกสุมาอี้กลับมารับราชการตามเดิมและให้คุมทัพไปต่อสู้กับขงเบ้ง พระเจ้าโจยอยเห็นดีด้วยจึงแต่งหนังสือฉบับหนึ่งให้สุมาอี้กลับมาเป็นขุนนางตามเดิม พระเจ้าโจยอยเองยกทัพหลวงไปเมืองเตียงอัน ให้สุมาอี้คุมทหารอีกทัพหนึ่งไปบรรจบกันแล้วจะยกไปรบขงเบ้งที่เขาภิสาน

ขณะนั้นเบ้งตัดซึ่งหนีพระเจ้าเล่าปี่ไปเข้ากับโจผีได้ให้ทหาร

ไปหาขงเบ้ง แจ้งข้อความว่าที่หนีมาอยู่กับทางวุยก๊กนั้นเพราะจำใจ
จำเป็น ที่จริงยังภักดีต่อทางเสฉวนอยู่ จะขอกลับมาเข้ากับเสฉวน
ดังเดิม หากขงเบ้งยินดียินรับจะยกทหารไปตีเมืองลกเอี้ยงให้ ขอให้ขงเบ้ง
ยกไปตีเมืองเตยงอัน ขงเบ้งก็ตอบตกลง

ทหารสอดแนมนำข่าวมาแจ้งต่อขงเบ้งว่าพระเจ้าโจยอยให้
สุมาอี้ยกทัพมาบรรจบกับพระองค์ที่เมืองเตยงอัน ขงเบ้งตกใจมากที่
อุบายกำจัดสุมาอี้แต่เดิมนั้นสำเร็จผลได้ไม่นาน ขงเบ้งเกรงสุมาอี้
ไม่น้อยด้วยสุมาอี้เป็นคนมีสติปัญญาเฉียบแหลมกว่าขุนนางวุยก๊ก
ทุกคน เบ้งตัดอยู่ใกล้สุมาอี้และไม่มีทางจะเอาชนะสุมาอี้ได้ ขงเบ้ง
จึงส่งหนังสือไปเตือนเบ้งตัด แต่เบ้งตัดชะล่าใจคิดว่ากว่าสุมาอี้จะส่ง
ทหารเดินทางไปแจ้งพระเจ้าโจยอยว่าตนเป็นกบฏแล้วมีรับสั่งมาให้
ปราบปรามตนก็คงช้าเกินการไปแล้ว แต่สุมาอี้เมื่อได้รับตำแหน่ง
ขุนนางกินและได้ข่าวว่าเบ้งตัดเป็นกบฏกลับมิได้แจ้งพระเจ้าโจยอย
ก่อน จัดการปราบปรามทันทีแล้วจึงรายงานขึ้นไปในภายหลัง การ
ปราบเบ้งตัดนี้ ทางวุยก๊กเสียชื่อนายทหารเอกไปผู้หนึ่ง เบ้งตัด
ถูกจีนตำแหน่งตกม้าตายแล้วตัดศีรษะมาให้สุมาอี้ สุมาอี้จึงให้ทหาร
เอาศีรษะเบ้งตัดไปถวายพระเจ้าโจยอยและรายงานเรื่องทั้งหมด

สุมาอี้ขอเดิยกับนายทหารเอกไปช่วยทำการศึกกับขงเบ้ง
ให้เดิยกับเป็นทัพหน้าไปสกัดทัพขงเบ้งที่ตำบลเกเต้ง อันเป็นปาก
ทางเข้าเมืองฮันต่งเมืองสำคัญ กำชับให้โจจินดูแลเมืองไปเสียไว้ให้ดี
และรักษาตำบลลก๊กอันเป็นที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งไว้ให้มั่นคง

ขงเบ้งตั้งทัพ ณ เขากิสาน ทราบข่าวว่าเบ้งตัดเสียชีวิตสุมาอี้แล้ว

อ้วนสุด

อ้วนเสี้ยว

ก็ตกใจ กลัวสุมาอี้จะไปตั้งทัพสกัดที่ตำบลเกเต้งอันเป็นที่สำคัญที่สุด จึงคิดการจะให้ทหารเอกไปรักษาตำบลนี้ไว้ ม้าเจ็กรับอาสา ขงเบ้งไม่วางใจม้าเจ็กนักกำชับม้าเจ็กเป็นมั่นเหมาะ ม้าเจ็กถึงกับทำทัณฑ์บนไว้ว่าหากเสียตำบลเกเต้งไปแล้วตนจะยอมให้ตัดศีรษะ ขงเบ้งจึงให้ทหารม้าเจ็กไปสองหมื่นห้าพันคน ให้องเป้งร่วมทางไปด้วย กระนั้น ขงเบ้งก็ยังไม่วางใจกลัว ด้วยเกเต้งเป็นที่สำคัญ หากเสียเกเต้งแล้วทหารของตนทั้งหมดจะเป็นอันตราย จะต้องพ่ายแพ้แก่ข้าศึกอย่างแน่นอน ขงเบ้งจึงให้โกเสียงยกทหารไปตั้งที่เมืองหลิวเซียใกล้กับเกเต้ง ให้อูเอี้ยนยกทหารไปซุ่มไว้หลังตำบลเกเต้ง จะได้ช่วยรบหากเสียที่ แล้วให้จูล่งกับนายทหารอื่นไปล่อทัพสุมาอี้ที่ตำบลก๊กก๊ก ขงเบ้งเองพร้อมด้วยเกียงอุยไปตีเมืองไปเซียและเตียงอัน

ม้าเจ็กเป็นคนอวดดี มีความประมาท เห็นเกเต้งเป็นตำบลเล็กอยู่เชิงเขาริมลำธารมีป่าทึบกลับไม่ยอมตั้งค่ายที่เชิงเขา ยกทหารขึ้นไปตั้งค่ายบนเขา องเป้งเตือนก็ไม่เชื่อฟัง องเป้งจึงขอทหารส่วนหนึ่งไปตั้งค่ายทางทิศใต้ ปลอ่ยม้าเจ็กยกทหารไปตั้งค่ายข้างบน สุมาอี้กับสุมาเจียวบุตรชายมาเห็นเข้าก็ยินดียิ่งด้วยม้าเจ็กไม่ตั้งค่ายในที่สำคัญ ถูกล้อมรบพุ่งเพียงครึ่งวันทหารก็อดน้ำจันระส่ำระสายไปหมด สุมาอี้ให้ทหารจุดไฟเผาล้อมขึ้นไป ม้าเจ็กก็แตกทัพ

อูเอี้ยนซุ่มทหารอยู่หลังตำบลเกเต้งเห็นม้าเจ็กแตกทัพก็ยกทหารมาช่วย แต่อูเอี้ยนทานฝีมือเดียวกับมิได้ เกือบจะถูกจับอยู่แล้วพอดีองเป้งยกทหารมาสมทบ แก้อูเอี้ยนออกมาได้แต่ก็ต้องเสียค่ายโกเสียงยกทหารมาช่วยตีเกเต้งคืน แต่ถูกล้อมรบพุ่งจนต้องหนีกลับ

เมืองหลิวเซี่ยแต่ก็เข้าเมืองมิได้ เพราะสุมาอ้อลอบไปตีเมืองหลิวเซี่ย
ได้แล้ว ทั้งหมดจึงต้องพากันหนีไปทางด้านยังเบงก่วน

สุมาอ้อนั้นพิเคราะห์ดูเหตุการณ์แล้วเชื่อว่าโกเสียงอุยเยียน
องเป้งและม้าเจ็กนั้นแตกทัพจะต้องหนีไปทางด้านยังเบงก่วนเป็นแน่
จึงให้เดียวกับยกทัพไปสกัดทางไว้ สุมาอ้อเองจะยกทัพไปตีทัพขงเบ้ง
ที่ตำบลจำก๊กแต่ก่อนจะไปตีทัพขงเบ้งจะต้องไปตีเมืองเสเสียให้ได้
ก่อน ด้วยเมืองเสเสียนั้นขงเบ้งใช้เป็นที่พักเสบียงอาหารและยังเป็น
เมืองที่มีทางร่วมตลอดถึงเมืองลำอันและเมืองเทียนชุยได้ด้วย ตีได้
เสเสียเมืองเดียวเท่ากับตีอีกสองเมืองนั้นได้ด้วย

ทางขงเบ้งนั้นเมื่อได้เห็นแผนที่ตั้งทัพขององเป้งส่งไปให้ดู
ก็ตกใจนัก รีบจัดทหารให้ไปรักษาเกด่งแทนม้าเจ็กแต่ไม่ทันการ
พอเอียวหยงยกทหารไปม้าใช้ก็มาแจ้งว่าเกด่งแตกเสียแล้ว มินำซ้ำ
เสียเมืองหลิวเซี่ยด้วย ขงเบ้งถึงกับร้องไห้กระเทือนด้วยความโกรธ
และเสียใจ สั่งให้กวนหินเตียวเปายกทหารจำนวนน้อยไปชุมที่ทาง
น้อยริมเขาบุกงสัน แต่กำชับมิให้สู้รบ เพียงแต่ตีม้าล่อให้ร้องไว้
หากทหารสุมาอ้อลอบไปให้ยกทัพตามไปด้านยังเบงก่วน จากนั้นขงเบ้ง
ก็ให้ทหารไปตระเตรียมเรื่องเสบียงให้พร้อม ให้เดียวอีกเป็นทัพหน้า
เกียงอุยม้าดำเป็นกองหลัง แต่งหนังสือส่งไปยังเมืองเทียนชุยลำอัน
และเสเสียให้ทั้งเมืองหนีไปเมืองอันต่ง ตัวขงเบ้งเองคุมทหารห้าพัน
ยกไปเมืองเสเสีย แบ่งทหารกึ่งหนึ่งไปขนเสบียงจากตำบลต่าง ๆ
ขงเบ้งและทหารอีกกึ่งหนึ่งยกเข้าไปตั้งอยู่ในเมือง

พอเข้าเมืองเรียบร้อย สุมาอ้อก็ยกทหารมาพอดี ขงเบ้งในเวลา

นั้นไม่มีทหารเอกอยู่ป้องกันตนเลยแม้แต่คนเดียว มีทหารเลวอยู่เพียงสองพันห้าร้อยคน ทหารของสุมาอี้มาเป็นอันมากดังหนึ่งจะเหยียบเมืองเสีย ขงเบ้งจึงแจ้งใจวางอุบาย ให้ทหารร้อยดอนตรงที่ปักไ้ว้นบกำแพงลงจนหมด เปิดประตูเมืองไว้ทั้งสี่ด้าน จัดทหารและชาวบ้านให้กวาดทางประตูเมืองอยู่ประตูละยี่สิบคน ถ้าจับมิให้ทำท่าหวาดกลัว ทหารทั้งหมดให้ชุ่มไ้ว้ ห้ามออกเสียง หากผู้ใดไม่เชื่อฟังจะตัดศีรษะเสีย แล้วขงเบ้งก็แต่งตัวอาโองพาเด็กน้อยสองคนขึ้นไปบนหอรบ ให้เด็กนั้นถือกระบี่คนหนึ่ง คนหนึ่งถือแส้ยืนอยู่ทั้งสองข้าง แล้วตั้งกระดานรูปบุชาไ้ว้ข้างหน้า ถิ่นนั่งดีดกระบี่เล่นอยู่

สุมาอี้ยกทัพมาถึงสิบห้าหมื่น เห็นขงเบ้งดีดกระบี่ไปเล่นก็กลัวใจว่าขงเบ้งทำกลอุบายชุ่มทหารไ้ว้ในเมืองจึงถอยทัพไปทางตำบลเขาบูกองสัน พบกวนหินเดียวเป่าสากด้อยู่ ทหารทั้งปวงของสุมาอี้ตกใจแตกตื่นถอยทัพไป ขงเบ้งเกรงว่าสุมาอี้จะรู้ทันยกทัพย้อนมาตีเมืองเสฉวนจึงให้อพยพผู้คนชาวเมืองไปยังเมืองฮันต๋ง จูล่งซึ่งนำทหารไปอยู่ตำบลก๊กก๊กก็ยกทัพตามไปเมืองฮันต๋ง สุมาอี้ได้ข่าวขงเบ้งอพยพจึงเข้ายึดเมืองเสฉวน สอบถามชาวเมืองที่ยังหลงเหลืออยู่จึงทราบว่าจะต้องอุบายขงเบ้งดีดกระบี่ไป สุมาอี้จัดแจงบ้านเมืองให้เรียบร้อยแล้วก็ยกทัพกลับไปเฝ้าพระเจ้าโจยอยที่เมืองเตียงอัน จะขอ กองทัพใหญ่ไปตีเมืองฮันต๋ง แต่ขุนนางผู้ใหญ่ห้ามไ้ว้ ให้พักศึกบำรุงทหารให้แข็งแรงก่อน สุมาอี้จึงเกณฑ์ทหารให้คุมด่านไ้ว้ทุกตำบลให้โกจูและเตียวคับอยู่รักษาเมืองเตียงอัน เชิญเสด็จพระเจ้าโจยอยไปประทับยังเมืองลกเอียง

ขงเบ้งพิจารณาโทษม้าเจ็ก ให้ตัดศีรษะเสียตามที่ได้ให้ทัณฑ์บนไว้ พอขงเบ้งเห็นม้าเจ็กก็ร้องไห้ บอกแก่เจียวฮ้วนว่า ซึ่งเราร้องไห้ทั้งนี้ ไซ้จะอาลัยด้วยรักม้าเจ็กหามิได้ เราคิดถึงกำพระเจ้าเล่าปี่ เมื่อมาพักอยู่เมืองเป็กเต้กัน จะใกล้ตายได้ว้าไว้แก่เราว่า ม้าเจ็กนี้ปากรู้มากกว่าใจ ซึ่งจะใช้ครุใหญ่ไปภายในมิได้ เราลืมไปมิได้คิด ส่วนขงเบ้งเองเป็นแม่ทัพเสียที่ข้าศึกมากก็ขอถอยศตนเองลงจากตำแหน่งมหาอุปราช แต่ยังคงบังคับบัญชาทหารทั้งปวงตามเดิม ขงเบ้งมิได้ละเลยความคิดที่จะด้วยก๊กจึงช่อง สุมาทหารและซ่อมหัดเพลงอาวุธไว้พร้อมทุกประการ สุมาอี้ก็เตรียมการรับศึก แต่เชื่อว่าขงเบ้งคงไม่ยกมาทางเขากิสานอีก หากจะมาด้วยก๊กคงมาทางตันฉง สุมาอี้จึงให้เส็กเจียวเจ้าเมืองโห่ไสยกทหารไปตั้งขัดตาทัพอยู่ตำบลตันฉงเตรียมรับศึกเมืองเสฉวน

ทางฝ่ายกั๋งตั้งนั้นเห็นทางวุยก๊กรบกับขงเบ้งจนทหารอดโรยไปทั้งสองฝ่ายแล้วจึงคิดการศึกบ้าง ให้จิ๋วทองเจ้าเมืองกวนหยงแสวงไปเข้ากับโจหิวญาติของพระเจ้าโจยอย แล้วลวงโจหิวยกทัพไปในที่คับขัน ตีทัพโจหิวแตก สุมาอี้เกณฑ์ทัพตามรับสั่งพระเจ้าโจยอยจะไปถึงกั๋งตั้งพร้อมกับโจหิว เมื่อรู้ว่าโจหิวแตกทัพก็ยกทหารรีบกลับเมืองลกเอี้ยงเพราะเป็นห่วงว่าขงเบ้งอาจจะยกมาตีตลบหลัง ชุนกวนเมื่อได้ชัยชนะทัพโจหิวก็คิดการกับลกชุนแม่ทัพของตน ส่งหนังสือไปชักชวนพระเจ้าเล่าเสี้ยนให้ส่งขงเบ้งยกทัพไปตีเมืองลกเอี้ยงอีกทางหนึ่ง พระเจ้าเล่าเสี้ยนเห็นดีด้วย จึงสั่งให้ขงเบ้งยกทัพไปตีเมืองลกเอี้ยง ขณะกำลังจะยกทัพไปบุตรจูล่งก็เข้ามาแจ้งว่าจูล่งถึงแก่กรรม

เสียแล้ว ขงเบ้งเสียใจมาก ร้องไห้ร่ำจูล่งถึงกับสลบไป ครั้นฟื้นขึ้นแล้วจึงว่าอันจูล่งถึงแก่ความตายนี้เหมือนหนึ่งแขนซ้ายพระเจ้าเล่าเสี้ยนหัก ด้วยเป็นนายทหารผู้ใหญ่เกี่ยวศึกมา ทหารทั้งปวงก็พากันร้องไห้ร่ำจูล่งทุกคน จูล่งเป็นนายทหารคนเดียวของพระเจ้าเล่าปี่ที่ตายเพราะความชรา มิได้ตายเพราะคมอาวุธหรือศึกสงคราม พระเจ้าเล่าเสี้ยนเมื่อทราบข่าวจูล่งตายก็ให้แต่งศพจูล่งอย่างดี ปลูกศาลเทพารักษ์ไว้บูชาเพราะจูล่งเคยช่วยชีวิตพระองค์ไว้เมื่อยังเป็นทารก

แม้จะเสียจูล่งไปแต่การสงครามยังคงดำเนินต่อไป ขงเบ้งให้อูยเอียนเป็นแม่ทัพหน้ายกทหารสามสิบหมื่นไปทางตำบลตันฉองโจจินอาสาพระเจ้าโจยอยไปรับศึก ขอองสงเป็นแม่ทัพหน้า ให้เดี่ยวกับ กับโกจูไปรักษาด่าน ตำบลตันฉองนั้นเฮ็กเจียวรักษาอยู่แล้ว อูยเอียนให้ทหารเข้าตีค่ายตันฉองถึงสี่ห้าวันก็ยังไม่ได้ ขงเบ้งโกรธจะให้เอาตัวอูยเอียนไปฆ่าเสีย กิมเซียงขอไว้และอาสาไปเกลี้ยกล่อมเฮ็กเจียวเพราะเป็นเพื่อนกันเคยกันมาแต่เด็ก แต่เฮ็กเจียวไม่ยอม ด้วยเหตุผลว่า อันประเพณีเราเป็นข้าเจ้าแผ่นดินได้กินเบี้ยหวัดผ้าป่าแล้ว ก็ตั้งใจภักดีสนองคุณเจ้าตราบเท่าสิ้นชีวิตจึงจะนับว่าชาย ท่านอย่ามาเข้าชื้ออยู่เลย

ขงเบ้งสืบทราบว่าเฮ็กเจียวมีทหารอยู่เพียงสามพันคนก็ประมาณว่าจะตีได้โดยง่าย ให้ทหารหาเชื้อกทำบันไดสำหรับคล่องใบเสมา กำแพงค่ายป็นขึ้นไป แต่เฮ็กเจียวให้ทหารจุดคบเพลิงเผาบันไดและเชื้อกเสียแล้วให้เกาทัณฑ์ระดมยิงทหารของขงเบ้งแตกมา ขงเบ้งให้ทหารทำที่กำบังเกาทัณฑ์แล้วเข้ารบใหม่เฮ็กเจียวเห็นดังนั้นก็ให้

ทหารบกก่อนเห็นผูกเชือกทิ้งลงไปถูกทหารขงเบ้งจับปวดล้มตาย แล้วสาวเชือกดึงก่อนเห็นขึ้นไปตามเดิม ขงเบ้งก็จำเป็นต้องให้ทหารถอยมา แล้วออกอุบายใหม่ ให้ทหารชุดอุโมงค์จะให้ทะลุเข้าไปในกำแพง เอ็กเจียวรู้จักชุดสก็ดเสีย ขงเบ้งพยายามหากลวิธีนานาจะตีด่านตำบล ดันลงนี้ก็ไม่สำเร็จเป็นเวลาประมาณสี่สิบวัน จึงร้อนใจนัก

ขณะนั้นองสางแม่ทัพหน้าของโจหวิยกทัพมาจะช่วยเอ็กเจียว ขงเบ้งให้ทหารยกไปสกัดไว้กลับถูกตีแตกหนีถอยมา เสียนายทหาร มีฝีมืออีกด้วย ขงเบ้งปรึกษากับเกียงอุยว่าจะทำอย่างไรดี เกียงอุยแสดงความเห็นว่าเอ็กเจียวเป็นคนมีปัญญา จะตีค่ายดันลงเห็นจะไม่ได้ ขอให้แยกทหารไปสามส่วน ส่วนหนึ่งตั้งรับอยู่ดันลงตามเดิม อีกส่วนหนึ่งไปสกัดทางรักษาดำบลเกเต่งไว้ เกียงอุยเองจะยกทัพลัดไปออกดำบลกีสานจะคิดอุบายจับตัวโจจิ้นให้ได้

เกียงอุยออกอุบายแต่งหนังสือให้คนถือไปยังทัพโจจิ้นขอเข้าด้วย อ้างว่าอยู่กับขงเบ้งเพราะจำใจจำยอม มิได้เต็มใจเลย คิดอยู่ทุกวัน จะกลับคืนไปเข้ากับโจจิ้น ขอให้โจจิ้นแกล้งรบแล้วถอยหนี ตนอยู่ข้างหลังจะเผาค่ายเผาเสบียงอาหารของขงเบ้งให้หมดสิ้น พอทหาร ชูลมนให้โจจิ้นยกทัพย้อนกลับมาจับตัวขงเบ้งเสีย โจจิ้นเชื่อจะยกทัพไป แต่ปีเถี่ยวหามไว้เกรงจะเป็นกลอุบาย อาสาไปแทน ปีเถี่ยวถูกรุมล้อม ทุกด้านจึงเชือดคอตายเสีย มียอมให้ข้าศึกจับตัวไว้ได้ โจจิ้นรับแต่งหนังสือไปรายงานเรื่องทั้งหมดแก่พระเจ้าโจยอย สุมาอี้รู้ทันขงเบ้ง ว่าไม่อาจตีดันลงได้จึงยกทัพลัดมาทางเขากีสาน หากแต่งทหาร ออกไปตั้งปิดทางลัดเสียให้หมดแล้วทหารขงเบ้งหากตั้งทัพอยู่ถึง

สองเดือนจะขาดสนข้าวปลาอาหารต้องยกทัพกลับไปเอง ไม่ต้องเสีย
 ทรัพย์เลย พอขงเบ้งถอยทัพค่อยยกตามโจโฉอาจจะจับตัวขงเบ้งได้
 สุมาอี้แนะพระเจ้าโจยอยให้กำชับโจจิ้นทำตามอุบายของตน มิให้
 ออกรบ แต่โจจิ้นและโกหลุยคิดว่าสุมาอี้ไม่ต้องการให้ตนได้ความดี
 ความชอบจึงไม่เชื่อฟัง ให้ทหารไปตีทัพตัดเสบียงขงเบ้ง กลับถูกตี
 แยกทัพและถูกไฟเผาล้มตายไปเป็นอันมาก

โจจิ้นขัดคำสั่งพระเจ้าโจยอยครั้งนี้ใจเสียมากจึงไม่กล้ารบพุ่ง
 อีกต่อไป ได้แต่คุมเชิงอยู่ ขงเบ้งเองเห็นว่าเสบียงอาหารเริ่มน้อยลง
 จึงให้ทหารเตรียมเลิกทัพกลับเสฉวน ให้อยู่เฝ้าขงเบ้งทัพกลับภายหลัง
 ก่อนกลับให้ทำอุบายฆ่าองสงเสียก่อนด้วยเกรงฝีมือองสงนัก อยู่เฝ้า
 ก็ทำตามคำสั่ง แต่งทหารไปซุ่มอยู่หลังค่ายองสง พอองสงยกออก
 จากค่ายก็ให้จุดไฟเผาค่ายเสีย องสงได้ข่าวอยู่เฝ้าถอยทัพก็ออก
 จากค่ายรีบติดตามไป ทหารของอยู่เฝ้าจุดไฟเผาค่าย องสงตกใจ
 จะถอยกลับค่าย อยู่เฝ้าฉวยโอกาสนั้นตามมาฟันองสงตาย แล้ว
 ถอยทัพตามขงเบ้งไป

ทางโจจิ้นนั้นแม้จะไม่เสียเมืองแก่ขงเบ้งแต่เสียองสงไปก็
 เสียใจไม่น้อยเลย จัดแจงทหารอยู่รักษาด่าน แล้วเลิกทัพกลับเมือง
 ลกเอี้ยง ทางเมืองกังตั๋งได้ข่าวว่าขงเบ้งถอยทัพ ทางพระเจ้าโจยอยก็
 เสียทหารไปมากมาย กำลังบอบช้ำหนัก จึงคิดการจะไปตีเอาเมือง
 ลกเอี้ยงซ้ำเติม ก่อนจะไปขุนกวนได้ตั้งการพิธีราชาภิเษกเป็นงานใหญ่
 ตั้งตนเป็นกษัตริย์ ในเดือนสี่ พ.ศ. 772 ครั้นเสร็จพิธีจึงให้เกณฑ์ทหาร
 จะยกไปตีเมืองลกเอี้ยง เดียวเจียวห้ามไว้ แนะนำให้แต่งหนังสือไปทำ

ไมตรีกับพระเจ้าเล่าเสี้ยน พระเจ้าเล่าเสี้ยนหาหรือขงเบ้งแล้วก็ส่งเครื่อง
ราชบรรณาการตอบไปในเชิงไมตรี ชุนกวนปรึกษากับลกซุนถึงการ
สงคราม ลกซุนทูลว่าเพราะขงเบ้งกลัวสุมาอี้จึงมีไมตรีตอบมา ดังนั้น
ควรจะรีบทำสงคราม ขอให้ขงเบ้งยกไปทัพหนึ่ง รบกับสุมาอี้ ทาง
กังคังจะลอบเข้าโจมตีเมืองลกเอี้ยง คงจะตีได้โดยง่าย ชุนกวนเห็นชอบ
ด้วย ให้แต่งหนังสือไปถึงพระเจ้าเล่าเสี้ยนขอให้ส่งขงเบ้งไปทำการรบ
ขงเบ้งทราบแล้วก็ให้วัดกนกเพราะจะยกไปทางตำบลตันฉองก็ไม่
อาจเอาชนะเสียได้ จะไปทางเขากิสานก็พลาดมาหลายครั้งแล้ว
พอดีทหารสืบข่าวมาบอกว่าเสียเจียวป้วยหนัก ขงเบ้งจึงให้อยู่เย็น
เกียจอยู่คุมทหารห้าพันไปประชิดถึงกำแพงด่านตันฉอง ตนเองเรียก
กวนหินเตียวเป่าให้เตรียมทหารอีกกองหนึ่งไว้

ทางตันฉองนั้นเมื่อเสียเจียวป้วยหนักพระเจ้าโจยอยก็ให้
เตียวคับเดินทางมาจะให้รักษาด่านตันฉองแทนเสียเจียวแต่ยังไม่
ทันถึงขงเบ้งกับกวนหินและเตียวเป่าลอบเดินทางลัดมาตีตันฉองได้
ก่อนที่อยู่เย็นและเกียจจะยกทหารมาถึงเสียอีก เสียเจียวซึ่งป่วย
อยู่ทราบว่าเสียที่แก่ขงเบ้งแล้วก็ถึงกับขาดใจตาย เมื่ออยู่เย็นกับเกียจ
ยกทัพมาถึงพบขงเบ้งยึดตันฉองได้แล้ว ขงเบ้งจึงให้เดินทัพต่อไปตี
ด่านชันกวนได้อย่างง่ายดาย เตียวคับเดินทัพมาถึงทราบว่าเสียด่าน
ชันกวนและตันฉองแล้วจึงถอยทหารกลับไป อยู่เย็นและเกียจ
ให้ทหารออกรบไล่ฆ่าฟันทหารของเตียวคับล้มตายเป็นอันมาก

เมื่อรบได้ชัยชนะขงเบ้งรีบให้ยกทหารไปยังตำบลเขากิสาน
แต่มิได้ไปตีเมืองไปเสียและหยงจิ๋วเช่นครั้งก่อน กลับให้ทหารยกไป

ตีเมืองปูเต่าและอิมเป็ง สุมาอียกทัพมาตั้งรับที่เมืองเตยงอัน ให้เดี๋ยวกับไปรับศึกขงเบ้งที่เขาภิกษาน

สุมาอี้ไม่ได้ข่าวเมืองปูเต่าและอิมเป็งจึงให้ทหารไปรักษาเมืองทั้งสองนั้นแต่พอไปถึงปรากฏว่าสองเมืองนั้นถูกขงเบ้งยึดได้แล้ว ขงเบ้งกวาดหินเตี๋ยเปาออกมาารับศึก ขณะรบพุ่งไล่จับข้าศึกเตี๋ยเปาตกม้าหน้าจะมำถูกหินถึงกับแตกบาดเจ็บหนัก ขงเบ้งให้พาเตี๋ยเปาไปรักษาตัวยังเมืองเสฉวน แต่เตี๋ยเปาอาการหนักถึงแก่ความตายในเวลาต่อมา

ขงเบ้งให้ทหารไปทำรบกับสุมาอี้แต่สุมาอี้ไม่ให้ทหารออกสู้รบ เพราะเห็นว่าทางเสฉวนเดินทางมาไกล ตั้งมั่นอยู่นาน ๆ เสมียงอาหารหมดก็ต้องเดินทางกลับไปเอง เตี๋ยก๊วนไม่เชื่อฟังจะออกไปรบให้ได้ พอดีขงเบ้งถอยทัพสุมาอี้จึงยินยอมให้เตี๋ยก๊วนยกทหารตามไป ถูกอุบายขงเบ้งเสียทหารไปเป็นอันมาก สุมาอี้จึงคาดโทษนายทหารทั้งปวงว่าต่อไปหากไม่เชื่อฟังขึ้นคือตั้งออกไปรบอีกจะให้ตัดศีรษะเสีย เตี๋ยก๊วนจึงมิกล้าขัดคำสั่งอีก ขงเบ้งได้ข่าวเตี๋ยก๊วนนายทหารเอกบุตรเตี๋ยหุยถึงแก่ความตายเสียใจถึงกับอาเจียนโลหิตออกมาสลบไป เมื่อฟื้นขึ้นมาก็ป่วยหนักถึงกับนอนจมอยู่ จึงต้องให้ทหารเลิกทัพเดินทางลัดไปยังเมืองฮันต๋ง กว่าสุมาอี้จะรู้ว่าขงเบ้งเลิกทัพไปแล้วก็เป็นเวลาถึงห้าวัน จึงให้ยกทหารกลับเมืองลกเอี้ยง ขงเบ้งนั้นกลับไปรักษาตัวยังเมืองเสฉวน

ปีต่อมาพระเจ้าโจยอยให้ทหารยกไปตีเมืองเสฉวนเป็นการแก้แค้น แต่ฝนตกหนักน้ำท่วม สุมาอี้จำต้องให้ทหารเดินทัพกลับเมือง

ขงเบ้งมิให้ทหารยกตามไป กลับยกทหารออกไปยังตำบลเขาภิธาน แต่สุมาอี้คาดความคิดของขงเบ้งได้จึงได้ให้ทหารรักษาด่านตำบลก๊กกัวไว้ โจจันไม่เชื่อสุมาอี้ ทำการประมาททหารขงเบ้งจึงรบยึดค่ายของโจจันได้ สุมาอี้ให้ยกทัพไปตั้งรับริมแม่น้ำฮุยโฮอันเป็นที่ชัยภูมิดี โจจันนั้นเสียใจนักที่ตนมีปัญญาน้อยกว่าสุมาอี้จึงเสียทีขงเบ้ง โจจันล้มป่วยเพราะตรอมใจต้องนอนพักรักษาตัวอยู่ สุมาอี้เกรงทหารจะเสียน้ำใจที่แม่ทัพป่วยจึงให้ตั้งทัพรออยู่ มิได้ยกกลับ ขงเบ้งได้ข่าวโจจันป่วยก็แต่งหนังสือส่งไปเยาะเย้ย โจจันโกรธโรคกำเริบถึงแก่ความตาย สุมาอี้ส่งศพโจจันไปยังเมืองลกเอียง พระเจ้าโจยอยให้ทำพิธีศพแล้วมีรับสั่งให้สุมาอี้รบกับขงเบ้งสืบไป สุมาอี้เสียทีขงเบ้งหลายครั้งจึงตั้งมั่นอยู่มิได้ออกรบ

ขงเบ้งนั้นเมื่อได้ชัยชนะแล้วก็ให้ถอยทัพไปตั้งอยู่เขาภิธาน กิ๋นนายทหารคุมเสบียงส่งเสบียงไม่ทันเพราะเมาสุราจึงให้ลงโทษ กิ๋นถูกตีแปดสิบที่โกรธขงเบ้งนักจึงหนีไปหาสุมาอี้ สุมาอี้ให้กิ๋นกลับไปเมืองเสฉวนที่เขวฟุดว่าขงเบ้งคิดขบถจะชิงสมบัติพระเจ้าเล่าเสี้ยน พระเจ้าเล่าเสี้ยนเชื่อฟังพวกขันที ให้ขงเบ้งเลิกทัพกลับ ขงเบ้งก็ถอยทัพไป สุมาอี้ไม่กล้ายกทหารตามเกรงจะต้องกลขงเบ้งให้ยกทหารกลับเมืองลกเอียง

ขงเบ้งไปสืบสาวเรื่องราวว่าเหตุใดทำสงครามกำลังได้ที่จึงถูกเรียกตัวกลับ ได้ทราบว่าเป็นเพราะกิ๋นขบถ แต่กิ๋นหนีไปอยู่กับสุมาอี้แล้ว จึงให้ตระเตรียมทหารไปตีขงเบ้งเป็นครั้งที่ห้า ยกทหารสิบหมื่นออกจากเมืองฮันต่งไปตีเมืองเตี๋ยอัน ในเดือนสี่ ปี พ.ศ. 774 สุมาอี้

เบ้งเฮ็ก

เตี๋ยเป่า

เลี้ยวฮั่ว

กวนทิน

ก็ยกทหารมาตั้งรับที่เมืองเตียงอัน ให้เตียวคับเป็นแม่ทัพหน้า โกลุยคุมทหารไปรักษาเมืองหลงเสซึ่งมีข้าวสาส์มาก มีให้ทหารขงเบ้งไปเกี่ยวข้าวได้

เมื่อขงเบ้งไปถึงเขากิสาน ลิเจียนนายกองเสบียงส่งเสบียงไม่ทัน จึงจะยกทหารไปตีเมืองหลงเสเพื่อเกี่ยวข้าว ทหารมาแจ้งข่าวว่าสุมาอี้รักษามืองหลงเสไว้แล้วก็ตกใจว่าสุมาอี้รู้ทันความคิดของตน ขงเบ้งจึงให้ทหารทำเกวียนขึ้นเหมือนกับเกวียนที่ตนเคยขี่สามเล่ม ทำหุ่นตนเองสองตัว ให้ทหารลากเกวียนนั่งขาวห่มขาวสยายผม มีทหารตีฆ้องกลองล้อม แล้วให้ทหารลากเกวียนหุ่นทั้งสองเล่มไปซ่อนไว้ ตนเองขึ้นเกวียนน้อย มีทหารนั่งขาวห่มขาวลาก กวนหินแต่งตัวดังเทพดาถือธงนำ ทหารสามหมื่นถือเคียวเตรียมไปเกี่ยวข้าว ทหารสุมาอี้พยายามขับไล่เกวียนขงเบ้งก็ไม่ทัน พอกลับมาก็เห็นเกวียนขงเบ้งอีกทั้งชายและขวา สุมาอี้ตกใจนึกว่าผีป่าแก่ลี้จึงรีบยกทหารเข้าในเมือง ขงเบ้งจึงให้ทหารเกี่ยวข้าวแล้วกลับเมืองโลเสีย สุมาอี้ทราบภายหลังว่าเป็นกลอุบายของขงเบ้งจึงให้จัดแจงทหารยกไปตีเมืองโลเสียแต่ขงเบ้งคิดไว้แล้วว่าสุมาอี้คงจะยกทัพมาจึงเตรียมรับศึกล้อมสุมาอี้โกลุยและทหารทั้งปวงไว้ได้ สุมาอี้โกลุยก็แตกทัพไป

สุมาอี้เรียกทหารมาเพิ่มอีกก็เอาชนะขงเบ้งไม่ได้ มีหน้าซ้ำแตกทัพเสียทหารเป็นอันมาก ขงเบ้งยินดีมากเตรียมจะทำการศึกต่อ พอดีมีม้าใช้ถือจดหมายมาจากลิเจียนนายกองเสบียง หลอกหลวงขงเบ้งว่าขุนกวนจะยกไปตีเมืองเสฉวนพร้อมกับพระเจ้าโจยอย ขงเบ้งตกใจมากจึงรีบถอยทัพกลับไปรักษาเมืองเสฉวน เตียวคับทหารเอกของ

สุมาอี้ตามติดท้ายทัพขงเบ้ง หลงกลขงเบ้งได้รบตามอุยเอี้ยนเข้าไป
 ในซอกเขา ถูกทหารขงเบ้งยิงเกาทัณฑ์และทิ้งศิลาลงมาทหารตาย
 เป็นอันมาก เดี่ยวกับถูกเกาทัณฑ์หลายแห่งถึงแก่ความตาย สุมาอี้
 เลิกทัพกลับเมืองลกเอี้ยง ขงเบ้งกลับไปถึงเสฉวนทราบว่าลิเจียมส่ง
 เสบียงไม่ทันแก้งลหอกลวงก็ให้ออดยศลิเจียมเสีย และขงเบ้งเองก็
 อยู่ฝึกทหารและสะสมเสบียงนานสามปีจึงคิดการศึกอีก

บทที่ 6

รวมสามก๊ก

ถึงเดือนสี่ พ.ศ. 776 ของเบ้งยกทัพไปด้วยก๊กอีกเป็นครั้งที่หก รวบรวมทหารได้สามสิบสี่หมื่นแต่กวนหินบุตรกวนอุปวยปัจจุบัน ถึงแก่ความตายก่อนเดินทัพ ของเบ้งจึงต้องยกทัพไปกับเกียงอุยอุยเอียน และนายทหารอื่น แยกกันเป็นห้ากองไปบรรจบกันที่เขากิสาน พระเจ้าโจยอยทราบข่าวศึกก็ให้สุมาอี้ยกทัพไปรบศึกที่เมืองเตยงอัน สุมาอ้อขอเสหัวป่าเสหัวหุยเสหัวฮุยและเสหัวโฮบุตรเสหัวเอียนไปด้วย เพื่อให้ทั้งสี่คนได้มีโอกาสแก้แค้นให้บิดาที่ถูกของเบ้งฆ่าเสียครั้งก่อน

สุมาอี้ยกทัพไปตั้งที่ริมแม่น้ำฮุยโฮ ต่างคิดต่อกันด้วยกลศึกครั้งแรกของเบ้งเสียที่สุมาอ้อ เห็นเหลือกำลังนักจึงส่งมิฮุยขุนนางผู้ใหญ่ไปหาพระเจ้าซุนกวนชวนให้รับกระหนาบ พระเจ้าซุนกวนก็รับคำแต่ยังไม่ทันได้ส่งทหารมา สุมาอ้อคิดส่งไส้ศึกไปในทัพของเบ้งแต่ของเบ้งจับได้จึงกลับเสียที่ของเบ้ง ของเบ้งคิดสร้างโคยดนตรีไว้ชนเสบียง โคยดนตรีชนเสบียงได้มากและรวดเร็ว สุมาอ้อจึงให้ทหารไปชิงโคยดนตรีมาดูแบบและสร้างขึ้นไว้ชนเสบียงบ้าง แต่สุมาอ้อไม่รู้ว่าโคยดนตรีของของเบ้งนั้นหากพลิกล้มเสียแล้วจะเดินไม่ได้ ของเบ้งให้ทหารไปลวงกองเสบียงของสุมาอ้อ พลิกล้มโคยดนตรีเสีย ชิงโคยดนตรีที่สุมาอ้อสร้างไว้พร้อมทั้งเสบียงมาหมดสิ้น สุมาอ้อรู้ว่าเสบียงและกองทัพอูญเสียที่ก๊ยกทหารมาช่วย กลับเสียที่แตกทัพ สุมาอ้อต้องขับม้าหนีไปตามลำพัง เลี้ยวหัวนายทหารของของเบ้งตามไปเองก้าวพันแต่พลาดไปติดต้นไม้ อยู่ สุมาอ้อหนีต่อเลี้ยวหัวตามไปไม่ทันได้หมวดทองของสุมาอ้อที่ตก

อยู่มามอบให้ขงเบ้ง อูยเอียนมีใจริษยาเลี้ยวหัวจนออกนอกหน้า ขงเบ้งเห็นก็ไม่พอใจแต่ทำเฉยเสีย

พระเจ้าซุนกวนยกทหารมาด้วยกั๊กถึงสามทางตามที่ขงเบ้งชวนให้รบกระหนาบ สุมาอี้ทราบข่าวจึงตั้งค่ายมั่นอยู่ไม่ยอมออกรบกับขงเบ้ง พระเจ้าโจยอยให้ทหารยกไปเผาค่ายทหารกั๊กตั้งจนต้องแตกหนีไปจากเมืองกังแฮ ลกซุนแม่ทัพจึงต้องถอยทัพกลับเมืองกังตั้ง การศึกด้านพระเจ้าซุนกวนจึงสงบลง สุมาอี้จึงยกทหารไปตีค่ายของขงเบ้งกลับเสียที่ขงเบ้ง เสียทหารไปเป็นอันมาก

ขงเบ้งล้มป่วย อาเจียนเป็นโลหิตหลายครั้ง คูดาวประจำตัวแล้วก็รู้ว่าจะสิ้นอายุแล้ว เกียงอุยแนะนำให้บูชาเทพยดาสะเดาะเคราะห์ให้ต่ออายุเสีย ขงเบ้งก็ทำตาม ให้เกียงอุยจัดทหารสี่สิบเก้าคน สวมเสื้อขาวใส่หมวกขาวถือธงขาวล้อมวงขงเบ้งไว้ มิให้ผู้ใดเข้าออก ขงเบ้งเองอยู่แต่ในม่านเฉพาเวลากลางคืนสวดมนตร์เป็นเวลาเจ็ดวัน และจุดโคมสำหรับตัวขงเบ้งไว้ หากโคมสว่างอยู่ก็จะยืดอายุไปได้อีกสองปี หากโคมดับก่อนกำหนดขงเบ้งก็จะสิ้นอายุขัย

ขงเบ้งจุดโคมไว้นอกม่านสี่สิบเก้าใบ ในม่านจุดโคมล้อมตัวอีกเจ็ดใบ โคมใหญ่สำหรับเสี่ยงทายอยู่กลาง ตั้งข้าวตอกดอกไม้จุดรูปเทียนบูชาเทพยดาตามตำรา และสวดมนตร์อยู่ตลอดคืน ทำดังนั้นได้หกคืน สุมาอี้คูดาว รู้ว่าขงเบ้งป่วยใกล้จะสิ้นอายุ ให้ทหารออกมาท้าวรบด้วยข้อความหยาบช้าอยู่เนือง ๆ เกียงอุยซึ่งดูแลขงเบ้งอยู่ลุกออกมาสั่งทหารให้ไปสืบดูเหตุการณ์ พอดีอูยเอียนทะลวงเข้าไปภายในจะบอกขงเบ้งเรื่องสุมาอี้มาท้าวรบ สะดุดโคมเสี่ยงทายดับไป ขงเบ้ง

ตกใจร้องขึ้นว่า ความตายนี้เป็นบูรณกรรม ถึงมาตรว่าจะคิดอ่าน
แก้ไขประการใดก็ไม่พ้น ตัวเราครั้งนี้จะถึงความตายเป็นมันคง

เที่ยงอุยกกลับเข้ามาเฝ้าท้าวชักระบือออกจะฆ่าอุยเอียน ขงเบ้ง
ห้ามไว้ แล้วให้อุยเอียนคุมทหารไปหน้าค่าย ขงเบ้งพาเที่ยงอุยเข้าไป
ภายในแล้วมอบตำราทั้งหมดของตนให้เที่ยงอุย อีกทั้งตำราหน้าไม้ที่
ขงเบ้งคิดไว้แต่ยังมีได้สร้าง หน้าไม้ยังได้ทีละสลึง ใช้ในการ
สงครามได้ดี เที่ยงอุยก็รับตำราทั้งหมดไว้ แล้วขงเบ้งจึงเรียกม้าดำ
เข้าไปสั่งว่าเมื่อคนตายแล้วเห็นที่อุยเอียนจะทรยศ ให้ม้าตายไปอยู่กับ
อุยเอียนคิดการกำจัดอุยเอียนเสียให้ได้ ม้าดำก็รับคำ แล้วลาออกไป
อยู่กับอุยเอียน ขงเบ้งเรียกเอียวหงีมาสั่งการ มอบหนังสือไว้ ถ้าอับจน
เมื่อใดคอยอ่านแล้วทำตามนั้น แล้วสั่งว่าอุยเอียนจะคิดขบถ แต่ได้
เตรียมผู้ฆ่าอุยเอียนไว้แล้ว ขอให้เอียวหงีปฏิบัติตามสั่ง

ขงเบ้งได้สั่งเสียทุกอย่างไว้โดยละเอียด ให้ต่อโลงใส่ศพตน
ในท่านั่ง เอาข้าวสารใส่ปากไว้เจ็ดเมล็ด จุดโคมรองไว้ใต้ที่นั่งเพื่อ
รักษาดาวประจำตัวมิให้ตก ลวงสุมาอี้ไว้ว่ายังไม่ตาย ห้ามทหารไว้ทุกซ์
ให้ทำเสมือนหนึ่งไม่มีอะไรเกิดขึ้น แล้วจึงลอบทัพ และให้เตรียมหุ่น
ขงเบ้งใส่เกรียนไว้หลอกสุมาอี้ด้วย ขงเบ้งสั่งไว้ว่าเมื่อคนตายแล้ว
ให้พระเจ้าเล่าเสี้ยนตั้งเจิวอ้วนเป็นมหาอุปราชแทน หากเจิวอ้วน
ตายให้ตั้งบิสูต่อไป ให้เที่ยงอุยเป็นใหญ่ฝ่ายทหาร ให้เอียวหงีถือ
อาชญาสิทธิ์บังคับนายทหารทั้งหลายอีกชั้นหนึ่ง อุยเอียนโกรธที่
ขงเบ้งตั้งเอียวหงีเป็นใหญ่จึงคิดขบถ ม้าดำแสวงทำเป็นเข้าด้วยแต่
คอยที่ฆ่าอุยเอียนเมื่อพลอดตัว และฆ่าได้สำเร็จตามคำสั่งของขงเบ้ง

ก่อนตาย เมื่อขงเบ้งตายนั้นอายุได้ 54 ปี

การศึกระหว่างสามก๊กจึงสงบลงชั่วคราว พระเจ้าโจยอยแห่งวุยก๊กไปประทับอยู่เมืองฮูโต ให้ทหารสร้างปราสาทใหญ่ใหม่ที่เมืองลกเอียง ปราสาทนั้นใหญ่โตนักผู้คนได้รับความลำบาก ผู้ใดห้ามพระเจ้าโจยอยก็ไม่เชื่อฟัง ให้ฆ่าเสีย พระเจ้าโจยอยหลงใหลนางสนม ให้ฆ่าพระมเหสีและนางในอีกหลายคน พอประจวบจึงเห็นพระมเหสีมาร้องทวงชีวิต จึงประจวบหนักถึงสิ้นพระชนม์ลง โจยองราชบุตรขึ้นเสวยราชย์ ในปี พ.ศ. 783 โจยองเป็นผู้ช่วยว่าราชการ สุมาอี้เป็นมหาอุปราช แต่โจยองคิดกำเริบ ควบคุมกิจการทั้งหลายไว้แต่ผู้เดียว เลื่อนสุมาอี้ไปเป็นอาจารย์ผู้ใหญ่ ไม่มีอำนาจว่าราชการ สุมาอี้จึงกำจัดโจยองเสียแล้วตั้งตนเป็นมหาอุปราชดังเดิม

ในปี พ.ศ. 794 โจยองเสวยราชย์ได้สิบสามปี สุมาอี้ป่วยหนัก ก่อนตายสั่งเสียบุตรชายสองคนคือสุมาสูและสุมาเจียวให้ภักดีต่อแผ่นดิน มิให้คิดทรยศ บุตรทั้งสองก็รับคำ สุมาสูและสุมาเจียวก็ดูแลราชการแทนบิดาต่อมา ทางเมืองกังตั๋งนั้นพระเจ้าซุนกวนประจวบหนักสิ้นพระชนม์ในปี พ.ศ. 795 อายุได้เจ็ดสิบเอ็ดปี ซุนเหลียงราชบุตรขึ้นเสวยราชย์ ลกซุนและจูกัดกิ้นก็สิ้นชีวิตแล้ว มีจูกัดเก็กเป็นขุนนางผู้ใหญ่ช่วยว่าราชการ

สุมาสูสุมาเจียวได้ข่าวว่าพระเจ้าซุนกวนสิ้นพระชนม์จึงยกทัพไปตีกังตั๋ง จูกัดเก็กตีทัพสุมาเจียวแตกต้องถอยกลับ แล้วจูกัดเก็กยกตามมาจะตีเมืองวุยก๊ก นัดให้ทางเสฉวนส่งทหารมาช่วย จูกัดเก็กตีด่านไม่ได้ต้องถอยทัพกลับกังตั๋งเสียก่อน จูกัดเก็กเป็นคนคลั่งอำนาจ

จึงมีผู้ไม่พอใจมาก พระเจ้าขุนเหล็กก็ไม่ชอบจุกัดเก็ก จึงร่วมคิดกับขุนนางอีกหลายคนลวงจุกัดเก็กไปฆ่าเสีย เกียงอุยยกทหารมาจะรบกระหนาบยุทกัณฑ์ต้องแตกทัพกลับไปอยู่เมืองฮันต่ง

สุมาสูเป็นใหญ่ในเมืองลกเอียง พระเจ้าโจซองไม่พอพระทัยคิดร้ายต่อสุมาสู สุมาสูจึงถอดโจซองออกจากตำแหน่งแล้วตั้งโจมอขึ้นเสวยราชย์ โจมอเป็นหลานพระเจ้าโจผี ขึ้นครองราชย์ในปี พ.ศ. 797 ถวายพระนามว่าพระเจ้าเจงหววน โจมอเสวยราชย์ได้สองปีเศษ เกิดสงครามกับเจ้าเมืองเกงจิ๋ว สุมาสูออกรบและป่วยถึงแก่ความตาย สุมาเจียวขึ้นเป็นใหญ่แทนพี่ชาย เกียงอุยยกทัพเสฉวนไปตียุทกัณฑ์อีกแต่เสียที่ต้องถอยทัพกลับ

ต่อมาสุมาเจียวรบกับเจ้าเมืองห้วยหล้า เกียงอุยยกทัพไปตียุทกัณฑ์ครั้งหนึ่งแต่ไม่สำเร็จ ทางเมืองกังตั๋งก็ไม่ราบคาบ พระเจ้าขุนเหล็กขัดใจกับขุนหลิม ขุนหลิมจึงขบถ ถอดขุนเหล็กออกเสียแล้วตั้งขุนฮิวขึ้นแทน ขุนหลิมเป็นมหาอุปราช ในปี พ.ศ. 801 ต่อมาขุนจิ๋วใช้อุบายฆ่าขุนหลิมเสีย แล้วทำไมตรีกับพระเจ้าเล่าเสี้ยนไว้ เกียงอุยเตรียมทัพเสฉวนยกไปตียุทกัณฑ์อีก สุมาเจียวให้นายทหารชื่อเตงกายไปรบกับเกียงอุยที่เขากิสาน เตงกายสู้มิได้ออกอุบายส่งคนไปติดสินบนขันทีของพระเจ้าเล่าเสี้ยน ยุพระเจ้าเล่าเสี้ยนเรียกทัพเกียงอุยกลับ

สุมาเจียวกับพระเจ้าโจมอขัดใจกัน โจมอจะฆ่าสุมาเจียว ทหารของสุมาเจียวจึงฆ่าพระเจ้าโจมอเสีย แล้วสุมาเจียวจึงให้โจฮวนหลานโจโลขึ้นครองราชย์ ในปี พ.ศ. 803 สุมาเจียวเป็นมหาอุปราช เกียงอุย

ได้ข่าววุกก็กวุ่นวายจึงยกทัพมาด้วยก๊กอีก ขณะทำสงครามกับเตงงาย ได้ทีอยู่แล้ว พระเจ้าเล่าเสี้ยนเชื่อฟังคำขันทีเรียกทัพกลับอีก พระเจ้าเล่าเสี้ยนในขณะนั้นเชื่อฟังแต่ด้อยคำของฮุยโซขันที หลงไหลแต่อิสตรีและเสพสุรา ไม่นำพาราชาการบ้านเมือง ขุนนางเก่า ๆ ก็พากันลาออกเหลือแต่บรรดาพวกสอพลอทั้งหลาย เมื่อเตงงายยกไปตีเสฉวน พระเจ้าเล่าเสี้ยนปรึกษาขันทีแล้ว จึงปรึกษาราชบุรุษในภายหลัง จะไปอ่อนน้อมแก่ข้าศึก เล่าขำบุตรคนที่ 5 ของพระเจ้าเล่าเสี้ยนจึงว่า แก่เจี๋ยจิวขุนนางผู้ใหญ่ว่า มิ่งนี้เป็นคนมีดีหากศัญญุมิได้ การศึกมีนามมิได้คิดอ่านรักษาเจ้า ธรรมเนียมมีหรือเป็นกษัตริย์จะไปก่ำนับผู้อื่นถึงมาตรว่าจะตายก็ควรจะสู้เสียชีวิต จะนบนอบแก่ข้าศึกหาควรไม่ พระเจ้าเล่าเสี้ยนโกรธขับเล่าขำออกไปเสีย จูกัดเจี๋ยบุตรขงเบ้งออกรบก็พ่ายแพ้ตายกลางสนามรบ เกียงอุยนั้นตั้งอยู่ด่านเกี๋ยมโกะก็ตกใจรีบยกทหารจะมาช่วย แต่ไม่ทัน พระเจ้าเล่าเสี้ยนได้ยอมอ่อนน้อมต่อข้าศึกเสียแล้ว มิได้มีน้ำใจจะสู้รบแต่อย่างใดเพราะห่วงแต่ความสุขเล่าขำราชบุตรเสียใจถึงกับเชือดคอตายพร้อมบุตรภรรยา เตงงายเข้าเมืองเสฉวน ควบคุมตรวจตราทรัพย์สินของทั้งปวงแล้วจึงแต่งหนังสือส่งไปรายงานข่าวศึก ณ เมืองลกเอี้ยง

เกียงอุยไม่ยอมอ่อนน้อมด้วยข้าศึก คิดอ่านจะเอาเมืองเสฉวนคืน แสร้งทำอุบายไปอ่อนน้อมต่อจงโฮย นายทหารอีกผู้หนึ่งของวุกก็เตงงายรู้ว่าเกียงอุยไปอ่อนน้อมต่อจงโฮยก็ไม่พอใจ ไม่ยกทัพกลับวุกก็ จะขอไปตีถึงดังต่อ เกียงอุยขย่งให้จงโฮยผิดใจกับเตงงาย แนะนำให้จงโฮยแจ้งไปทางเมืองหลวงว่าเตงงายคิดการจะตั้งตัวเป็นใหญ่ สุมาเจี๋ย

เองกระแวงเตงงายอยู่แล้ว จึงให้จงโฮยกำจัดเตงงายเสีย จงโฮยลอบจับเตงงายได้ส่งไปให้สุมาเจียว แล้วเข้ายึดอำนาจในเสฉวน เกียงอุยของให้จงโฮยกำเรือบั้งขึ้นคิดการขบถแด่ นายทหารทั้งหลายมิเต็มใจ จึงโฮยให้จับเอาไปฆ่าเสีย เกิดการรบพุ่งกันขึ้น จงโฮยถูกเกาทัณฑ์ถึงแก่ความตาย เกียงอุยนั้นเกิดอาการจุกอก รู้ตัวว่าคิดการไม่สำเร็จ จึงเชือดคอตายเสีย ขณะนั้นเกียงอุยอายุได้ห้าสิบเก้าปี

เมื่อจงโฮยเตงงายเกียงอุยตายแล้วนั้นในเมืองเสฉวนก็เกิดจลาจลขึ้นสองวัน กาอุ้นยกกองทัพมาถึงปราบปรามให้เป็นปกติ แล้วก็ให้อูยกวนรักษาเมืองเสฉวนอยู่ แล้วนำตัวพระเจ้าเล่าเสี้ยนกับคนสนิทไปขุยกัก สุมาเจียวให้ฆ่าสุโฮซันที่ของพระเจ้าเล่าเสี้ยนเสีย ด้วยเป็นคนเห็นแก่สินบน ทรยศต่อบ้านเมือง ส่วนพระเจ้าเล่าเสี้ยนให้เลี้ยงไว้ ด้วยสุมาเจียวเห็นว่าพระเจ้าเล่าเสี้ยนเป็นคนโหดเขลาหาปัญญาไม่ได้ ไม่มีอันตราย สุมาเจียวป่วยเป็นลมปัจจุบันถึงแก่ความตาย อำนาจทั้งปวงจึงตกแก่สุมาเอี้ยนบุตรชาย สุมาเอี้ยนชิงราชสมบัติจากพระเจ้าโจฮวนขึ้นเสวยราชย์ในปี พ.ศ. 808 ถวายพระนามว่าพระเจ้าจิ้นอ่อง เปลี่ยนนามขุยกักเป็นไต้จิ้นตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา แล้วปรึกษามุนนางทั้งปวงเกณฑ์กองทัพไปตีเมืองกังตั๋ง

พระเจ้าขุนฮีได้ข่าวศึก ทุกข์ตรอมจนถึงแก่ประชวรหนัก
สิ้นพระชนม์ลง ขุนนางทั้งปวงยกขุนโฮบุตรขุนเหลียงและเป็นหลาน
พระเจ้าขุนกวนขึ้นครองราชย์ แต่ขุนโฮนั้นมีได้เอาใจใส่กิจการบ้าน
เมือง ร่ำแต่สุรา กิดสร้างวังใหญ่โต ไพร่บ้านพลเมืองเดือดร้อนนัก
พอวังเสร็จก็คิดจะไปตีขลุ่ยกัก แต่พระเจ้าสุมาเอียนให้ทหารยกไปตี
เมืองกั๋งตั้งก่อน พระเจ้าขุนโฮก็ยอมอ่อนน้อมต่อสุมาเอียน

กั๋งทั้งสามจึงรวมกันเป็นกั๋งเดียวในปี พ.ศ. 813 พระเจ้า
สุมาเอียนเสวยราชสมบัติเป็นปรกตีสืบมา

